

Nawae Najam kêtôm MATAI KETO

Nawae najam kêtôm Matai Keto nec gêjac jaen najam tonec namin gebe Kilisi (Mesia, Kêsiwaga), tañ Anôtô gêjac mata en nañ, Jesu tau. Bin tañ Anôtô gêjac mata gédên né lau géc Binlênsêm Langwa nañ, en gégôm ñanô kêsá kèpi ñac tau tonañ. Jesu têna kékôc en anga lau Juda nêñ, tañ en ñapalêgen gêmôa êsêac ñaluñ e kêtú kapôên nañ, mago najam gêlam gêden êsêac lau Juda taungen né atom, kepen ñamalac peben kêtôm nom ñagamêngen gêwin.

Matai kédênan né Nawae Najam ñatitipgen ñapep. En gêjac m gédên Jesu têna kékôc en namin, go keto Jesu gêlin sanju ma Sadañ kélêtom en ñabin. Go gelom en kékôc né sakin Mesiana sa namin gebe gêjam métê to kédôn lau ma gégôm gêmác ôlin najam kêsá jagêmôa Galilaia ñagamen nañ. Su go keto Jesu anga Galilaia gêja Jerusalem ñabin, gocgo gêjac min gên samob, tañ kêtáp en sa gédên né woke ñamuña nañ, e jagédên sêjac en kèpi ka ma Anôtô gênú en mata jali gèdi sa anga ñacmatênên nañ.

Bin tê Najam tau gebe êwaka sa ênêc awêgen né, ñaten tonec gebe Jesu en kédônsga kapôên tau en goc, tañ gêwa Anôtôñê Binju sa amboac ñatau en ma kêsôm Anôtôñê Gamên nawae lasêgen. Bin tañ en kédôn-kédôn nañ, sejon ñagédô samob sa géc ñasêbu kapôên 5 tonec gebe (1) Bin Lôcña, tañ en gêwa lau Gamên Undambêña nêñ ñam sa gebe sêpô lêna taun kêtú Mêtêña to ñalêlôm ñawapac ma têtac malô to sebe sêngôm Anôtôñê bin êtu

tôŋŋa ma taen walô lau to geŋŋa to ŋalêlôm ŋawa ma sê wama taunŋa to sêjanda êsêac kêtû Anôtônê biŋŋa. Go gêwa êsêacnêŋ kolenŋ to nêŋ lêŋ ŋam ma Anôtônê moasiŋ to nê ŋagêjô êjam ma sêŋgônŋ matenŋ jali ŋawasi ŋam sa amboac tonanŋ (môkêlatu 5-7); (2) Jesu kêkêŋ nê ŋacsenŋomi 12 sêja ma gêwa nêŋ sakinŋ ŋam sa gêdên êsêac (môkêlatu 10); (3) biŋgônŋ kêpi Gamêŋ Undambêŋa ŋamŋa (môkêlatu 13), (4) tanac dabiŋ taunŋa gêjac Jesunê lau samob ŋawae (môkêlatu 18); go (5) Jesu geoc biŋ nom tonec ŋatêm ênac pep to Anôtônê Gamêŋ mênêsaŋa ŋabiŋ lasê (môkêlatu 24-25).

Ŋadênanŋ

1. Jesunê mimi ŋam to têna kêkôc enŋ ma gêmoa ŋapalêgeŋŋa ŋamiŋ 1:1-2:23
2. Ŋackêsagu Joaŋ nê sakinŋ 3:1-12
3. Jesu gêlinŋ sanŋu ma Sadaŋ kêlêlôm enŋ 3:13-4:11
4. Jesu kêkôc nê sakinŋ sa gêmoa Galilaia 4:12-18:35
5. Jesu gêwi Galilaia siŋ gêja Jerusalem 19:1-20:34
6. Jesunê woke ŋamuŋa aŋga Jerusalem to malac, taŋ gêc malac tau ŋagala nanŋ 21:1-27:66
7. Apômtau gêdi sa ma geoc tau lasê ŋamiŋ 28:1-20

Jesu Kilisi nê ŋam

(Luk 3:23-38)

¹ Abraham latu Dawid nê latu Jesu Kilisi nê ŋam ŋabuku tonec.

² Abraham kêka Isak lasê, Isak kêka Jakob lasê, Jakob kêka Juda to lasitêwai lasê,

³ Juda kêka Peres agêc Sera lasê, Tamar kêkôc êsêagêc, Peres kêka Hesron lasê, Hesron kêka Aram lasê,

⁴ Aram kêka Aminadab lasê, Aminadab kêka Nason lasê, Nason kêka Salmon lasê,

⁵ Salmon kêka Boas lasê, Rahab kêkôc eņ, Boas kêka Obed lasê, Rut kêkôc eņ, Obed kêka Isai lasê, Isai kêka kiņ David lasê.

⁶ Dawid kêka Salomo lasê, Urianê awê kêkôc eņ,

⁷ Salomo kêka Rehoboam lasê, Rehoboam kêka Abia lasê, Abia kêka Asa lasê,

⁸ Asa kêka Josapat lasê, Josapat kêka Joram lasê, Joram kêka Usia lasê,

⁹ Usia kêka Jotam lasê, Jotam kêka Ahas lasê, Ahas kêka Hesekia lasê,

¹⁰ Hesekia kêka Manase lasê, Manase kêka Amos lasê, Amos kêka Josia lasê,

¹¹ Josia kêka Jekonia to lasitêwai lasê gêdêņ taņ sêņgôn gamêņ jaba Babel naņ.

¹² Sêņgôn gamêņ jaba Babel su acgom, go Jekonia kêka Sealtiel lasê, Sealtiel kêka Serubabel lasê,

¹³ Serubabel kêka Abiud lasê, Abiud kêka Eliakim lasê, Eliakim kêka Asor lasê,

¹⁴ Asor kêka Sadok lasê, Sadok kêka Akim lasê, Akim kêka Eliud lasê,

¹⁵ Eliud kêka Eleasar lasê, Eleasar kêka Matan lasê, Matan kêka Jakob lasê,

¹⁶ Jakob kêka Josep, taņ gêjam Maria naņ lasê, ma awê tau tonañ kêkôc Jesu, taņ, sêsam eņ sebe Kilisi naņ.

¹⁷ Gôlôac samob tonañ ŋai aņga Abrahamnê e gêdêņ Dawid naņ nêņ ŋadênaņ 14, ma aņga Dawid e gêdêņ sêņgôn gamêņ jaba Babel naņ nêņ ŋadênaņ

14, ma gêdêḡ sêḡgôḡ gamêḡ jaba Babel e gêdêḡ Kilisi tau naḡ nêḡ ḡadêḡnaḡ 14.

*Jesu kêtḡ ḡamalac
(Luk 2:1-7)*

¹⁸ Jesu Kilisi kêtḡ ḡamalac ḡalên tau tonec. Êsêac sê ênê tana Maria gêdêḡ Josep. Agêc sêmoa sêwiḡ taḡḡ atom e sêlic awê tau taê aḡḡa ḡalau Dabuḡ nê.

¹⁹ Ma ênê akweḡ Josep eḡ ḡac gêdêḡ gebe êḡḡôm awê tau maja êsa atom, tec gebe êwi eḡ siḡ kelecgeḡ.

²⁰ Taê gêḡam biḡ tonanḡ gêmoa e Apômḡtaunê aḡela geoc tau lasê to gêsḡḡ mê gêdêḡ eḡ ma kêsôm gebe “Dawidnê latu Josep, taêm dani taôm atom, ôkôc nêḡ awê Maria sa wacêḡḡôḡ êwiḡ aôm, gebe eḡ taê aḡḡa ḡalau Dabuḡ nê.

²¹ Eḡ oc êkôc latu teḡ, naḡ ôê ênê ḡaê gebe Jesu, gebe eḡ êsi nê lau su aḡḡa nêḡ sec to ênam êsêac kêsî.”

²² Biḡ samob tonanḡ ḡai ḡanô kêsâ gebe Apômḡtaunê biḡ, taḡ kêkêḡ propete awasḡḡ kêsôm lasê naḡ, êtu anô gebe

²³ “Alic acḡom, awêḡakiḡ teḡ taê e êkôc latu teḡ, ma sê ênê ḡaê gebe Imanuel!” (tanam ôkwi gebe “Anôtô mêḡḡêwiḡ aêac.”)

²⁴ Josep gêc mê e mata gêlac ma gêḡôm kêtôm Apômḡtaunê aḡela kêsakiḡ eḡ, tec jakêkôc nê awê sa mêḡḡeḡḡôḡ gêwiḡ eḡ,

²⁵ ma gêḡac jaê eḡ ḡapep e kêkôc latu su, ma gê ênê ḡaê gebe Jesu.

2

Lau mêtê aḡḡa oc ḡam

1 Jesu têna kêkôc enj anğa Betlehem Judaianğa gêdêñ kinj Herodo nê têm su, ma lau samuc nêñ lau mêtê anğa oc ñam jasêô lasê Jerusalem

2 ma têtü kênac gebe “Judanêñ kinj, ñapale wakuc nanj, gêmoe ondoc. Aêac alic ênê utitalata anğa oc ñam su, tec abe mênâpônj aenđuc êndên enj.”

3 Kinj Herodo gênô e kêtakê ñanô, ma lau Jerusalemña samob amboac tonanj.

4 Tec kêkalem launêñ dabunşêga to biñsutau samob sa jakêtu Iêsu êsêac ñapep gebe “Kilisi oc têna êkôc enj anğa ondoc.”

5 Ma êsêac sêjô enj awa gebe “Anğa Betlehem Judaianğa gebe propete keto amboac tonec gebe

6 ‘Aôm Betlehem gamênj Judaña, tanj kôtu kasêga Judaña ñamôkê saun-saunma atom, gebe kasêga tenj mênêsa anğa aômñem, tanj ejop ñoc lau Israel.’ ”

7 Herodo gênô su, go kêkalem lau mêtê kelecgenj gebe sêndên enj sêna ma kêtü Iêsu noc utitalata mênşgêô lasênğa gêdên êsêac.

8 Go kêkênj êsêac sêja Betlehem ma kêsôm gebe “Naatu kênac ñapalê tau ansinj sugenj e embe atap enj sa, nanjo mênşasôm ñawae êndênj aê gebe tauc wacjapônj ocđuc amboac tonanj.”

9 Sênô kinjê biñ su, go dêdi sêja. Ma utitalata, tanj sêlic anğa oc ñam nanj, kêsêlênj gêmunj êsêac e jakêkô gamênj, tanj ñapalê gêc nanj ñaô.

10 Sêlic utitalata tau e têtac ñajam ma têtü samuc ñanô.

11 Sêsô andu ñalêlôm sêja e sêlic ñapalê agêc têna Maria, tec sêu taunj ma sêpônj aenđuc gêdên enj, go

sêna nêḡ talu ma sê awa gold to katêkwi ma lakisia ḡjam-ḡjam sa jasêkêḡ gêdêḡ eḡ.

¹² Ma Anôtô kêkêḡ puc êsêac ḡa mê gebe sêmu sêndêḡ Herodo sêna atom, tec sêc sêsa intêna teḡ sêmu sêja nêḡ gamêḡ.

Josep kêkôc nê gôlôac sa sêja Aiguptu

¹³ Êsêac sêc sêja su, go Apômtaunê aḡela geoc tau lasê gêdêḡ Josep ḡa mê ma kêsôm gebe “Ôndi sa ma ôkôc ḡapalê agêc têna sa aêc asap Aiguptu ana, naôḡḡôḡ ônê jakêḡ biḡ aôm acgom, gebe Herodo kêtû kêka-kêka gebe ênac ḡapalê êndu.”

¹⁴ Tec Josep gêdi sêc kêkôc ḡapalê agêc têna sa gêdêḡ gêbêc, ma sêc sêsêp Aiguptu sêja.

¹⁵ Jasêmoa tonaj e Herodo gêmâc êndu acgom, gebe biḡ taḡ Apômtau kêkêḡ propete kêsôm lasê gebe

“Aê gamôêc ḡoc Latuc aḡa Aiguptu gêmêḡ” naḡ êtu anô.

Herodo gêjac ḡapalê dedec êndu

¹⁶ Gêdêḡ taḡ Herodo kêjala gebe lau mêtê sêsau eḡ naḡ, eḡ têtac ḡandaḡ kapôêḡ ma kêjatu lau gebe sênac ḡapalê ḡac aḡa Betlehem to gamêḡ ḡamadiḡ, taḡ nêḡ jala tagenḡ to luagêc naḡ, samob êndu kêtom ḡasawa, taḡ eḡ kêtû lêsu biḡ gêdêḡ lau mêtê naḡ.

¹⁷ Gêdêḡ tonaj biḡ, taḡ propete Jeremia kêsôm lasê naḡ, kêtû anô gebe

¹⁸ “Sêḡô aweḡ ḡaonda aḡa Rama, sêwakic to têtaj taḡjiboa ḡanô, gebe Rahel kêtaḡ nê gôlôac, ma sêjam malô-malô eḡ e kêtôm atom, gebe sêjaḡagac.”

Sêkôc ñapalê Jesu ança Aiguptu gêmu gêmên

19 Herodo gêmác êndu su acgom, go Apômtaunê anela geoc tau lasê gêdên Josep ança Aiguptu ña mê

20 ma kêsôm gebe “Ôndi s ma ôkôc ñapalê agêc têna sa amu ana gamên Israel, gebe êsêac, tañ sêgôm gêñlêlôm sebe senseñ ñapalê nan, sêmac êndugac.”

21 Tec Josep gêdi sa, kêkôc ñapalê agêc têna sa ma sêc sêja gamên Israel.

22 Gêñô Arkelaus kêtú kin Judaiana gêjô tama Herodo su ñawae e kêtêc tau gebe êna tônê atom, tec gêc mê kêkên puc en ma gêc kêtaiñ taugen gêja gamên Galilaiana.

23 Jagêô laeê malac ten ñaê Nasaret ma gêngôn tonañ gebe propetenên bin êtu tôn gebe “Êsêac sêsam en gebe ñac Nasareneña.”

3

Ñackêsagu Joañ gêjam mêê

(Mar 1:2-8; Luk 3:1-18; Joañ 1:19-28)

1 Gêdên têm tonañ ñackêsagu Joañ kêpoa lasê ma gêjam mêê gêmoa gamên sawa Judaiana

2 ma kêsôm gebe “Anam taôm ôkwi gebe gamên undambêña kêdabingac.”

3 Ñac tau tonañ, tec propete Jesaia kêsôm bin kêpi en gebe

“Ñac ten gêmôêc awa tonec gêmoa gamên sawa gebe

‘Amansañ gamên Apômtau êsêlêñña to amêtoc ênê intêna solop.’ ”

⁴ Joaṅ tau tonañ kêsô ṅakwê bôc kamele ṅaôlilu to kêjandij ômbinṅkap bôc ṅaôlic gêc dambêpalê, ma geṅ wagô to lêp kêtû nê mo.

⁵ Gêmoa tonañ, go lau Jerusalem to Judaia samob ma gamêṅ Jordanna samob sêwê sêsa dêdêṅ eṅ sêja.

⁶ Êsêac seoc nêṅ sec lasê, go kêsagu êsêac aṅga bu Jordan.

⁷ Joaṅ gêlic Parisai to Sadukai nêṅ taêsam sêmêṅ gebe êsanṅgu êsêac, tec kêsôm gêdêṅ êsêac gebe “Moac ṅalatu amac, asa gêwa sa gêdêṅ amac gebe awê Anôtônê têtac ṅandaṅ, taṅ oc mênêsa naṅ sa.

⁸ Asa nêṅ lêṅ êwa amac sa gebe ajam taôm ôkwi.

⁹ Taêm êka to asôm êndêṅ taôm gebe Abraham kêtû aêac tamenji, nec atom. Aê jasôm êndêṅ amac gebe Anôtô kêtôm gebe êṅu poc tonec ṅai sa têtû Abrahamnê latui.

¹⁰ Ki ṅamata gêdêṅ kawakac tec gêc. Amboac tonañ ka samob, taṅ sêjam ṅanô ṅajam atom naṅ, oc êsap su ma êmbalinj êpi ja êna.

¹¹ Aê tec kasagu amac ṅa bu anam taôm ôkwiṅa, ma ṅac, taṅ êndaṅguc aê naṅ, nê ṅaclai kêlêlêc aê su, ma aê katôm atom gebe jaṅgeṅ ênê atapa. ṅac tonañ oc êsanṅgu amac ṅa ṅalau Dabuṅ to ja.

¹² Eṅ lêma kêkam lala sekolonṅ gêṅṅa gebe êtiṅ gêṅ ṅapaôma ma ênac ṅanô sa êpi nê andu-gêṅṅanôṅa êna, go ṅapaôma êkêṅ êpi ja, taṅ êsa ṅapan naṅ.”

*Joaṅ kêsagu Jesu aṅga Jordan
(Mar 1:9-11; Luk 3:21-22)*

¹³ Gêdêṅ tonañ tec Jesu aṅga Galilaia jagêô lasê Jordan gêdêṅ Joaṅ gebe êsanṅgu eṅ.

14 Mago Joaņ gêjac jao tau gebe “Aôm ônsaņgu aê acgom, go ņajam. Amboac ondoci gôdêņ aê gômôêņ.”

15 Tec Jesu gêjô eņ awa gebe “Galoc ondecgeņ gebe gêjac aêgêc ņawae gebe danġôm biņ, taņ Anôtô kêjatu naņ, ņanô êsa.” Go Joaņ kêkêņ gêwiņ eņ.

16 Jesu gêliņ saņgu su, go gacgeņ kêpi aņga bu gêmêņ, ma undambê gêņa e gêlic Anôtônê ņalau amboac balôsi kêsêp maņġêsac eņ ņaô.

17 Ma awa teņ kêsa aņga undambê gebe “Aêņoc Latuc tau tonec, tec têtac gêwiņ eņ to galic eņ ņajam.”

4

Sadaņ kêlêtôm Jesu

(Mar 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Gêdêņ tonaņ ņalau Dabuņ gêwê Jesu kêsa gamêņ sawa gêja gebe Sadaņ êlêtôm eņ.

2 Ma Jesu gêjam dabuņ mo gelenņa 40 ma gêbêcauc 40 e mo gêjô eņ.

3 Go Sadaņ jakêsôm gêdêņ eņ gebe “Aôm embe Anôtônê latu, go ôsôm poc tonec ņai êtu mo.”

4 Ma Jesu gêjô eņ awa gebe “Teto gêc gebe ‘Mo tageņ êôc ņamalac tôņ atom, biņ samob, taņ kêsa Anôtô awa naņ, tec gêoc eņ tôņ.’ ”

5 Go Sadaņ kêkôc eņ agêc sêpi malac dabuņ sêja jaketoc eņ kêkô lôm dabuņ ņasalôm ņalami,

6 ma kêsôm gêdêņ eņ gebe “Aôm embe Anôtônê Latu, go u taôm ôna gebe teto gêc gebe ‘Eņ oc êsakiņ nê aņela êtu aômņa mênġêsip aôm ņa lemeņ, gebe ôndiņ amkaiņ êpi poc atom.’ ”

7 Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Teto tenj kêtiam gêwinj gebe

‘Ônsaê Apômtau aômnêm Anôtô atom.’ ”

8 Go Sadañ kékôc enj agêc sêpi lôc baliñ tenj sêja jakêtôc gamêñ nomña samob toñawasi gêdêñ enj

9 ma Kêsôm gebe “Aôm embe ôpônj amduc to otenj mec êndêñ aê, oc jaliñ gêñ tonec ñai samob su êndêñ aôm êwac.”

10 Go Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Sadañ, ôkôc taôm sa ôêc ôna gebe teto gêc gebe

‘Ôpônj amduc êndêñ Apômtau, aômnêm Anôtô, to ônam sakiñ enj taugen.’ ”

11 Go Sadañ gêwi enj siñ, ma anjela mênjsêjam sakiñ gêdêñ enj.

*Jesu gêja Galilaia ma gêjac m nê kôm mêtêña
(Mar 1:14-15; Luk 4:14-15)*

12 Jesu gêñô sêkôc Joañ tônj ñawae su ma kêtaiñ tau su gêja Galilaia.

13 Go gêwi Nasaret siñ jagêñgônj Kapanaum, tañ gêc gamêñ Sebulon to Naptali jabañ bugêjactonja,

14 gebe biñ, tañ propete Jesaia kêsôm nañ, êtu anô gebe

15 “Gamêñ Sebulon to gamêñ Naptali, tañ gêc kêkanônj bugêjactonj anja Jordan ñamakenj ônêña nañ,

lau samuc nêñ Galilaia.

16 Lau tañ sêñgônj gêsunbôm nañ, sêlic ja kapôêñ tenjgoc,

ma êsêac, tañ sêñgônj gêmac ñagamêñ ñakesec nañ, nêñ ja mênkêpigac.”

17 Gêdêñ tonañ Jesu gêjam mêtê gêjac m gebe “Anam taôm ôkwi gebe gamêñ undambêña kêdabinjac.”

Jesu kêkalem lau inja aclê
(*Mar 1:16-20; Luk 5:1-11*)

18 Jesu kêsêlêñ gêmoa bugêjacton Galilaiana e gêlic ñaclagêc lasi, Simon, tañ sêsam en gebe Petere nan, agêc lasi Andrea sêkêñ wasañ sêmoa, gebe êsêagêc ñac ulu inja.

19 Tec kêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Andanguc aê ma oc jakêñ amagêc alô ñamalac.”

20 Tec gacgen dedec nêñ wasañ gêc ma têdaguc en.

21 Gêwi gamêñ tau sinj ma kêsêlêñ gêja e gêlic ñac tenj agêc lasi kêtiam, Sebedai latuagêc Jakobo agêc lasi Joan, sêngôn wanj sêwiñ tamenj Sebedai tau sêbênôc nêñ wasañ sêmoa, go gêmôêc êsêagêc.

22 Tec gacgen dedec wanj totamenjenj kêpoac ma têdaguc enj sêja.

Jesu gêjam sakinj lau
(*Luk 6:17-19*)

23 Go Jesu kêsêlêñ gêjac laoc Galilaia ñagamêñ samob ma kêdônj êsêac anja nêñ lôm to gêjam mêtê kapi ñawae ñajam Anôtônê gamêañña ma gêgôm launêñ gêmact to ôlinj ñasec tokainjtokainj ñajam kêsa.

24 Ma ênê wae kêsa gêjam gamêñ Suriana samob auc, tec sejonj lau ñasec samob dêdêñ enj sêja, lau togêmac tokainj-tokainj ma tonjandanj ñagêdô ma lau, tañ ñalau sec gêgôm êsêac to meloc kêtê êsêac ma ñatêkwa kêtû golonj nanj, ma gêgôm êsêac ôlinj ñajam kêsa samob.

²⁵ Ma lau taêsam anğa Galilaia to Malaclemeŋlu ma anğa Jerusalem to Judaia ma Jordan ŋamakenŋ ônêŋa têdaguc eŋ.

5

Biŋ lôcŋa

¹ Jesu gêlic lau taêsam, tec kêpi lôc teŋ e jagêŋgônŋ sic, ma nê ŋacsenŋomi dêdêŋ eŋ sêja.

² Go gêôc awa sa ma kêdônŋ êsêac to kêsôm gebe

Jesu awa gêôc lau

(Luk 6:20-23)

³ “Aê aoc êôc êsêac, naŋ sêpô lêna taŋ kêtû mêtêŋa, gebe gamêŋ undambêŋa kêtû êsêacnêŋ.

⁴ Aê aoc êôc êsêac, naŋ ŋalêlôm ŋawapac, gebe Anôtô oc ênac êsêac têtac tônŋ.

⁵ Aê aoc êôc êsêac, naŋ nêŋ ŋalêlôm malô, gebe êsêac têtap gêŋ, taŋ Anôtô gêjac mata naŋ sa.

⁶ Aê aoc êôc êsêac, naŋ nêŋ êka
 ŋanô gebe sêeŋgôm biŋ, taŋ Anôtô
 kêjatu naŋ ŋanô êsa,
 gebe Anôtô oc êmoasiŋ êsêac.

⁷ Aê aoc êôc êsêac, naŋ taêŋ walô lau, gebe Anôtô oc taê walô êsêac.

⁸ Aê aoc êôc êsêac, naŋ nêŋ ŋalêlôm ŋawa, gebe oc sêlic Anôtô.

⁹ Aê aoc êôc êsêac, naŋ sê wama lau, gebe Anôtô oc êsam êsêac gebe latui.

¹⁰ Aê aoc êôc êsêac, naŋ ŋamalac
 êjanda êsêac kêtû sêgôm biŋ,
 taŋ Anôtô kêjatu naŋ, ŋanô kêsa,
 gebe gamêŋ undambêŋa kêtû êsêacnêŋ.

11 “Aê aoc êôc amac tec ñamalac sêmbu to sêjanda amac ma sêngôliñ biñ ñakainñ gwalêkinñ êpi amac êtu aêña.

12 Têmtac ñajam ma atu samuc, gebe nêmbi ñagêjô kapôênñ gêc undambê, gebe amac masigenñ ma sêgôm propete lanğwa amboac tonanñ.

Biñ nom ñagwêc to ñajana
(Mar 9:50; Luk 14:34-35)

13 “Nom ñagwêc amac. Gwêc embe ñamakic ênaña, oc danğôm ñamakic êsa êtiam amboac ondoc, kêtú secgac. Tambalinñ siñ ma lau sêka tôñ.

14 “Nom ñaja amac. Malac teñ embe ênêc lôc, oc êsiñ tau ôkwi êtôm atom.

15 Embe têtunñ ja sa, go sêngênduc ña suc auc atom, tetoc êkô jakainñ ñaô, go êpô lau samob, tañ sêmoa andu ñalêlôm nanñ.

16 Amboac tonanñ nêmbi ja ñawê êsa êpô ñamalac, gebe sêlic amacnêmbi kolenñ ñajam ma sêlambinñ Tamemi undambêña.

Biñ kêpi biñsu

17 “Taêm anam gebe aê gameñ kêtú jansenñ Mosenê biñsu to propetenêñ biñ samob suña atom. Gamêñ kêtú jansenñ suña atom, kêtú janğôm êtu tôñña.

18 Biññanô, aê jasôm êndênñ amac gebe Undambê to nom oc ênaña ma ñatalô sepeñ to sêmôêña ñasaunñ teñ oc ênaña anğa Mosenê biñsuña atom e samob êtu tôñ acgom.

19 Amboac tonanñ, ñac teñ embe êwi biñsu tonanñ ñasaunñanô teñ siñ ma êndônñ lau êtôm tonanñ, oc sêsam enñ gebe ñapalê saunñ ec teñ anğa gamêñ undambêña. Ma ñac teñ embe êmansañ to êndônñ

biñ tau, oc sêsam eñ gebe ñac kapôên ança gamêñ undambêña.

²⁰ Gebe aê jasôm êndên amac gebe amacnêm biñgêdên embe êlêlêc biñsutau to Parisai nêñ nêñgen atom, oc asô gamêñ undambêña ana atom.

*Biñ kêpi têtac ñandan
(Luk 12:57-59)*

²¹ “Amac anôgac gebe sêsôm gêdên lau ñanô gebe ‘Ônac ñamalac êndu atom. Ten embe ênac ñac ten êndu, oc sêmêtôc eñ.’

²² Mago aê jasôm êndên amac gebe Ñac ten embe têtac ñandan êndên nê lasitêwainên ten, oc sêmêtôc eñ. Ma ten embe êsôm lasitêwainên ten gebe ‘Ma-jam gêbac,’ oc gôlôacnên laumata sêmêtôc eñ. Ma ten embe êsôm gebe, ‘Melocma gôbacgac,’ oc êsêp lamboam ñakêlêndin ñaja êna.

²³ Embe ôkên nêm da êndên altar êna ma taêm ênam taôm gebe agêc lasim nêm biñ ten gêc,

²⁴ go ondec nêm da ênêc altar ñagala ma ôna agêc lasim amansañ biñ êndên taôm acgom, go ômu ôna ôkên nêm da.

²⁵ “Nêm sonjo-sonjo embe êkên aôm ôndên ñac-mêtôcwaga, go ôtu palê êndên eñ seben êndên tan asêlên amoa intêna nan, gebe sonjo-sonjo êkên aôm ôndên mêtôcwaga atom. Moae mêtôcwaga êmasuc aôm ôndên gejobwaga kapoacwalôña, go eñ êmbalin aôm ôsêp kapoacwalô ôna.

²⁶ Biññanô, aê jasôm êndên aôm gebe Oc ôsa ança tônê ômôên atom e ônac nêm tôp samob êmbacnê acgom.

Biñ mockalñoña

27 “Amac anôgac sêsôm gebe ‘Ôngôm gêḡ mockainḡa to mockainḡa atom.’

28 Mago aê jasôm êndêḡamac gebe ḡac teḡ embe mata ê awê teḡ e têtac êkac eḡ, naḡ êḡgôm gêḡ mockainḡa êndêḡeḡ aḡa nê ḡalêlôm.

29 Matamanô anôḡa embe êtim aôm, naḡ ôkip sa ma ômbaliḡ siḡ. Ôlim ḡagêḡ teḡ ênaḡa acgom, gebe sêmbaliḡ aôm toôlim samucgeḡ ôsêp lamboam ḡakêlêndiḡ ôna atom.

30 Ma lêmam anôḡa embe êtim aôm, naḡ ôndim su ma ômbaliḡ siḡ. Ôlim ḡagêḡ teḡ ênaḡa acgom, gebe sêmbaliḡ aôm toôlim samucgeḡ ôsêp lamboam ḡakêlêndiḡ ôna atom.

*Biḡ sêndim sêmoçwalo êḡḡicna
(Mat 19:9; Mar 10:11-12; Luk 16:18)*

31 “Êsêac sêsôm teḡ gebe ‘ḡac teḡ embe êndim sêmoçwalô êḡḡic, naḡ êkêḡ papia sêwi taḡ siḡḡa êndêḡawê.’

32 Mago aê jasôm êndêḡamac gebe ḡac teḡ embe êndim sêmoçwalô êḡḡic, go êḡgôm eḡ êtu awê mockainḡa. Embe awê tobiḡ, go tasôm atom. Ma teḡ embe ênam awê, taḡ sêwi siḡ su naḡ, oc êḡgôm gêḡ mockainḡa.

Biḡ tatôç lemeḡḡa

33 “Ma amac anô teḡ, taḡ sêsôm gêdêḡlau ḡanô gebe ‘Ôtôç lêmam ônsau atom, ma ôḡgôm biḡ, taḡ kôtôç lêmam naḡ, ḡanô êsa êndêḡApômtau.’

34 Mago aê jasôm êndêḡamac gebe Atôç lemem atomanô, atôç êndêḡundambê atom gebe Anôtônê lêpôḡtônê,

35 ma atôc êndêñ nom atom gebe ênê akainñ ñalêpônñ, to atôc êndêñ Jerusalem atom gebe Kinñ kapônñ tau nê malac.

36 Ma ôtôc lêmam êpi môkêmapac atom gebe aôm tonañ ôngôm môkêmlaunñ tagenñ êpô tau ôkwi êtu kwalam me êtu jec nec kôtôm atom.

37 Amacnêm binñ amboac tonec acgom gebe ‘Aec’ to ‘Masi’. Embe asôm ñalô êiêlêc tonec su, oc anga ñac sec tau nê.

*Binñ ñagêjôña
(Luk 6:29-30)*

38 “Amac anôgac sêsôm gebe ‘Mataanô êjô mataanô ma lulunñ êjô lulunñ.’

39 Mago aê jasôm êndêñ amac gebe Anac jao taôm êndêñ ñamalac sec atom. Tenñ embe êtap aôm êsêp alimanô anôña, nanñ ôtôc ñamakenñ êndêñ enñ êwiñ.

40 Ma ñac tenñ embe taê ênam gebe êwê aôm ôndêñ mêtôcwaga ôna êtu êkôc nêm ñakwê ôlimña, nanñ ôkênñ ñaobo baliñ êwiñ.

41 Ma tenñ embe êkac aôm gebe ojonñ ênê waba intêna ñasawa tagenñ, nanñ ôsêlêñ ñasawa luagêc ôwiñ enñ.

42 Tenñ embe etenñ gênñ êndêñ aôm, nanñ ôkênñ, ma tenñ embe êkôc tôp anga aômnêm, nanñ ôkênñ dêmôêm enñ atom.

*Binñ têmtac gewiñ ñacjonña
(Luk 6:27-28, 32-36)*

43 “Amac anôgac sêsôm gebe, ‘Têmtac êwiñ nêm lau wacbanñ aôm ma têmtac endec nêm soño-soño.’

44 Mago aê jasôm êndêñ amac gebe Têmtac êwiñ nêm soño-soño to atenñ mec êtu êsêac, tanñ sêjanda amac nanña,

⁴⁵ ec atu Tamemi, tañ gêḡgôn undambê nan, nê latui, gebe eñ kêkêḡ nê oc kêpi kêpô lau sec to lau ḡajam, ma kêkêḡ nê kom gêjac lau gêdêḡ to lau keso.

⁴⁶ Embe têtac êwiḡ lau, tañ têtac gêwiḡ amac nan, oc ḡanô amboac ondoc. Telonḡ sêgôm gêḡ tonanḡ amboac tonanḡ.

⁴⁷ Ma embe awem ênac nêḡ lasitêwaigēḡ, go anḡôm gêḡ ḡanô amboac ondoc. Lau samuc sêgôm gêḡ tonanḡ amboac tonanḡ.

⁴⁸ Amboac tonanḡ anac dabin taôm ḡapep amboac Tamemi undambêḡa gêjac dabinḡ tau ḡapep.

6

Biḡ tamoasiḡ lauḡa

¹ “Alic taôm gebe anam sakinḡ Anôtô êtu ḡamalac sêlic amacḡa atom. Embe anḡôm êtu lau sêlic amacḡa, go atap ḡagêjô anḡa Tamemi, tañ gêmoa undambê nan, nê sa atom.

² “Amboac tonanḡ embe ômoasiḡ lau, nan ôkêḡ lau sêḡnac dauc êtaḡ aôm atom amboac lau tetoc taunḡ saḡa sêgôm sêmoa lôḡ to malaclunḡ gebe ḡamalac sêlambinḡ êsêac. Binḡanô, aê jasôm êndêḡ amac gebe Êsêac seso nêḡ ḡaôligac.

³ Mago aôm embe ômoasiḡ lau, nan ôḡgôm kelecgeḡ, lau teḡ sêḡô ḡawae atom,

⁴ gebe nêḡ moasiḡ êsiḡ tau ênêc lêlômgeḡ, go Tamam, tañ gêlic gêḡ kêsêp lêlômgeḡ nan, êkêḡ ḡagêjô êndêḡ aôm.

Biḡ tateḡ mecḡa

(Luk 11:2-4)

⁵ “Ma embe atēḡ mec, nan atôm lau tetoc taunḡ saḡa atom, gebe êsêac têtac gêwiḡ gebe teteḡ mec

sêkô lôm to intêna gêga tau ñamala êtu têtôc tauñ êndên lau sêlic êsêacña. Biññanô, aê jasôm êndên amac gebe Êsêac seso nêñ ñaôligac.

⁶ Mago aôm embe oteñ mec, nañ ôsô nêñ balêm ôna e naôlai katam auc, go oteñ mec êndên Tamam, tañ gêmoa lêlôm, ma Tamam, tañ gêlic gêñ kêsêp lêlômgeñ nañ, êkêñ ñagêjô êndên aôm.

⁷ “Embe aten mec, nañ aten êtu biñ ole amboac lau samuc atom. Êsêac tonanñ seboç sêkôc ñanô êtu nêñ ñalô gwalêkiñña.

⁸ Atôm êsêac atom, gebe Tamemi kêjala gêñ, tañ gêjô amac ma abe aten nañ kwananñeñ.

⁹ Amboac tonanñ aten nêñ mec amboac tonec gebe

‘Tamemai, tañ gômoe undambê.

Aômnêm ñaê lau sênam dabuñmañ.

¹⁰ Ômôên ôtu Apômtau ôtôm gamêngeñ.

Aômnêm biñ êtu tôñ anña nom amboac anña undambê.

¹¹ Ôkêñ aêacma mo êtôm bêcgeñña êndên aêac êndên oc tonec.

¹² Nêñ tôp, tañ gêc aêac nañ, ôsuc ôkwi amboac aêac asuc ma tôp ôkwi gêdên tauñ.

¹³ Ôwê aêac asa lêtôm atom.

Ôjanngo aêac su anña gêñ sec.

(Aôm Apômtau, aôm ñaniniñ to ñajaña

ma ñawê ñatau lanğa teñgeñ. Biññanô.)’

¹⁴ Gebe amac embe asuc ñamalacnên biñ ôkwi, go Tamemi undambêña êsuc amacnêm biñ ôkwi amboac tonanñ.

15 Ma embe asuc ñamalacnêñ biñ ôkwi atom, go Tamemi êsuc amacnêm biñ ôkwi atom amboac tonanğen.

Biñ tanam dabuñ moña

16 “Embe anam dabuñ mo, nañ anğôm lañômanô bêlê-bêlê amboac lau tetoc taun saña atom. Lau tonanğ sêgôm lañôñanô taujala gebe têtêc taun êndên lau sêlic êsêac sêjam dabuñ mo. Tec biññanô, aê jasôm êndên amac gebe Êsêac seso nêñ ñaôligac.

17 Amboac tonanğ aôm embe ônam dabuñ mo, nañ ôniñ oso mômêmapac to Okwasinğ lañômanô,

18 gebe ôtôc taôm ôndên lau sêllc aôm gôjam dabuñ mo nec atom, mago Tamam, tañ gêmoa lêlôm nañ, oc êjala ma gêlic gên kêsêp lêlômgenğ, tec êkênğ ñagêjô êndên aôm.

Biñ awa undambêña

(Luk 12:33-34)

19 “Anac nêm awa sa anğa nom atom, gebe bulesenğ to da ensenğ gên tau su ma genğenğtêna oc sêkwê ma sênam genğenğ sa.

20 Anac nêm awa sa anğa undambê acgom, gebe bulesenğ to da ensenğ su ma genğenğtêna sêkwê ma sênam genğenğ sa atom.

21 Gebe gamênğ, tañ nêm awa gêc nañ, nêm ñalêlôm oc êsap tônğ amboac tonanğenğ.

Biñ kêpi ôlinğ ñaja

(Luk 11:34-36)

22 “Matamanô kêtü ôlim ñaja. Matamanô embe ñajam, oc ñawê ênam ôlim samucgenğ auc.

²³ Ma matamanô embe sec, oc ôlim samuc ñakesec. Embe ñawê, tañ gêc nê m ñalêlôm nan, ñakesec êsa, go ñakesec tau ênam sêga.

Bij tanam sakin Anôtô to awañ
(Luk 16:13)

²⁴ “Ñac tej ênam sakin ñatau luagêc êngôm êtôm atom, enj oc têtac endec tej ma têtac êwiñ tej me oc êsap tej tôñ ma têtac êmbu tej. Amac amboac tonañ. Atôm gebe anam sakin Anôtô to awa êpi tagen atom.

Bij tapô sim taañ atomña
(Luk 12:22-31)

²⁵ “Tec aê jasôm êndênj amac gebe Apô sim taôm êtu anij to anôm genj êôc amac tôñ amoa matem jalinã atom to êtu ñakwê ênsañ ôlimña atom. Amoa matem jali kêlêlêc mo ma ôlim kêlêlêc ñakwê su.

²⁶ Asala moc, nanj sêmoa umbonj ñalabu. Êsêac tañj sêsê gênj to sejonj ma sêjac ñanô sa kêpi andu atom, mago Tamemi undambêña gêlôm êsêac. Ma amac abe oc alêlêc moc tau atom me.

²⁷ Amacnê m asa oc êpô sim tau êtu nê têm êmoa nomñaña ma ênac têku ñasawa tagenj êwiñ.

²⁸ “Amac apô sim taôm ñakwêña kêtû asagenña. Asala mênaminj, tañj kêpuc kêkô salenj nanj, gêjam kôm to kêsac obo atom.

²⁹ Mago jasôm êndênj amac gebe Salomonê gênj ñawasi samob, tañj kêkwa enj auc nanj, ñatenj kêtôm gênj tonañ ñai atomanô.

³⁰ Mago Anôtô embe êkênj gêgwanj, tañj galoc kêkô kôm ma bêbêc sêkênj êsa ja nanj, ñagêlôm êkwa auc, nanj oc êkênj gênj êkwa amac auc êlêlêc atom me. Amac lau akênj gêwiñ kwalecña.

³¹ Amboac tonañ apô sim taôm to asôm gebe ‘Taniñ asagen’ me ‘Tanôm asagen’ me ‘Tasô asagen’ nañ atom.

³² Gêñ samob tonañ ñai lau samuc oc taêñ êka. Mago Tamemi undambêña tec kêjala gebe apô lêna gêñ samob tonañ ñai.

³³ Amboac tonañ ansom ênê gamêñ to anôm biñ, tañ eñ kêjatu nañ, êtu ñamata acgom, go gêñ samob tonañ ñai êtu amacnêm êwiñ.

³⁴ Apô sim taôm êtu gêñ eley bêbêcña atom, gebe apô sim taôm gêñña oc masi êndêñ eley bêbêc atom. Gêñwapac kêlêti bêc samob auc kêtômgeñ.

7

Bij tamêtôc lauña

(Luk 6:37-38, 41-42)

¹ “Amêtôc lau atom, go Anôtô êmêtôc amac atom.

² Gebe Anôtô êmêtôc amac êtôm amac amêtôc lauña nañ, to ênam dôñ amac êtôm dôñ, tañ anam dôñ lauña nañ.

³ Asagenj gôlic ka ñasili, nañ gêguñ lasim mataanô ma ka ñadambê, tañ kêkô taôm matamanô nañ, gôlio, sapu.

⁴ Ma amboac ondoc gobe ôsôm êndêñ lasim gebe ‘Ondecgeñ ma jambuc ñasili anja matamanô sa.’ Mago ka ñadambê kêko aôm taôm matamanô.

⁵ Aôm dansañtêna, ômbuc ka ñadambê anja matamanô sa êmuñ acgom e ñawa êsa, go ômbuc ñasili anja lasim mataanô sa.

⁶ “Akêñ gêñ dabuñ êndêñ kêam atom, oc sêkac tañ ôkwi ma sêñac amac, to ambaliñ nêm kêkôm,

tañ kêtü nê̄m awamata nañ, êndênj bôc atom, oc sêka popoc.

Ateñ, ansom, amandi katam

(Luk 11:9-13)

⁷ “Ateñ gêñ, go akôc ñanô, ansom, go atap sa, amandi katam, go êlêc su êndênj amac.

⁸ Gebe ñac, tañ keteñ gêñ nañ, êkôc ñanô sa to ñac, tañ gesom nañ, êtap sa. Ma ñac, tañ kêmadi katam nañ, êlêc su êndênj eñ.

⁹ Amacnê̄m asa, nañ latu eteñ mo ma êkêñ poc êndênj eñ,

¹⁰ me eteñ i ma êkêñ moac êndênj eñ.

¹¹ Amac lau sec, mago ajala akêñ gên ñajam êndênj nê̄m gôlôac ñasec-ñasec. Ma abe Tamemi, tañ gêmoa umdambê nañ, êkêñ gêñ ñajam êndênj êsêac, tañ teteñ eñ nañ, êlêlêc su atom me.

¹² Gêñ samob, tañ amac abe ñamalac sêñgôm êndênj amac nañ, taôm añgôm êndênj êsêac, gebe Mosenê biñsu to propetenêñ biñ ñam tau tonec.

Biñ sacgêdô gasuc-gasucña

(Luk 13:24)

¹³ “Asô sacgêdô gasuc-gasuc ana, gebe sacgêdô kapôênj to intêna kêsô gedec, tañ gêwê lau sepeñ sênaña tau nañ, ma lau taêsam sêsa tonañ.

¹⁴ Ma sacgêdô gasuc-gasuc to intêna saun, tañ gêwê gêdênj gamêñ danjonj materj jaliña nañ, ma lau, tañ têtap intêna tonañ sa nañ luagêcgeñ.

Tajala ka êndênj ñañanô

(Luk 6:43-44)

¹⁵ “Ajop taôm êndênj propete dansañ, gebe lau tonañ tonjakwê domba ñaôlic dêndênj amac sêwac,

mago nêḡ ḡalêlôm amboac kêam ḡaclai sêḡjac gêḡ ḡawaô.

¹⁶ Ajala êsêac êndêḡ nêḡ lê geḡ. Aiḡ oc tajoḡ aḡga okêm atom, ma jambô aḡga locgôm atom.

¹⁷ Amboac tonaj ka ḡajam samob gêḡjam ḡanô ḡajamgeḡ, ka sec tec gêḡjam ḡanô sec.

¹⁸ Ka ḡajam oc êtôm gebe ênam ḡanô sec atom, ma ka sec oc êtôm gebe ênam ḡanô ḡajam atom.

¹⁹ Ka samob, taḡ ênam ḡanô ḡajam atom naḡ, oc sêsap su ma sêmbaliḡ êpi ja êna.

²⁰ Amboac tonaj ajala êsêac êndêḡ nêḡ lêḡ ḡanô.

²¹ “Lau samob, taḡ sêsam aê gebe ‘Apômtau, Apômtau’ naḡ, oc sêso gamêḡ undambêḡa sêna tomalageḡ atom, lau tageḡ, naḡ sêḡgôm Tamoc, taḡ gêmoa undambê naḡ, nê biḡ êtu tôḡ.

²² Êndêḡ bêc ônê lau taêsam oc sêsoḡ endêḡ aê gebe ‘Apômtau, Apômtau, aêac aoc biḡ lasê ajam aôm laḡôm to atiḡ ḡalau sec ajam aôm laḡôm ma agôm gêḡsêga gwalêki ḡ ajam aôm laḡôm, agôm atom me.’

²³ Mago aê oc jasôm êpi êsêac gebe ‘Kajala amac atomanô, secwaga, aêc su aḡga aêḡoc.’

Nac luagêc sêkwê andu
(Luk 6:47-49)

²⁴ “Lau, taḡ sêḡô aêḡoc biḡ tonec ma sêḡgôm ḡanô êsa naḡ, têtôm ḡac tokauc, taḡ kêsuḡ nê andu kêsêp poc.

²⁵ Ma kom gêḡjac to bu gêc ma mu gêbuc ḡatêna jakêpi andu tau, mago kêku atom, gebe poc kêkapiḡ tôḡ.

26 Ma lau samob, taŋ sêŋô aêŋoc biŋ tonec ma sêŋgôm ŋanô êsa atom naŋ, têtôm ŋac meloc, taŋ kêsun nê andu kêsêp gaŋac.

27 Ma kom gêjac to bu gêc ma mu gêbuc ŋatêna jakêpi andu tau e kêku sa jagulun tagenj.”

28 Jesu gêjac mata nê biŋ tonec ma lau samob têtakê kêtû ênê mêtêŋa,

29 gebe eŋ kêdônj êsêac kêtôm êsêacnêŋ biŋsutau atom, kêdônj êsêac kêtôm ŋac toŋaclai teŋ.

8

Jesu gêgôm ŋac tokamocbôm ôli kêtû selec

(Mar 1:40-44; Luk 5:12-14)

1 Gêdêŋ Jesu gêmu kêsêp aŋga lôc naŋ, lau taêsam têdaguc eŋ.

2 Ma sêlic ŋac tokamocbôm teŋ mênkêpônj aduc gêdêŋ eŋ ma kêsôm gebe “Apômtau, embe têtmac êwiŋ, go ôŋgôm aê jatu selec.”

3 Tec Jesu kêmêtôc lêma jakêmoasac eŋ ma kêsôm gebe “Aê gabe ôtu selec.” Ma gacgeŋ ênê kamocbôm kêsêlô.

4 Go Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôlic acgom, ôtu awê êndêŋ lau teŋ atom, naôtôc taôm êndêŋ dabuŋwaga ma ôkêŋ da êtôm Mose kêjatu gebe êwaka nêŋ biŋ sa êndêŋ êsêac.”

Jesu gêgoôm kapitai Kapanaumŋa nê ŋacseŋom ôli ŋajam kêsa

(Luk 7:1-10)

5 Go jagêô lasê Kapanaum ma kapitai teŋ gêdêŋ eŋ gêja jaketeŋ eŋ

6 ma kêsôm gebe “Apômtau, aêŋoc ŋacseŋom, tê gêc ŋatêkwa kêtû goloŋ ma ŋandaŋ secanô.” ’

7 Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aê gabe jawac janğôm eñ ôli ñajam êsa.”

8 Ma kapitai gêjô eñ awa gebe “Apômtau, aê galic tauc katôm gebe ôsô ñoc andu ñasalôm ñalabu ôna atom, ôsôm ña awamgenñ ma ñoc ñacsenjom ôli ñajam êsa.

9 Gebe aê ñac tenñ, tañ kasô gôliñwaga ñagêdô ñalabu ma sinwaga sêsô aê ñalabu. Embe jasôm êndêñ ñac tenñ gebe ‘Ôna,’ oc êna, ma êndêñ ñac tenñ gebe ‘Ômôêñ,’ oc êmêñ, ma êndêñ ñoc sakinwaga gebe ‘Ôñğôm gêñ tonac,’ oc êñğôm.”

10 Jesu gêñô e gêñac lêma ma kêsôm gêdêñ lau, tañ tédaguc eñ nanñ, gebe “Binñanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Aê katap Israelnêñ ñac tenñ nê kêkêñ gêwiñ amboac tonanñ sa atom.

11 Amboac tañ jasôm êndêñ amac gebe Lau taêsam anğa oc kêpi to oc kêsêpña nasêwiñ Abraham agêc Isak ma Jakob sêniñ gêñ sêñğôñ gamêñ undambêña.

12 Ma gamêñ tau ñaawêlatu nanñ têtinñ êsêac su sêsêp gêsunbôm, tañ gêc dêmôêña nanñ sêna. Anğa tônê lau oc têtanñ ma lunlunñ êkôsiniñ tau ñano.”

13 Go Jesu kêsôm gêdêñ kapitai gebe “Ôna, aômnnêm binñ ñanô êsa êtôm kôkêñ gêwiñ.” Ma gêdêñ ñasawa tecenanğenñ ñacsenjom ôli ñajam kêsa.

*Jesu gêğôm lau taêsam ôlinñ ñajam kêsa
(Mar 1:29-34; Luk 4:38-41)*

14 Ma Jesu gêja Peterenê andu ma gêlic ênê lawao gêmac ôli ñawajaô kapôêñ gêc.

15 Tec kêmoasac eñ lêma ma ñandanñ gêônñ su, go gêdi sa mênğêjam sakinñ eñ.

16 Go ñakêtula sejoñ lau toñalau sec gwalêkiñ dêdêñ Jesu sêja, jakêtiñ ñalau sec tonañ ña awagen, ma gêgôm lau togêmac samob ôliñ ñajam kêsa.

17 Eñ gêgôm amboac tonañ, tec biñ, tañ propete Jesaia kêsôm nan, kêtû anô gebe
 “Eñ gêôc aêacnêñ gêmac to kêsip aêacnêñ ñandan sa.”

Bij tandanguc Jesuñ

(Luk 9:57-62)

18 Jesu gêlic lau taêsam sêgi eñ auc, tec kêjatu gebe semboñ eñ êna ñamakenj ônêña.

19 Go biñsutau tenj gêdêñ eñ gêja jakêsôm gebe
 “Mêtêmôkê, gamêñ, tañ aôm gobe ôna nan, aê oc jandanguc aôm.”

20 Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Mojanj sê ic ma moc, tañ sêmoa umbonj ñalabu nan, sêjam sac, mago Ñamalacnê Latunê gamêñ tenj gebe endenj kwalim ênêcña gêc atom.”

21 Go ñacsenjominêñ ñac tenj kêsôm gêdêñ eñ gebe
 “Apômtau, ôlôc gebe jana jansuj tamoc acgom.”

22 Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôndanguc aê ma ñacmatê sênsuj tauñ nêñ ñacmatê.”

Jesu kêsôm mu to ñadembom kêtû malô

(Mar 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Jesu kêpi wanj ma nê ñacsenjomi sêwiñ eñ sêja,

24 go mu gêbuc ñatêna gêli bu sa e ñadembom kêsalê wanj auc, ma eñ tau gêc bêc gêc.

25 Tec êsêac têtû gasuc jasêñu eñ ma sêsôm gebe
 “Apômtau, ônam aêac sa, oc dambac tanaña.”

26 Go eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac atênêp kêtû agenña, akêñ gêwiñ kwalecgoc.” Go gêdi sa gec biñ mu to ñadembom, ma bênônj kêsêp e kêñôma.

²⁷ Tec ñamalac sêñac lemen ma sêsôm gebe “En ñac amboac ondoc tec mu to ñadembom tañen wamu gêdên en nec.”

Ñac luagêc tonjalau sec anga Gadarene ôlin ñajam kêsa

(Mar 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Ma Jesu jakêsô lau Gadarene nêñ gamên anga ñagêjacton ñamaken onêña. Tec ñac luagêc tonjalau sec sêsa anga sêô jadêdac en. Ñaclagêc tau ñaclai sec, tec lau têtêc taun ma sêsa intêna tonan atom.

²⁹ Tec agêc têtôc en êndu ma sêmôêc gebe “Anôtônê Latu, aêacnêñ asagen ñagêdô gêdên taun. Amboac ondoc, ñanoc kêdabin atom ma gômôên gobe ôiênsu aêac.”

³⁰ Bôcanô matu kapôên ten sen gên sêmoa ñasawa ec balin,

³¹ tec ñalau sec tau teten en gebe “Embe ôtin aêac, nan ôkên aêac asêp bôc tomatu tônê ñai ñalêlôm ana.”

³² Ma en kêsôm gêdên êsêac gebe “Ana.” Tec sêsa jasêsêp bôc tonan ñalêlôm sêja ma bôc tau samob tomatugen sêsabi anga sêlic gulun tagen jasêsêp bu sêjaña.

³³ Go lau bôcña sêc jasêô lasê malac ma sêjac min bin samob, tañ kêtap ñaclagêc tonjalau sec sa nan.

³⁴ Go lau malac tonanña samob sêpuc Jesu t ñtôn sêsa sêja e dêdac en ma teten en gebe êwi êsêacnêñ gamên sin ma êc êna.

9

Jesu gêgôm ñac ñatêkwa ketu golon ôli ñajam kêsa
(Mar 2:1-12; Luk 5:17-26)

1 Jesu kêpi wan ten ma gelom jakêsô nê malac.

2 Ma lau anga tonan sêbalan nac ten natêkwa kêtû golon gêsac sac gêdên en sêja. Jesu gêlic êsêac sêkên gêwin, tec kêsôm gêdên nac natêkwa kêtû golon gebe “Latucenec, têmtac êpa su, gebe aê kasuc aômnêm sec ôkwi su.”

3 Ma biñsutaunên nâgêdô sêsôm gêdên taunjen gebe “Nac tonec kêsôm biñ alôbalôbgoc.”

4 Mago Jesu kêjala biñ, tañ êsêac taên gêjam sêmoa nan, ma kêsôm gebe “Amboac ondoc, amac taêm gêjam biñ sec gêc nêm nâlêlôm.

5 Biñ ondoc tasôm nâgâô. Tasôm tonec gebe ‘Aê kasuc aômnêm sec ôkwi’ nec, me tasôm gebe “Ôndi sa ma ôsêlên’

6 Ma aê gabe amac ajala gebe Nâmalacnê Latu kêtû natau anga nom gebe êsuc sec ôkwi anga nomna.” Go awa gêjac nac natêkwa kêtû golon gebe “Ôndi sa, ôc nêm mê sa ma ôêc ôna nêm andu.”

7 Tec nac tau gêdi sa ma gêc gêja nê andu.

8 Lau taêsam sêlic e têtakê ma sêlambin Anôtô, gebe kêpuc nâmalac tôñ na naclai amboac tonan.

*Jesu kêkalem Matai
(Mar 2:13-17; Luk 5:27-32)*

9 Ma Jesu gêdi anga tonan ma gêlic nac ten gêngôn telon malen, nê naê Matai. Tec kêsôm gêdên en gebe “Ôndanruc aê.” Ma en gêdi kêdaguc en gêja.

10 Jesu gen gên gêngôn andu tau, ma telon to lau sec taêsam sêmên sêngôn sêwin Jesu to nê nacsenjomi.

11 Parisai sêlic ma sêsôm gêdên ênê nacsenjomi gebe “Amboac ondoc, ma amacnêm mêtêmôkê gen gên gêngôn gêwin telon to lau sec.”

¹² Jesu gênô ma kêsôm gebe “Lau ôlinj ηajam sêpô lêna taunj kêtû doktaηa atom, mago lau togêmac tec sêpô lêna.

¹³ Ana ma taêm ênam binj tonec ηam acgom gebe ‘Aê gabe akêη da atom, gabe taêm walô taômgen.’ Gebe aê gamêη gabe jakalem lau gêdêη atom, jakalem lau secgenj.”

Binj tanam dabuj moηa

(Mar 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Gêdêη tonanη Joaηnê ηacseηomi dêdêη enj jatêtu kênac enj gebe “Amboac ondoc, tec aêac to Parisai ajam dabuj mo, ma aômniêm ηacseηomi sêjam dabuj atom nec.”

¹⁵ Ma Jesu kêsôm gêdêη êsêac gebe “Lau embe sêniη awê ηamoasiη ma ηac-gebe-ênam-awêwaga êmoa êwiη êsêac, oc nêη ηalêlôm ηawapac me. Mago ηabêc oc mênêsa ma sêkôc ηac-gebe-ênam-awêwaga su anηa êsêacnêη, nanηgo êsêac sênam dabuj mo.

¹⁶ “Namalac teη ambênôc ηakwê lanηwa ηa obo ηatali wakuc atom, gebe ηatali wakuc oc êôc ηakwê êηgic ma êkac kalalac e êtu sec samucgenj.

¹⁷ Ma ηac teη êkêη wain wakuc êsêp bôc ηaôlic lanηwa atom. Embe êηgôm, oc wain êôc ηaôlic êpoa e êtaiη ênaηa, ma naôlic tau Êtu sec. Wain wakuc sêkêη êsêp ηaôlic wakuc acgom, go êmoasiη gên tau lulugenj.”

Jairi latuo to awê, taη kêmoasac Jesunê ηakwê nanj

(Mar 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Gêdêη taη Jesu kêsôm binj tonanη gêdêη êsêac gêmoa nanj, Iômmôkê teη mênkêpônj aduc gêdêη enj ma kêsôm gebe “Aêηoc latuco galoc gêmac êndu

su. Mago ômôêḡmaḡ gebe ôkêḡ lêmam êḡsac eḡ ma mata jali êsa.”

¹⁹ Tec Jesu gêdi ma tonê ḡacsenḡomi têdaguc eḡ sêja.

²⁰ Ma awê tenḡ gêjam dec kêtôm Jala 12, naḡ kêtû gasuc mênḡkêkô eḡ dêmôêmu ma kêmoasac ênê ḡakwê ḡalêsô.

²¹ Awê tau kêsôm gêc taugenḡ gebe “Aê embe jamoasac ênê ḡakwêgeḡ, oc êḡgôm aê ôlim ḡajam êsa.”

²² Tec Jesu kêsa tau ôkwi jamata gê eḡ ma kêsôm gebe “Latucoenec, têmtac êpa su, kôkêḡ gêwiḡ tec gêgôm aôm ôlim ḡajam kêsa.” Ma gêdêḡ ḡasawa tecenaḡ awê tau ôli ḡajam kêsa.

²³ Go Jesu gêja e gêô lasê Iômmôkênê andu ma gêlic lau sêju gasuc to sêgôm ḡaonda kapôêḡ,

²⁴ tec kêsôm gebe “Aêc su, gebe ḡapalêo gêmac êndu atom, gêc bêcgeḡ tec gêc.” Ma êsêac sêômac eḡ.

²⁵ Ma gêdêḡ sesoc lau sêsa sêja naḡ, Jesu kêsô gêja kêkam ḡapalêo gêdêḡ lêma ma eḡ gêdi sa.

²⁶ Ma biḡ tau ḡawae kêsa kêtôm gamêḡ tonanḡ ḡai samob.

Jesu gêgôm matenḡpec luagêc ḡajam kêsa

²⁷ Jesu gêdi anḡa tonanḡ, ma matenḡpec luagêc têdaguc eḡ, naḡ sêmôêc kapôêḡ gebe “Dawidinê Latu, taêm walô aêagêc.”

²⁸ Kêso andu gêja, ma matenḡpec luagêc tonanḡ dêdêḡ eḡ sêja, tec Jesu kêtû kênac êsêagêc gebe “Amagêc akêḡ gêwiḡ gebe aê katôm gebe janḡôm gêḡ tonec me masi.” Agêc sêsoḡ gedenḡ eḡ gebe “Aec, Apômtau.”

²⁹ Go kêmoasac êsêagêc matenḡanô ma kêsôm gebe “Nêm biḡ, taḡ akêḡ gêwiḡ naḡ, ḡanô êsa.”

³⁰ Ma agêc matenânô kêpoa lasê. Go Jesu kêbaob êsêagêc gebe “Alic taôm gebe asôm êndênj lau tenj sênô atom.”

³¹ Mago agêc sêsa sêja e sêgôm ênê wae kêsa kêtu tapa kêtôm gamênj tonanj naj samob.

Jesu gêgôm awamê kêsôm binj lasê

³² Êsêac sêsa sêja ma lau sêkôc naj tonjalau awamê tenj sêmênj.

³³ Jesu kêtinj najalau sec tonanj kêsa gêja su, go awamê tau kêsôm binj lasê ma lau taêsam tonanj sênaj lemenj ma sêsôm gebe “Aêac taiic gêj tenj amboac tonec anja Israel atomanô.”

³⁴ Ma Parisai sêsôm gebe “Enj kêtinj najalau sec naj najalau sec nêj kasêga.”

Jesu taê walô lau

³⁵ Ma Jesu gêjac laoc malac kapôênj to saun samob gêja ma kêdônj êsêac anja nêj lôm togêjam mêtê kêpi najawae najam Anôtônê gamênjna ma gêgôm launênj gêmac to ôlinj najasec samob najam kêsa.

³⁶ Enj gêlic êsêac lau taêsam ma taê walô êsêac, gebe sêpô lêna tauj to sêmoa jageo najanô amboac domba, naj nêj najcejob masi.

³⁷ Go enj kêsôm gadênj nê najcsejomi gebe “Mo tau tec najanô kêsa samob, mago kolenwaga tec lu-agêcgenj.

³⁸ Amboac tonanj atenj êndênj mo tau najatau, gebe êkênj kolenwaga nasênac nê gêj najanô sa.”

10

*Jesu kêjalij aposolo 12 sa
(Mar 3:13-19; Luk 6:12-16)*

¹ Jesu gêmôêc nê ñacsenomi 12 dêdêñ enj sêja ma kêkêñ ñaclai gêdêñ êsêac gebe têtin ñalau ñatêmui to sêñgôm gêmac to ôlin ñasec samob ñajam êsaña.

² Êsêac aposolo 12 tau nêñ ñaê tonec Ñac ñamataña Simon, tañ sêsam enj gebe Petere nañ, agêc lasi Andrea ma Sebedai latuagêc Jakobo agêc lasi Joan,

³ Pilip agêc Batolomai, Tom agêc telon Matai, Alpai latu Jakobo agêc Tadaï,

⁴ Simon Kanaanña agêc Juda Isariot, tañ geoc enj lasê.

*Jesu kêkêñ ñacsenomi 12 kêtú kôm misionña
(Mar 6:7-13; Luk 9:1-6)*

⁵ Lau 12 tonañ Jesu kêsakinj êsêac to gêjac biñsu êsêac gebe “Asa lau samuc nêñ intêna atom to asa lau Samaria nêñ malac atom,

⁶ andêñ lau Israel nêñ domba gêbômgenj ana.

⁷ Asêlêñ naanam mêtê to asôm gebe ‘Gamêñ undambêña kêdabiñgac.’

⁸ Anğôm gêmac ôlin ñajam êsa, anu ñacmatê dêndi sa, anğôm kamocbôm têtú selec, atin ñalau sec su sêna. Amac akôc ñaômagenj, tec akêñ ñaômagenj.

⁹ Gold to silber ma mone saun ñagêdô êsêp nêñ ômbiñkap ñaatali atom.

¹⁰ Ambic atali amoa intêna atom, akôc ñakwê luagêc atom, akôc atapa atom ma aôc tôc atom, gebe kolenj tau ñanô oc êlôm kolenjwaga.

¹¹ “Embe asa malac kapôêñ to saun ana, go atu kênac ñac, tañ sêlic enj jagêdêñ anğa malac tau ma naanğôn awin enj e andi êtiam.

¹² Ma embe api andu tau ana, go awem ênac lau acgom.

13 Ma embe lau gédêñ, go amacnêñ biñmalô êpi êsêac. Mago embe lau gédêñ atom, go nêñ biñmalô êmu wacêpi amac taôm.

14 Ma embe sêkôc amac sa atom to sêkêñ tanêñ nêñ biñ atom, nañ awi andu to malac tau siñ e andôñ ñakekop aña emkaiñ su.

15 Biñ ñanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Êndêñ bêc sêmêtôc biñña Sodom to Gomora oc sêñgôñ naeo êtôm malac tonañ atom.

*Jesunê lau sêôc ñandañ
(Mar 13:9-13; Luk 21:12-27)*

16 “Alic acgom, aê jasakiñ amac amboac domba asêp kêam sec ñalêlôm ana. Amboac tonañ añaôm nêñ gêñ tokauc atôm moac ma malô-malô amboac balôsi.

17 Ajop taôm êndêñ ñamalac, gebe oc sêkêñ amac andêñ mêtôcwaga ana ma si amac aña êsêacnêñ lôm,

18 ma sêwê amac andêñ gôliñwaga to kiñ ana êtu aêña gebe awa biñ sa ñañêñgen êndêñ êsêac to lau samuc.

19 Êndêñ tañ sêkôc amac ana nañ, apô sim taôm êtu leñ to biñ asômña atom, gebe êndêñ noc tau biñ asômña tau ênsuñ tau êndêñ amac êwac.

20 Gebe amac taôm asôm biñ atom, Tameminê Ñalau êôc amac awem sa.

21 “Têwa êkêñ lasi êndêñ siñ ma tama êkêñ latu ma ñapalêo to ñac sêli tauñ sa êndêñ teneñi to tamenji ma sênsuñ êsêac e siñ enseñ êsêac su.

22 Ma lau samob têtac endec amac êtu ñoc ñaêña. Mago ñac, tañ êôc gêñwapac totêtac êpa sugen e ñatêku êsu nañ, Anôtô ênam eñ kêsi.

²³ Embe sêjanda amac anġa malac teġ, naġ aêc ana teġ. Biġġanô, aê jasôm êndêġ amac gebe Amac oc anam kôm êpi Israelnêġ malac samob toma-lagen atom, ma Ŋamalacnê Latu êmêġ.

²⁴ “Kwapuc oc êlêlêc kwalam lanġwa, ma sakinġwaga oc êlêlêc nê ŋatau atom.

²⁵ Kwapuc êtôm nê kwalam lanġwa, ma sakinġwaga êtôm nê ŋatau, go êtôm. Embe sêsam gôlôac teġ nêġ ŋatau gebe Belsebul, oc sêsam ŋaê sec êpi ênê lau amboac tonanġen.

*Aêc tatêc asa
(Luk 12:2-7)*

²⁶ “Amboac tonanġ atêc ŋamalac atom. Gêġ samob, taġ sêsanġ auc naġ, oc êtu awê, ma biġ samob, taġ gêc lêlômġen naġ, oc êsa awê.

²⁷ Biġ taġ jasôm êndêġ amac kesecġen naġ, asôm êtu awê, ma biġ taġ anô êsêp taġemsuġ naġ, anam mêtê êpi akô salôm ŋaô.

²⁸ Ma atêc êsêac, taġ sênac ôlimġen êndu, mago sênac katôm êndu têtôm atom naġ atom. Mago atêc Anôtô, taġ kêtôm gebe enseġ ôlim to katôm sêsêp lamboam ŋakêlêndiġ sênaġa naġ.

²⁹ Kêliġkeienġ luagêc, naġ ŋaôli saunġ ec teġ. Mago ŋatenġ êu tau êsêp nom atom e Tamemi êlôc sa acgom.

³⁰ Ŋac tau tonanġ kêsa amac mômêmlauġ sa toma-lagenġ.

³¹ Tec atêc taôm atom gebe amac alêlêc kêliġkelenġ taêsam su.

*Tasom Killsi lase êndêġ ŋamalac
(Luk 12:8-9)*

³² “Ñac tej embe êsôm aê lasê êndêñ ñamalac, oc jasôm eñ lasê êndêñ Tamoc, tañ gêñgôn undambê nañ, amboac tonañ.

³³ Ma ñac tej embe ênsê aê auc êndêñ ñamalac, oc jansa eñ auc êndêñ Tamoc, tañ gêñgôn undambê nañ, amboac tonañ.

Bijmalô masi, sinjeñ
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ “Taêm ênam tonec gebe aê gamêñ gabe jakêñ bijmalô ênêc nom nec atom. Aê gamêñ gabe jakêñ bijmalô atom, gamêñ gabe jakêñ siñ.

³⁵ Aê gamêñ gabe jawa ñamalac êkôc, latu agêc tama, ma latuo agêc têna, ma lawao wakuc agêc lawao langwa.

³⁶ Ma lau gôlôac m tenña têtú ñacjo êndêñ tañ andêñ-êndêñgeñ.

³⁷ “Ñac tej embe têtac êwiñ tama me têna êlêlêc aê su, oc êwê kaiñ aê atom. Ma tej embe têtac êwiñ latu me latuo êlêlêc aê su, oc êwê kaiñ aê atom.

³⁸ Ma ñac tej embe êôc nê kakesotau êndañguc aê atom, oc êwê kaiñ aê atom.

³⁹ Ñac tej embe taê ênam gebe êmoa mata jali, oc êmac êndu. Ma ñac tej embe êmac êndu êtu aêña, oc êñgôn mata jali.

Bij tatap ñagêjô sanja
(Mar 9:41)

⁴⁰ “Ñac tej embe êkôc amac sa, oc êkôc aê sa, ma tej embe êkôc aê sa, oc êkôc ñac, tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ sa.

⁴¹ Ñac tej embe êkôc propete tej sa êtu eñ propeteña, nañ ocgo êkôc ñagêjô êtôm propete

êkôc, ma teŋ embe êkôc ŋac gêdêŋ teŋ sa êtu eŋ ŋac gêdêŋŋa, naŋ ocgo êkôc ŋagêjô êtôm ŋac gêdêŋ êkôc.

⁴² Ma teŋ embe êkêŋ bu ŋaluc laclu teŋ êndêŋ lau ŋaôma tonec ŋai nêŋ teŋ ênôm êtu eŋ aêŋoc ŋacsenjomŋa, naŋ jasôm biŋŋanôgeŋ êndêŋ amac gebe ŋagêjô ŋajam eso eŋ atomanô.” * sêc samob nê ŋatau. Sandaŋnê ŋaê teŋ, taŋ gêwa sa gebe eŋ kêtû ŋalau sec samob nêŋ ŋatau.

11

¹ Jesu kêdônŋ nê ŋacsenjomi 12 su, go gêdi aŋga tonanŋ gêja gebe naêndônŋ to ênam mêtê lau êtôm nêŋ malacgeŋ.

*Ŋackêsagu Joaŋ kêkêŋ lau dêdeŋ Jesu sêja
(Luk 7:18-30)*

² Joaŋ gêŋgônŋ kapoacwalô e gêŋô Kilisinê kolenŋ ŋawae, tec kêsakiŋ nê ŋacsenŋ omi ŋagêdô

³ jatêtu kênac eŋ gebe “Aôm ŋac tau, taŋ sêsôm sebe êmêŋŋa naŋ, me aêac ansaê ŋac teŋ acgom.”

⁴ Tec Jesu gêjô êsêac awenŋ gebe “Ana ma anac miŋ gêŋ, taŋ aŋô to alic naŋ, êndêŋ Joaŋ

⁵ gebe matenŋpec sêlic gamêŋ kêtiam to magiŋ kêsû sêsêlêŋ, kamocbôm têtû selec to taŋeŋsuŋbic sêŋô biŋ, ŋacmatê dêdi sa to lau sêsôm ŋawae ŋajam lasê gêdêŋ lau ŋalêlôm sawa.

⁶ Ma aê aoc êôc êsêac, naŋ têtac lulu kêtû aêŋa atom naŋ.”

⁷ Êsêac sêc sêja acgom, go Jesu gêôc awa sa ma kêsôm biŋ gêdêŋ lau totonŋ-totonŋ tau kêpi Joaŋ gebe

* **10:42:** Sanda n ae teŋ, taŋ gêwa sa gebe eŋ kêtû ŋalau

“Amac asa gamêḡ sawa aja abe al ic asageḡ. Abe alic sôbolec teḡ mu gêoc jakêsêḡ mênkêsêḡ me.

⁸ Aja abe alic asageḡ. Abe alic ḡac teḡ kêsô ḡakwê palê-palê me. Alic acgom, lau, taḡ sêsô ḡakwê palê-palê naḡ, sêḡgôḡ kiḡgeḡ nêḡ andu.

⁹ Asa aja kêtú ageḡḡa. Abe alic propete teḡ me. Aec, aê jasôm êndêḡ amac gebe ḡac tau kêlêlêc propete su,

¹⁰ gebe ḡac tau tec teto biḡ kêpi eḡ gebe

‘Ôlic acgom, aê jasakiḡ ḡoc ḡacjaeḡ êmuḡ aôm naêmansaḡ nêḡ intêḡa, taḡ gêc aôm laḡômnêḡḡa naḡ.’

Anôtônê biḡ tau tonaḡ.

¹¹ Biḡḡanaô, aê jasôm êndêḡ amac gebe Lau samob, taḡ lauo sêkôc êsêac naḡ, nêḡ teḡ kêlêlêc ḡackêsagu Joaḡ atom. Mago ḡac sauaḡ, taḡ sêsam eḡ kêtú ḡamu aḡga gamêḡ undambêḡa naḡ, kêlêlêc eḡ su.

¹² Gêdêḡ taḡ ḡackêsagu Joaḡ kêpoa lasê e mênḡgêdêḡ galoc nec Anôtô gêú gamêḡ undambêḡa lasê, ma lau, taḡ sêjac têḡêḡ naḡ, oc sêjaḡgo su.

¹³ Gebe propete samob to Mosenê biḡsu seoc biḡ lasê e gêdêḡ Joaḡ

¹⁴ ma amac embe taêm êḡam gebe akôc sa, go akêḡ êwiḡ gebe Joaḡ eḡ Elia, taḡ sêsôm gebe êmêḡ naḡ.

¹⁵ ḡac teḡ nê taḡasaḡ embe êḡêc, naḡ êḡômaḡ.

¹⁶ “Aê janam dôḡ lau têḡ tonecḡa êpi asageḡ. Êsêac têtôm ḡapalê, taḡ sêmoa malacluḡ ma sêmôêc gêdêḡ taḡgebe

¹⁷ ‘Aêac ajaḡ oḡ, mago amac atê wê atom. Aêac ataḡ taḡiḡboa, mago amac ataḡ awiḡ atom.’

¹⁸ Joaḡ gêmêḡ e geḡ to gêḡôm gêḡ atom, ma lau sêsôm sebe ‘ḡalau sec teḡ gêgôm eḡ.’

19 Namalacnê Latu mêngeŋ to gênôm gêŋ ma mênac sêsôm teŋ gebe ‘Alic eŋ lasamtêna to gênôm wain anaboa, telonj to lau sec nêŋ teŋ enjoc.’ Mago Anôtônê mêtê tokauc gêjam ŋanô kêwaka tau sa.”

*Jesu geŋ oliŋ malac, taŋ sêkêŋ gêwiŋ atom naŋ
(Luk 10:13-15)*

20 Go Jesu gêôc awa sa ma geŋ oliŋ malac, taŋ sêlic ênê gêŋtalô taêsam naŋ, gebe sêjam taunj ôkwi atom gebe

21 “Ojae Korasinma, ojae Betsaidama, gêŋtalô taŋ gagôm anja amacnêm naŋ, embe janjôm anja Turu to Sidon nêŋ, oc sênam taunj ôkwi wanêcgeŋ su ma sêsô talu sa to sênac taunj auc.

22 Amboac tonaj jasôm êndêŋ amac gebe Êndêŋ bêc Anôtô êmêtôc ŋamalacnêŋ biŋŋa eŋ taê walô lau Turu to Sidon êlêlêc amac su.

23 Ma aôm Kapanaum gobe sêsuŋ aôm sa e ŋatêpôê nadiŋgeŋ undambê me. Aôm oc u taôm ôsêp lamboam ôna. Gêŋtalô taŋ kêsa aômnêm gamêŋ naŋ, embe êsa Sodom oc ênêc e mênêndêŋ tonec.

24 Amboac tonaj jasôm êndêŋ amac gebe êndêŋ bêc Anôtô êmêtôc ŋamalacnêŋ biŋŋa eŋ taê walô lau Sodom êlêlêc amac su.”

*Andêŋ aê amêŋ ma alêwanj taôm
(Luk 10:21-22)*

25 Gêdêŋ ŋasawa tonaj Jesu gêôc awa sa ma kêsôm gebe “Tamoc, undambê to nom Ŋatau, aê jalambiŋ aôm gebe gôsa biŋ tônê ŋai auc gêdêŋ lau mêtê to lau tokauc ma goc lasê gêdêŋ ŋapalê dedec.

26 Tamoc, biŋŋanô, aôm gôlic ŋajam amboac tonaj, tec gôgôm nêm gêŋ.

27 “Tamoc kêkêñ gêñ samob gêdêñ aê, ma ñac ten kêjala Latu atom, Tama taugen. Ma Tama, nañ ñac ten kêjala en atom, Latu taugen to lau, tañ Latu gebe eoc lasê êndêñ êsêac.

28 “Amac samob, tañ aᅅgôñ jageo to aôc wapac amoa nañ, andêñ aê amêñ, go janam amac awem su.

29 Aôc ta ambalañ ñoc wabaña e jatu nêñ kêdôñwaga gebe ñoc ñalêlôm malô to katoc tauc sa atom, ec atap malem alêwan taômña sa.

30 Gebe ñoc tê ñagaô to ñoc waba ñawapac atom.”

12

Ñacseñomi sesolop polom ñanô gêdêñ sabat (Mar 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 Gêdêñ ñasawa tonañ Jesu kêsêlêñ gêmoa kôm polomña ñalêlôm gêdêñ sabat. Mo gêjô ênê ñacseñomi ma êsêac sesolop polom ñanô mênseñ.

2 Parisai sêlic e sêsôm gêdêñ en gebe “Gôlicgac me, nêñ ñacseñomi sêgôm gêñ, tañ sêjac jao gebe daᅅgôm êndêñ sabat atom.”

3 Tec en kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Biñ tañ Dawid to nê lau sêgôm gêdêñ mo gêjô êsêac nañ, asam atom me.

4 En kêsô Anôtônê andu jagen polom, tañ sêkêñ gêdêñ Anôtô kêtú da ma sêjac jao gebe êsêac sênin atom, lau dabuñwaga taunseñ.

5 Ma biñ, tañ gêc Mosenê biñsu nañ, gebe gêdêñ sabat samob dabuñwaga sêjac sabat popoc anga lôm dabuñ, mago sêwê ñakain atom nañ asam atom me.

6 Aê jasôm êndêñ amac gebe Gêñ tañ kêlêlêc lôm dabuñ su nañ, tau tonec.

⁷ Embe ajala biñ tonec gebe ‘Aê gabe akêñ da atom, gabe taêm walô laugen,’ oc ambu lau, tec nêñ biñ masi nec atom,

⁸ gebe Ñamalacnê Latu kêtû sabat ñatau.”

*Jesu gêgôm lêma kêtû golonñ ñajam kêsa
(Mar 3:1-6; Luk 6:6-11)*

⁹ Go Jesu gêdi anğa tonañ gêja e kêsô êsêacnêñ lôm.

¹⁰ Ma ñamalac tenj lêma kêtû golonñ gêmoa tonañ. Ma lau ñagêdô sêmoa, tanj sebe sêngôlinj biñ êpi enj, tec têtû kênac enj gebe “Embe danğôm lau ôlinj ñajam êsa êndêñ sabat, oc êtôm me masi.”

¹¹ Tec enj kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amacnêm asa embe nê domba tenj êmoa ma êu tau êsêp sê êndêñ sabat, oc naê sa atom me.

¹² Op, ñamalac kêlêlêc domba su ñêñgenj. Tec tatôm gebe tamoasinj lau êndêñ sabat.”

¹³ Go kêsôm gêdêñ ñac tau gebe “Ômêtôc lêmam.” Tec kêmêtôc lêma e ñajam kêsa kêtiam kêtôm ñamakeñ.

¹⁴ Ma Parisai sêsa sêkic ênê biñ gebe senseñ enj.

Sakiñwaga tanj Anôtô kêjalij sa nanj

¹⁵ Jesu kêjala biñ tonec, tec kêtaiñ tau su anğa gamêñ tonañ, ma lau taêsam têdaguc enj, ma gêgôm êsêac samob ôlinj ñajam kêsa.

¹⁶ Go kêbaob êsêac ñajañja gebe sêsôm enj lasê atom,

¹⁷ gebe biñ, tanj propete Jesaia kêsôm nanj, êtu têtû gebe

¹⁸ “Alic acgom, aêñoc sakiñwaga, tanj kajalij sa

to ñoc ñac têtac gêwinj enñja, tanj gallic enj ñajam nanj,

oc jakêḅ ḅoc ḅalau êḅi eḅ
 ma êsôm bêc jamêtôt bijnḅa lasê
 êndêḅ lau samuc.

19 Eḅ oc ênam wambanḅ to êmôec
 atom,
 ma teḅ êḅô eḅ awa anḅa malaclunḅ
 atom.

20 Sinḅ taḅ gêjac bic nanḅ, eḅ oc
 êmandôm su atom,
 ma dawenḅ gasilana nanḅ, eḅ oc êsi
 êmac atom,
 êḅgôm êmoa e êwê binḅgêdêḅ êku
 ḅanḅajo tulu,

21 ma lau samuc sêkêḅ materḅ ênê
 ḅaê.”

Jesu ma Belsebul

(Mar 3:20-30; Luk 11:14-23)

22 Gêdêḅ tonanḅ sêkôt ḅac teḅ tonalau sec, nanḅ
 matapec to awamê, dêdêḅ Jesu sêja. Ma Jesu gêgôm
 eḅ ôli ḅajam kêsa e awamê kêsôm binḅ lasê to gêlic
 gamêḅ.

23 Ma lau samob sê taêḅ ma sêsôm gebe “ḅac
 tonec oc Dawidnê Latu me.”

24 Parisai sêḅô, tec sêsôm gebe “ḅac tônê kêtiḅ
 ḅalau sec ḅa ḅalau sec nêḅ kasêga Belsebul.”

25 Jesu kêjala binḅ, taḅ êsêac taêḅ gêjam nanḅ, ma
 kêsôm gêdêḅ êsêac gebe “Gamêḅ teḅ embe êwa tau
 êkôt, go êtu gasanḅ ma malac me gôlôac teḅ embe
 sêwa tauḅ êkôt, oc sêmoa atom.

26 Ma embe Sadanḅ êtiḅ Sadanḅ, go êwa tau êkôt.
 Ma ênê gamêḅ ênêc amboac ondoc.

27 Ma aê embe jatiñ ñalau sec ña Belsebul, go amac latômi têtin ña asa. Kêtu tonañña êsêac taun ocgo sêmêtôc amac.

28 Mago aê embe jatiñ ñalau sec ña Anôtônê Ñalau, go êwa sa gebe Anôtônê gôlin wacêpi amac.

29 “Me ñac teñ êsô ñac ñajañ teñ nê andu naêjanço ênê waba su amboac ondoc. Eñ ênsô ñac ñajañ tau tôn êmuñ acgom, go êjanço ênê waba.

30 “Ñac teñ embe êwiñ aê atom, oc enseñ aê, ma ñac teñ embe ejoñ ñanô êwiñ aê atom, oc êtê salin-salin.

31 Kêtu tonañña aê jasôm êndên amac gebe Ñamalacnên sec to binj alôb-alôb samob Anôtô oc êsuc ôkwi, tagen binj alôb-alôb êpi Ñalau Dabuñ, tec Anôtô êsuc ôkwi atom.

32 Ma teñ embe ênam saic binj êndên Ñamalacnê Latu, tec Anôtô oc êsuc ôkwi, mago teñ embe ênam saic binj êndên Ñalau Dabuñ, nan Anôtô oc êsuc ôkwi êndên têm tonec to ônêña atomanô.

*Binj kajanôña
(Luk 6:43-45)*

33 “Embe asê ka ñajam, oc ênam ñanô ñajam, ma embe asê ka sec, oc ênam ñanô sec. Gebe ka tajala gêdên ñanôgen.

34 Moac ñalatu amac. Amac secgoc, tec asôm binj ñajam amboac ondoc. Gên tañ geIôc gêc nêm ñalêlôm nan, mênkêsa awemsuñ.

35 Ñamalac ñajam oc êtainj gên ñajam sa ança nê awa ñajam, tañ gêc nê ñalêlôm, ma ñamalac sec oc êtainj gên sec sa ança nê awa sec.

³⁶ “Aê jasôm êndên amac gebe Êndên bêc mêtôcña ñamalac sêwa bin agwaagwa samob, tañ sêsôm nan, ñam sa.

³⁷ Awamsun ñabin oc ênam aôm kêsi, ma awamsun ñabin oc êtin aôm su.”

Lau sec sêjatu gêntalô
(*Mar 8:11-12; Luk 11:29-32*)

³⁸ Go bin sutau to Parisai nêñ ñagêdô sêjô Jesu awa gebe “Mêtêmôkê, aêac abe alic aôm ôngôm gêntalô tenj.”

³⁹ Tec enj gêjô êsêac awenj gebe “Lau sec to mock-ainja sêjatu gêntalô, mago gêntalô tenj oc êndên êsêac atom, gêntalô propete Jonanja tagenj.

⁴⁰ Jona gêmoa gênsêga têtacêlôm kêtôm gelenja têlêac ma gêbêcauc têlêac, ma ñamalacnê Latu oc amboac tonanjenj. Enj ômoa nom ñalêlôm êtôm elenja têlêac ma êmbêcauc têlêac.

⁴¹ Êndên noc mêtôcña ñacwaga Niniwenja oc sêndi sa sêwinj lau tônê ma sêmêtôc êsêac, gebe Jona gêjam mêtê êsêac, tec sêjam taunj ôkwi. Ma alic acgom, tenj kêlêlêc Jona su tec gêmoa.

⁴² Êndên noc mêtôcña kwîn anja mula-mña oc êndi sa êwinj lau tônê ma êmêtôc êsêac, gebe enj anja nom ñamadinj, mago gêmênj gebe êjô Salomonê mêtê. Ma alicgac, tenj kêlêlêc Salomo su tec gêmoa.

Ñalau sec gêmu gêja nê gamênj lanjwa kêtiam
(*Luk 11:24-26*)

⁴³ “Ñalau ñatêmui embe êsa anja ñamalac tenj nê, oc eo êmoa gamênj kwalam ma ensom gamênj êlêwanj taunja e êtap sa atom.

⁴⁴ Go êsôm gebe ‘Aê jamu jana ñoc andu, tañ kasa gamêñ nanj êtiam.’ Ma embe naêô lasê, oc alic andu tau sawa ma sêkajo sa to sêgêlôn.

⁴⁵ Go naêkôc ñalau 7, tañ nêñ sec kêlêlêc ênê su nanj, sêwiñ eñ sêsô nasengôn. Go ñamalac tonanj êmoa naeo ñanô êlêlêc gêmunja su. Ma lau sec tônê ñai amboac tonanjenj.”

*Jesu têna ma lasiio to ñac
(Mar 3:31-35; Luk 8:19-21)*

⁴⁶ Eñ kêsôm biñ gêdêñ lau gêmoa ma têna to lasii mênjsêkô dêmôêña sebe sêsôm biñ êndêñ eñ.

⁴⁷ Tec ñac teñ kêsôm gêdêñ eñ gebe “Gôlicgac me, tênam to lasimi tec mênjsêkô dêmôêña sebe sêsôm biñ êndêñ aôm.”

⁴⁸ Mago Jesu gêjô ñac, tañ kêsôm biñ gêdêñ eñ nanj, awa gebe “Tinoc asa ma lasici asa lau.”

⁴⁹ Ma kêmêtoç lêma jakêtoç nê ñacsenjomi ma kêsôm gebe “Alic acgom, aê tinoc to lasici tau tonec.

⁵⁰ Lau tañ sêmasan Tamoc, tañ gêngôn undambê nanj nê biñ nanj, go têtú lasicio to ñac ma tinoc.” *

13

*Biñgôlinj ñac kêpalip ñ awêña
(Mar 4:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ Bêc tonanjenj ma Jesu anja andu kêsa jagêngôn ambêô.

² Lau topom-topom sêkac sa sêgi eñ auc, tec kêpi wanj teñ jagêngôn ma lau samob sêkô bau.

³ Ma gêjac minj biñ taêsam gêdêñ êsêac gêjam kêtú biñgôlinjenj ma kêsôm gebe

* **12:50:** Sadañnê ñaê teñ. Alic Mat 10:25

“Alic acgom, ñac kêpalip ñawêña tenj kêsa gêja gebe êpalip ñawê.

⁴ Kêpalip gêmoa e ñagêdô kêsêp intêna, tec moc mênseñ su.

⁵ Ñawê ñagêdô kêsêp poclêlôm nanj nom kapôênj gêc atom. Tec kêpoa sebeñgeñ gebe kêsêp nomlêiôm gêja atom,

⁶ e oc kêpi ma kêsêgô e kêtú masê gebe ñawakac keselenj kêsêp gêja atom.

⁷ Ma ñagêdô kêsêp êcmôkê ma êc kêpoa e gejonj êndu.

⁸ Ma ñagêdô kêsêp nom ñajam, tec gêjam ñanô. Tenj gêjam 100, ma tenj 60, ma tenj 30.

⁹ Ñac tenj nê tañasuñ embe ênêc, nanj êñô.”

Binğôlinj tau ñam

(Mar 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Ñacsenomi dêdênj Jesu jasêsôm gêdênj enj gebe “Amboac ondoc tec gôjam kêtú binğôlinjenj gêdênj êsêac nec.”

¹¹ Ma enj gêjô êsêac awenj gebe “Amac atap kauc sa, tec ajala gamênj undambêña ñabinj ñalêlômña, mago êsêac têtáp sa atom.

¹² Ñac tañ nê gênj gêc nanj, êtap ñagêdô sa naêwiñj e êlêlêc su. Mago ñac, tañ nê gênj masi nanj, sêkôc ñakêsu, tañ gêc enña nanj, su amboac tonanjenj.

¹³ Êsêac sêlic gênj e amboac sêlic atom to senjo binj e amboac sênô atom ma nêñj kauc kêsa atom, tec gajam kêtú binğôlinjenj gêdênj êsêac.

¹⁴ Ma Jesaianê binđêm, tañ geoc lasê nanj, kêtú tôñ kêpi êsêac gebe
‘Tañemsuñ oc anô, mago oc nêñj
kauc êsa atom.

Matemanô oc alic, mago oc ajala
atom.

¹⁵ Lau tonan nêñ ñalêlôm ñadani to
tanenşun gêôc auc ma maten gêmôb.

Mago embe amboac tonan atom,
go sêlic gêñ to tanenşun sêñô
biñ ma nêñ ñalêlôm sêjala mêtê
to sênam taun ôkwi ma aê janam
êsêac sa.'

¹⁶ Aê aoc aôc amac matamanô gebe alic gêñ ma
amac tanenşun gebe anô biñ.

¹⁷ Biññanô, aê jasôm êndên amac gebe Propete to
lau gêdên gwalêkin sêkên maten gebe sêlic gêñ, tec
amac alic nec, mago sêlic atom to sêñô biñ, tec
amac anô nec, mago sêñô atom.

*Jesu gêwa biñ gôlin ñac kêpalip ñawêña ñam sa
(Mar 4:13-20; Luk 8:11-15)*

¹⁸ "Amboac tonan anô biñgôlin ñac kêpalip
ñawêña tau ñam acgom.

¹⁹ Lau embe sêñô gamên undambêña ñabin ma
sêjala atom, nan têtôm ñawê, tan kêpalip kêsêp
intêna nan. Ñac sec tau naêjanjo biñ, tan kêpalip
kêsêp nêñ ñalêlôm nan su.

²⁰ Ma ônan kêpalip kêsêp poc kêtôm lau, tan sêñô
biñ ma gacgen sêkôc sa totêntac ñajamgen.

²¹ Mago nêñ ñawakac jagêjam atom, êsêac lau
daindain. Embe gêñ wapac etap êsêac sa ma sêjanda
êsêac êtu mêtêña, oc gacgen sêwi sin.

²² Ma ônan kêpalip kêsêp êcmôkê kêtôm lau, tan
sêñô biñ ma gênjêlôm-lêlôm nomña to lêtôm awêña
ejon biñ tau êndu ma sênam ñanô atom.

23 Ma ônaŋ kêpalip kêsêp nom ŋajam kêtôm lau, taŋ sêŋô biŋ e sêjala ma sêjam ŋanô, teŋ gêjam 100, teŋ gêjam 60 ma teŋ 30.”

Bingôlinj waôŋŋa

24 Go Jesu kêkêŋ bingôlinj tau ŋateŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe “Tanam dôŋ gamêŋ undambêŋa êpi ŋac, taŋ kêpalip ŋawê ŋajam kêsêp nê kôm.

25 Ma gêdêŋ taŋ lau sêc bêc sêc naŋ, ênê soŋo-soŋo mênkêpalip waôŋ ŋawê gêsac padi ŋaô ma gêc gêja.

26 Ŋawê gêlêc e jagêuc acgom, go têtap waôŋ sa kêpi gêwiŋ.

27 Tec ŋataunê sakiŋwaga mênșsêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Apômtau, aôm oc kôpalip ŋawê ŋajamgeŋ kêsêp nê m kôm me. Ma waôŋ tec aŋga ondoc mênkêsa.’

28 Eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe ‘Gêŋ tonanŋ ŋacjo teŋ gêgôm.’ Ma sakiŋwaga sêsôm gêdêŋ eŋ gebe ‘Aôm gobe aêac naajo sa me masi.’

29 Ma eŋ kêsôm gebe ‘Masi, gebe amac embe ajo waôŋ, oc ambuc padi sa êwiŋ.

30 Andec, lulugeŋ têtû kapôêŋ sêsêlip taungeŋ sêkô e êndêŋ têm sêsêpŋa acgom. Ma êndêŋ noc sêsêpŋa aê jasôm êndêŋ sêsapwaga gebe Ajoŋ waôŋ tau sa êmuŋ mênjanac logic sa naja êniŋ su. Mago gêŋ taniŋŋa tau anac sa êpi aêŋoc andu gêŋ ŋanôŋa êna.’ ”

Bingôlinj gêmêc ŋawêŋa

(Mar 4:31-32; Luk 13:18-19)

31 Go kêkêŋ bingôlinj tau ŋateŋ gêdêŋ êsêac ma kêsôm gebe “Gamêŋ undambêŋa kêtôm gêmêc ŋawê ŋamalac teŋ kêkôc jakêsê kêsêp nê kôm.

32 Gêŋ tau talic ŋasec-ŋasec kêtôm gêŋ ŋagêdô ŋamatu atom ma êpi acgom, go êlêlêc gêŋ tolaun

ņagêdô su e naêtu ka, ma moc umbonj ņalabuņa mēņsēnam sac sēņgônj ņalaka.”

Biņgôlinj jistņa

(Luk 13:20-21)

³³ Ma kêsôm biņgôlinj tau ņatenj gêdêņj êsêac gebe “Gamêņj undambêņa kêtôm jist, awê teņj kêkôc mēņkêgaluņj gêwiņj polom kêsêp suc têlêac e gêjam aucgeņj.”

Jesu kêsôm biņj kêtū biņgôlinj ņamņa

(Mar 4:33-34)

³⁴ Biņj samob tonanj Jesu gêjam kêtū biņgôlingeņj gêdêņj lau ma kêsôm biņj teņj gêc awê atom, kêsôm kêtū biņgôlingeņj,

³⁵ gebe propetenê biņdêm tonec êtu tônj gebe “Aê gabe jaņa aoc êtu biņgôlinņa, aê gabe jaônj biņj sa, taņj kêsij tau gêc lêlôm gêdêņj Anôtô kêkêņj nom e mēņgêdêņj galoc.”

Jesu gêwa biņgôlinj waônņa sa

³⁶ Go kêkêņj lau tonanj sêja ma kêsô andu gêja. Ma nê ņacseņomi dêdêņj eņj jasêsôm gebe “Ôwa biņj waônj kêsêp kômņa nanj ņam sa êndêņj aêac acgom.”

³⁷ Tec eņj gêjô êsêac awenj gebe “ņac, taņj kêpalip ņawê ņajam nanj, ņamalacnê Latu.

³⁸ Kôm kêtôm nom, ma ņawê ņajam kêtôm gamêņj undambêņa tau ņaawêlatu, go waônj kêtôm ņac sec nê latui.

³⁹ Ma ņacjo, taņj kêpalip waônj nanj Sadanj. Noc sêsêpņa kêtôm nom ņabêc ņamuņa. Ma sêsapwaga tau aņela.

⁴⁰ Kêtôm sejonj waônj nasêmboia êpi ja êna, ma êndêņj bêc ņamuņa oc sēņgôm amboac tonanj.

41 Njomalacnê Latu êkêñ nê anjela sêna sejoñ lau kalomtêna to secwaga samob anja ênê gamêñ sa,

42 ma sêmbaliñ êsêac sêsêp gamêñ, tañ ja njawaô kêlakoc sêna, natêtañ ma lunlun êkôsiñ tau.

43 Ma lau gêdêñ nêñ njawê êpoa lasê amboac oc anja Tameñinê gamêñ. Nac teñ nê tañasuñ embe ênêc, nan êñômañ.

Bingôliñ awa gêc kômña

44 “Gamêñ undambêña kêtôm awa, tañ nac teñ kêsiniñ ôkwi gêc kôm e nac teñ kêtap sa ma kêsuniñ auc kêtiam ma totêtac njamgenñ gêja, jakêkêñ nê gêñ samob lau sêjam ôli, go jagêjam ôli kôm tau.

Bingôliñ kêkômña

45 “Ma teñ gêwiñ gebe Gamêñ undambêña kêtôm njac-kêtulu-gêñwaga teñ gesom kêkôm njam-njam gêmoa

46 e kêtap kêkôm mata êjam teñ sa, go gêja ma kêkêñ nê gêñ samob lau sêjam ôli, go jagêjam ôli gêñ tau.

Bingôliñ wasaña

47 “Ma teñ gêwiñ gebe Gamêñ undambêña kêtôm wasañ, tañ sêkêñ kêsêp gwêc ma gêñ tokain- tokain sêwê

48 e toñoma, go sê sa kêpi bau gêja jasêngôn sic ma sêjaliñ i njamgenñ sa kêsêp laclu, ma sec nan sêbaliñ siñ.

49 Êndêñ nom njabêc njamuña nan, oc amboac tonanjenñ. Anjela oc sêsa sêmêñ ma sêjaliñ lau sec anja lau gêdêñ nêñ sa

50 ma sêmbaliñ êsêac sêsêp gamêñ ja njawaô kêlakocña sêna. Anja tônê oc têtan ma lunlun êkôsiñ tau.

Awa wakuc to lanjwa

⁵¹ “Amacnêm kauc kêsa kêpi biñ samob tonañ ñai me masi.” Ma êsêac sêlôc sebe “Aec.”

⁵² Tec eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Kêtu tonañña biñsutau samob, tañ sêñô biñ gamêñ undambêña katu tôñ nan, têtôm andu ñatau teñ, nan gê nê gêñ wakuc to lanjwa sa anğa nê awa ñalêlôm.”

Jesunê lau têtin eñ anğa Nasaret

(Mar 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Jesu gêjac mata biñgôlin tonañ ñai su, go gêdi sa anğa tonañ.

⁵⁴ Jagêô lasê nê malacmôkê ma kêdôn êsêac gêmoa nêñ lôm e têtakê ñanô ma sêsôm gebe “Ñac tonec kêkôc kauc to gêñtalô nec anğa ondoc.

⁵⁵ Eñ tonec kamunda latu me masi. Sêsam eñ têna sebe Maria me. Ma lasii Jakobo agêc Josep ma Simon agêc Juda me.

⁵⁶ Ma luio samob sêmoa sêwiñ aêac atom me. Ma eñ kêkôc gêñ samob tônê ñai anğa ondoc.”

⁵⁷ Ma têtû môsi eñ. Tec Jesu kasôm gêdêñ êsêac gebe “Lau gamêñ teñ tetoc propete teñ sa kwalec atom, tau nê malacmôkê to nê laugen tec sêmbu eñ.”

⁵⁸ Ma eñ gêgom gêñtalô taêsam anğa tonañ atom gebe sêkêñ gêwiñ atom. * êsêp ewin gebe polom esuñ êtu kapôêñ. Jist ñañaclai ênam polom samucgen auc.

14

Ñackêsagu Joan gêmác endu

(Mar 6:14-29; Luk 9:7-9)

* **13:58:** Bômbôm embe sêpac nan polom, go sêkêñ gên tau

1 Gêdêḅ tēm tonanḅ kinḅ Herodo gêḅô Jesu ḅawae
 2 ma kêsôm gêdêḅ nê sakinḅwaga gebe “Enḅ tonec ḅackêsagu Joaḅ. Enḅ gêdi sa anḅa ḅacmatêḅnêḅ, tec ḅaclai kêḅoa kêḅi enḅ.”

3 Gebe Herodo kêḅatu gebe sêkôc Joaḅ tōḅ ma sêḅsô enḅ tōḅ nasêkêḅ enḅ êḅḅōḅ kapoacwalô kêtḅu têwa Pilip nê awê Herodiaḅa,

4 gebe Joaḅ kêsôm gêdêḅ enḅ gebe “Gôḅam awê tonanḅ tec keso.”

5 Ma têtac kêkac Herodo gebe êḅac enḅ êḅdu, mago kêtêc lau gebe sêlic Joaḅ kêtôm propete.

6 Gêdêḅ taḅ Herodo taê gêḅam nê bêc têḅa kêkôc enḅa naḅ, Herodia latuo jakêtê wê gêḅmoa êsêac to nê ḅaclenḅ ḅalêlôm. Herodo gêlic e têtac ḅajam kêsa,

7 tec kêtôc lêma ma kêsôm gebe “Gêḅ taḅ otenḅ naḅ, oc jakêḅ êḅdêḅ aôm.”

8 Ma têḅa kêsôm biḅ kêsêḅ latuo têtac, tec kêsôm gebe “Ôkêḅ ḅackêsagu Joaḅ môkêapac êsêḅ laclu tenḅ êḅdêḅ aê anḅa tonec.”

9 Kinḅnê ḅalêlôm ḅawapac kêsa, tagenḅ kêtḅu kêtôc lêma ḅaclenḅ sêlic suḅa, tec kêḅatu gebe sêkêḅ,

10 ma kêsakinḅ jadêdim Joaḅ gêsutêkwa gêḅḅic anḅa kapoacwalô.

11 Ma sêkêḅ môkêapac kêsêḅ laclu tenḅ mêḅsêkêḅ gêdêḅ ḅapalêo, ma kêkôc gêdêḅ têḅa gêḅa.

12 Ma Joaḅnê ḅacsenḅomi mêḅsêkôc êḅê ḅawêlêlanḅ su ḅasêsunḅ ma ḅasêsôm ḅawae gêdêḅ Jesu.

Jesu gêlôm lau 5,000

(Mar 6:30-44; Luk 9:10-17; Joaḅ 6:1-14)

13 Jesu gêḅô Joaḅ gêḅmac êḅdu ḅawae e kêtainḅ tau su anḅa gamêḅ tonanḅ jakêḅi wanḅ ma gêḅa gebe êḅmoa

nê ñasawa ten taunja. Ma lau sênô ñawae tec sêlêlên anja nêñ malac tédaguc en sêja.

¹⁴ Jesu jakêsô bau ma gêlic lau topom-topom tau, tec taê walô êsêac ma gégôm êsêacnên gêmac ñajam kêsá.

¹⁵ Oc jagêjam kwalam, tec nê ñacsenomi dêdên en jasêsôm gebe “Gamên tonec gamên sawa ma oc gêja su. Amboac tonan ôkên lau sêc êlin-êlin têtôm malacgen nasênam ôli nêñ mo.”

¹⁶ Ma Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Oc sêc sêna atom, amac taôm akên gên êsêac sênin.”

¹⁷ Go êsêac sêsôm gêdên en gebe “Aêacma gên gêc tonec atom polom lemen ten to i luagêcgen tec gêc.”

¹⁸ Ma en kêsôm gebe “Akôc gên tau andên aê amên.”

¹⁹ Tec kêjatu lau tau gebe sêngôn sic sêngôn gêgwan, ma kékôc polom lemen ten to i luagêc tau sa mênmata gedec undambê ma gêjam danje, go kêpô kékôc ma kékên polom gêdên nê ñacsenomi jasêjac sam gêdên lau.

²⁰ Samob sen e gêoc êsêac tôñ, go sejon ñapopoc sa kêsêp gadob 12 e mêngec.

²¹ Ma êsêac, tan sen gên tau nan, ñacwaga amboac 5,000, ma sêsa lauo to ñapalê sa sêwin atom.

*Jesu kêsêlên gêmoa ñadembom ñaô
(Mar 6:45-52; Joan 6:15-21)*

²² Ma Jesu kékac nê ñacsenomi gacgen sêpi wan sêmun en sêna ñamaken ônêña ma en tau êmoa e êkên lau sêna acgom.

²³ En kékên lau tau sêja ma taugen kêpi lôc gêja gebe eten mec. Oc jakêsêp su ma en taugen gêmoa nê tônê.

24 Wañ kêsá e jakêkô ñaluñgeñ ma dembom kêpônê êsêac secanô gebe mu kêpuc êsêac tôn.

25 Talec kêtan, go Jesu kêsêlêñ gêmoa dembom ñaôgeñ kêsá gêdêñ êsêac gêja.

26 Ñacsenomi sêlic eñ kêsêlêñ gêmoa ñadembom ñaôgeñ e têtakê ma sêsôm gebe “Joe, balôm ten.” Tec têtêc e sêwakic.

27 Go Jesu awa kêsá seben ma kêsôm gebe “Têmtac êpa su, aê tau tonec, atêc taôm atom.”

28 Tec Petere gêjô eñ awa gebe “Apômtau, embe aôm tau tonan, nan ôsôm ma jamoa bu ñaô jandêñ aôm jawac.”

29 Ma Jesu kêsôm gebe “Ômôên.” Go Petere anga wañ kêsêp kêsêlêñ gêmoa bu ñaô gêdêñ Jesu gêja.

30 Mago eñ gêlic mu ñasênôm ma kêtakê e kêka tau su ma gêmôêc gebe “Apômtau, ôkam aê sa.”

31 Tec Jesu kêmêtôc lêma ôb tagen jakêkam eñ ma kêsôm gêdêñ eñ gebe “O aôm ñac, kôkêñ gêwiñ kwalec, kêtú asagenña nêñ ñalêlôm gêja lu.”

32 Agêc jasêpi wañ ma mu kêtú malô.

33 Ma êsêac, tan sêngôn wañ nan, sêpôn aenduc dêdêñ eñ ma sêsôm gebe “Anôtônê Latu aôm biññanôgoc.”

Jesu gêgôm gêmác ôlin ñajam kêsá anga Genesaret (Mar 6:53-56)

34 Ma sêja e sêpi bau anga Genesaret.

35 Ma gêdêñ tan lau gamên tonanña sêjala eñ nan, sêkêñ bin kêtôm nêñ malac ñamagêña samob gêja, go sejon lau samob, tan gên gêgôm êsêac nan, dêdêñ eñ sêja

36 ma teten eñ gebe sêmoasac ênê ñakwê ñataligen. Tec samob, tan sêmoasac nan, ôlin ñajam kêsá.

15

Lau ñanô nêñ mêtê (Mar 7:1-13)

¹ Gêdêñ tonañ Parisai to biñsutau anğa Jerusalem dêdêñ Jesu sêja ma têtú kênac en gebe

² “Amboac ondoc, nêñ ñacsenomi sêgêli lau ñanô nêñ biñ ma sebe sêniñ gêñ, nan sêkwasiñ lemen atom.”

³ Tec en gêjô êsêac awen gebe “Ma amac taôm gêdêñ tan amasan nêñ ñagôlin lanğwa nan, asen Anôtônê biñsu gêwiñ.

⁴ Anôtô gêjac jatu gebe ‘Otoc tamam agêc tênam sa, ma ten embe êpuc boa tama me têna, nan senseñ en su ênaña.’

⁵ Mago amac asôm gebe Ñac tan êsôm êndêñ tama me têna gebe ‘Aôm taêm kêka ñoc gêñ, mago gabe jakêñ êtu da,’

⁶ ñac tonañ embe etoc tama agêc têna sa atom, oc naêndêñ. Tec agôm nêñ ñagôlin lanğwa ñanô kêsa ma asen Anôtônê biñ su.

⁷ Dansantêna, Jesaia geoc biñ tonec lasê jagadêñgen kêpi amac gebe

⁸ Anôtô kêsôm gebe
‘Lau tonec tetoc aê sa ña gêdonjôlicgêñ,
ma nêñ ñalêlôm gêmoa jaêc aê.

⁹ Êsêac sêjam sakiñ aê kwalec,
gebe biñsu, tan têtôn nan,
ñamalacnêñ biñ ñaômagen.’ ”

Gêñ tan gêgôm ñamalac kêtú sêc (Mar 7:14-23)

¹⁰ Go Jesu gêmôc lau dêdêñ en sêja ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Anô biñ ma nêñ kauc êsa.

11 Gêñ tañ kêsô awasun nañ, oc êngôm ñamalac êtu sec atom, tagen gêñ tañ kêsâ awasun, tonañ tec êngôm ñamalac êtu sec.”

12 Go nê ñacsenjomi jasêsôm gêdêñ en gebe “Pari-sai tau sêño bin tonañ e gêli nêñ ñalêlôm sa, nê kôjalagac me.”

13 Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Gêñ samob, tañ Tamoc undambêña kêsê atom nañ, oc êjô sa.

14 Andec êsêac, êsêac matenpec, tañ sêwê matenpec. Matapec ten embe êwê matapec ten, nañ oc agêc lulugen sêu taun sêsêp sê sêna.”

15 Ma Petere gêjô en awa ma kêsôm gebe “Ôwa bingôlin tonec ñam sa êndêñ aêac acgom.”

16 Tec Jesu kêsôm gebe “Ma amac tonec amboac ondoc, nêñ kauc kêsâ atom tagen atom êsêac me.

17 Ajala atom me. Gêñ samob, tañ êsô awemsun nañ, oc êsêp ñatêtac ma tau êtain su êna.

18 Ma gêñ samob, tañ kapi anga ñalêlôm mênkêsâ awemsun, tonañ tec oc êngôm ñamalac êtu sec.

19 Gebe gêñ tonec anga ñalêlôm kêpi gêmên gebe Taên gêjam sec, sêjac ñamalac êndu, dêdim sêmôcwalô gêogic, sêgôm gêñ mockainjo to mockainja, genjen, bin gêga ma bin alôb-alôb.

20 Gêñ tonañ ñai tec gêgôm ñamalac kêtú sec. Mago embe sêkwasiñ lemen atom ma sêniñ gêñ, tonañ oc êngôm ñamalac êtu sec atom.”

Awê Kanaanja kêkêñ gêwin ñajana

(Mar 7:24-30)

21 Jesu gêdi kêtaiñ taugen anga tonañ jagêô lasê gamên Turu to Sidonja.

22 Ma gêdêñ tonañ awê Kanaanja ten anga gamên tonañ mênghêmôêc gebe “Apômtau, Dawidnê

Latu, taêm walô aê. Aênoc latuco ñalau sec ten kêlêsû enj.”

23 Mago Jesu gêjô ênê binj tenj atom. Ma nê ñacsenomi dêdênj enj jatetenj enj gebe “Ôkênj enj ênanañ, kêtañ-kêtañ kêdaguc aêac nec.”

24 Enj gêjô êsêac awenj gebe “Anôtô kêsakinj aê gadênj gôlôac Israel taunjenj nênj domba gêbôm tec gamênj.”

25 Ma awê tau kêpônj aduc gêdênj enj ma kêsôm gebe “Apômtau, ônam aê sa.”

26 Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Embe takôc ñapalênênj mo su ma tambalinj êndênj kêamlatu, oc ñajam atom.”

27 Ma awê tau gêjô enj awa gebe “Apômtau, kôsômgaç. Mago mo ñapopoc, tañ kêsêlô kêsêp nênj ñataunênj tebo ñalabu nañ, kêamlatu senjoc.”

28 Go Jesu gêjô enj awa gebe “O awê tau, aôm kôkênj gêwiñ ñajana. Amboac tonanj binj, tañ kotenj nañ, êtu tônj.” Ma gêdênj ñasawa tonanjenj awê tau latuo ôli ñajam kêsa.

Jesu gêgôm lau taêsam ôlinj ñajam kêsa

29 Ma Jesu gêdi anja tonanj jagêô lasê bugêjactonj Galilaiana, go kêpi lôc tenj jakêponj tau sic gêngônj.

30 Go lau topom-topom dêdênj enj sêja, nañ sejonj nênj maginj kêsu, pulinj, matenpec, awenjmê ma gêmac tokainj-tokainj sêwiñ dêdênj enj sêja jatetoc êsêac sêc enj a-mña, ma gêgôm êsêac ñajam kêsa.

31 Lau sêlic awenjmê sêsôm binj to pulinj ôlinj ñajam kêsa, ma maginj kêsu sêsêlênj to matenpec sêlic gamênj, tec sê taênj ma sêlambinj Israelnênj Anôtô ñanô.

*Jesu gêlôm lau 4,000
(Mar 8:1-10)*

³² Go Jesu gêmôêc nê ñacseñomi dêdêñ en jakêsôm gebe “Aê taêc walô lau tonec gebe sêmoa sêwiñ aê e bêc têlêac samuc ma nêñ gêñ sêniñña masi, tec gabe jakêñ êsêac têntac sawagen sêna atom gebe oc enkañ to lemeñ êmac ança intêna.”

³³ Ma ñacseñomi sêsôm gêdêñ en gebe “Aêac ta-moa gamêñ sawa nec, oc takôc polom taêsam ança ondoc gebe lau tonec sêniñ êtôm êsêac.”

³⁴ Tec Jesu kêtú kênac êsêac gebe “Amacnêm polom tendocgeñ gêc.” Ma êsêac sêsôm gebe “7 to i palê ñagêdô.”

³⁵ Go kêsôm lau sêngôñ sic sêngôñ nom.

³⁶ Ma kêkôc polom 7 to i tonañ sa ma gêjam dançe, go kêpô kêkôc ma kêkêñ gêdêñ ñacseñomi, go ñacseñomi sêjac sam gêdêñ lau.

³⁷ Êsêac samob señ e gêôc êsêac tôñ ma sejoñ ñapopoc sa kêsêp gadob 7 e mênçêc.

³⁸ Ma êsêac, tañ señ gêñ tau nañ, ñacwaga 4,000, ma sêsa lauo to ñapalê sa sêwiñ atom.

³⁹ En kêkêñ lau tau sêja acgom, go kêpi wañ jagêô lasê gamêñ Magadanña. * enaña nec atom. Êsêac sêkêñ gêwiñ gebe êsêac embe sêmoasac lau samuc nêñ gêñ teñ, go lau samuc nêñ ñatêmui ñalêlômña elom êsêac, tec sêkwasiñ lemeñ gebe ñatêmui tau tonañ ênaña.

16

* **15:39:** Lau tonañ sekwasin lemeñ gebe ñatemui demôêja

*Lau sêjatu gêntalô
(Mar 8:11-13; Luk 12:54-56)*

¹ Ma Parisai to Sadukai dêdên Jesu jasêlêtôm enj ma teten enj gebe êtôc gêntalô umdambêna tenj êndênj êsêac sêlic.

² Tec enj gêjô êsêac awenj gebe “Êndênj êtula amac asôm gebe ‘Gêjac wêcdêlanj, oc gamênj njam.’

³ Ma bêbêc asôm gebe ‘Gêjac wêcdêlanj ma gamênj kêtuñ tau. Ocsalô gamênj oc êtu sec.’ Gamênj njapuc tec ajala, mago têm to noc nabelo tec ajam kauc.

⁴ Gôîôac sec to mockainj sêgôm mocsac gêntalô, mago gêntalô tenj oc êndênj êsêac atom, gêntalô Jonanja tagenj.” Go gêjam dêmôê êsêac gacgenj sêkô ma gêc gêja.

*Parisai to Sadukai nêj jist
(Mar 8:14-21)*

⁵ Nacsenomi jasêsô njamakenj ônêna ma sêlinj polom sinj sêkôc gêwinj atom.

⁶ Tec Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Alic ma ajop taôm njapenj êndênj Parisai to Sadukai nêj jist.”

⁷ Ma êsêac taênj gêjam gêc taunja ma sêsôm gebe “Kec, aêac takôc polom gêwinj atom, tec kêsôm binj tonec.”

⁸ Ma Jesu kêjala ma kêsôm gebe “O amac, akênj gêwinj kwalec, kêtû agenja amac taêm gêjam gêc taôm njagenj gebe akôc polom gêwinj atom.

⁹ Nêm kauc kêsa atom tagenj me. Taêm gêjam polom lemenj tenjenj, nanj gêdênj lau 5,000 me masi. Ma ajonj njagêdô-gêdô sa njagadob tendocgenj.

¹⁰ Ma polom 7, nanj gêdênj lau 4,000 nanj amboac ondoc. Ajonj njagêdô-gêdô sa njagadob tendocgenj.

11 Amboac ondoc nê mac kêsa atom gebe aê kasôm biñ kêpi polom gêdêñ amac nec atom. Ajop taôm êndêñ Parisai to Sadukai nêñ jist.”

12 Gêdêñ tonan nêñ kauc kêsa gebe eñ kêsôm biñ sejop tauñña kêpi jist polomña atom, kêsôm kêpi Parisai to Sadukai nêñ mêtê.

*Petere kêsôm Jesu ñam
(Mar 8:27-30; Luk 9:18-21)*

13 Jesu kêsa gamêñ Kaisarea Pilipiña, go kêtú kênac gêdêñ nê ñacseñomi gebe “Lau sêsam Ñamalacnê Latu sebe asa.”

14 Ma êsêac sêjô eñ awa gebe “Lau ñagêdô sebe ñackêsagu Joan, ma ñagêdô sebe Elia, ma ñagêdô sebe Jeremia me propetenêñ ten.”

15 Go gêjam kênac êsêac gebe “Ma amac nec asam aê abe asa.”

16 Go Simon Petere gêjô eñ awa gebe “Aôm Kilisi tau, Anôtô mata jali nê Latu aôm.”

17 Ma Jesu gêjô eñ awa gebe “Jona latu Simon, aê aoc êoc aôm gebe ñamalac ten geoc biñ tonan lasê gêdêñ aôm atom, Tamoc taugen, tan gêngôn undambê nan.

18 Ma aêgen mênjasôm êndêñ aôm gebe Petere, aôm poc ten ma jansuñ ñoc gôlôac sa êsêp poc tonec naêkô, ma lamboam ñañaclai êku tulu atom.

19 Aê jakêñ gamêñ undambêña ñaki êndêñ aôm gebe gêñ, tan aôm ôi tôn anga nom nan, oc si tôn anga undambê ma gêñ, tan aôm ônac pêla anga nom nan, oc sênac pêla anga undambê.”

20 Go gêjam ñacseñomi awen auc gebe sêsôm eñ wae Kilisiña lasê êndêñ lau ten atom.

*Kilisi geoc êmac êndu to êndi sanja lasê
(Mar 8:31-9:1; Luk 8:22-27)*

21 Gêdêñ tonañ Jesu geoc lasê gêdêñ nê ñacseñomi kêtú ñamata gebe “Aê oc jana Jerusalem ma laumata to dabuñsêga ma biñsutau sêkêñ ñandan taêsam êndêñ aê ma sênac aê êndu e ñabêc êtu têlêac, go jandi sa matoc jali êsa êtiam.”

22 Tec Petere gê eñ jakêsôm eñ gebe “Apômtau, Anôtô êkô biñ tonañ auc. Biñ amboac tonañ êtap aôm sa atommanj.”

23 Tec Jesu kêsa tau ôkwi jakêsôm gêdêñ Petere gebe “Sadan, ôkôc taôm sa naôkô jaêc, aôm gôwa lakô aê. Aôm taêm gêjam biñ Anôtôña atom, taêm gêjam biñ ñamalacñagenj.”

24 Go Jesu kêsôm gêdêñ nê ñacseñomi gebe “Ñac teñ embe taê ênam gebe êsap aê tôñ, nan ênac kapoac tau ma êôc nê kakesotau êndanjguc aê,

25 gebe ñac teñ embe êngôm mocsac gebe êmoa mata jali, nan oc êmac êndu. Ma teñ embe êmac êndu êtu aêña, nan oc êngôn mata jali.

26 Ñac teñ embe ênsôb gêñ nomña samob sa êtu ênê gêñ, mago êjainj katu, oc ênam eñ sa me masi. Oc ênam eñ sa atom. Ñamalac oc ênac da katu ña asagenj.

27 Gebe Ñamalacnê Latu oc êmêñ to Tamanê ñasawi ma nê añela oc sêwiñ, ma êkêñ ñagêjô êndêñ ñamalac samob êndêñ-êndêñgenj êtôm gêñ, tanj êsêac tau ñ sêgôm.

28 Biññanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Êsêac tec sêkô nec nêñ ñagêdô oc sêmac êndu atomgenj, e sêlic Ñamalacnê Latu tonê gôlinj êmêñ acgom.” * kêpi

* **16:28:** Apômtau gêjam dôñ Parisai to Sadukai nêñ mêtê

jist. Jist êtôm gebe polom samucgr̃j auc (alic Mat 13:33) ma Parisai to Sadukai nêj mêtê êtôm gebe êenam launêj ñalêlôm auc amboac tonañj. †

17

Jesu ôli kaiñj têt̃j kêsa
(*Mar 9:2-13; Luk 9:28-36*)

¹ Bêc 6 gêjaña acgom, go Jesu kêtôc Petere ma Jakobo agêc lasi Joaņ sêwiņ eņ. Eņ gêwê êsêac sêpi lôc ñatêpôê baliņ teņ sêja gebe nasêmoa tauņña.

² Ma sêlic eņ ôli kêpô tau ôkwi e lañjanô kêpô gamêj amboac oc, ma nê ñakwê ñawasi ñaeb ñaôma.

³ Go sêlic Mose agêc Elia seoc tauņ lasê dêdêj êsêac ma sêjam biņgalôm sêwiņ eņ.

⁴ Tec Petere gêôc awa sa ma kêsôm gêdêj Jesu gebe “Apômtau, ñajam gebe tamoã gamêj tonec. Embe ôsôm, go janam bec têtêac añga tonec, aômnmêm teņ ma Mosenê teņ ma Elianê teņ.”

⁵ Kêsôm biņ tonañj gêmoã ma sêlic tao tonawê teņ gêjam ajuņ êsêac, go awa teņ kêsa añga tao kêsôm gebe “Aêñoc Latuc, taņ têtac gêwiņ eņ ma galic eņ ñajam nañj tonec. Akêj taņem eņ.”

⁶ Ñacseñjomi sêjô e sêu tauņ jasêc ma têtêc tauņ ñanô.

⁷ Go Jesu kêsa jakêmoasac êsêac ma kêsôm gebe “Andi sa ma atêc taôm atom.”

⁸ Ma gêdêj taņ sêoc mateñjanô sa nañj, sêlic teņ atom, Jesu taugeñj.

⁹ Êsêac sêsêp añga lôc sêmoã ma Jesu gêjac jao êsêac gebe “Asôm gêj kaiñj teņ, taņ amac alic nañj,

† **16:28:** Ñaê Petere ñam be poc. (Alic Joaņ 1 42)

êndên ñac ten atom e Ñamalacnê Latu êndi sa anğa ñacmatênên su acgom.”

10 Go ñacseñomi têtú kênac enj gebe “Amboac ondoc, biñsutau sêsôm sebe Elia êmênj êmunj acgom.”

11 Tec enj gêjô êsêac awenj gebe “Elia oc êmênj ma êsa gênj samob ñalanjô sa êtiam.

12 Mago aê jasôm êndênj amac gebe Elia tec gêmênj su, ma sêjala enj atom, ma têtú kasec enj kêtôm taênj gêjam. Ma Ñamalacnê Latu oc êtap ñandanj sa anğa êsêacnênj amboac tonanjenj.”

13 Gêdênj tonanj ñacseñominênj kauc kêsa gebe biñ, tanj enj kêsôm gêdênj êsêac nanj, kêsôm kêpi ñackêsagu Joanj.

*Jesu gêgôm ñapalê tonjalau sec ôli ñajam kêsa
(Mar 9:14-29; Luk 9:37-43)*

14 Ac sêmênj e sêô lasê dêdênj lau, ma ñac tenj kêsa gêdênj Jesu jakêpônj aduc gêdênj enj

15 ma kêsôm gebe “Apômtau, taêm walô ñoc latuc, tê meloc kêtê enj ma gêmoa jageo ñanô, tec gêu tau kêpi ja to kêsêp bu kêtú dim taêsam.

16 Aê kakôc enj gadênj nê m ñacseñomi gamênj, mago têtôm gebe sêngôm enj ôli ñajam êsa atom.”

17 Tec Jesu gêjô enj awa gebe “O amac akênjgêwiñ-atom to laukesowaga, aê jamoa jawiñ amac e êndênj ondoc, ma jaôc amacnê m biñ e êndênj ondocgenj. Akôc ñapalê andênj aê amênj.”

18 Jesu gec biñ ñalau sec e kêsa anğa ênê gêja, ma gêdênj ñasawa tonanjenj ñapalê tau ôli ñajam kêsa.

19 Go ñacseñomi dêdênj Jesu sêja sêkô taunja ma sêsôm gebe “Amboac ondoc tec aêac atôm gebe atinj ñalau tonanj atom.”

²⁰ Eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Kêtu amac akêñ gêwiñ kwalecña. Biññanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Amac embe nêñ akêñ êwiñ êtôm gêmêc ñamatu tagen ênêc, ma asôm êndêñ lôc tonec gebe ‘Ômbuc taôm sa anğa tonec naôkô ônêña’ oc êmbuc tau sa êna, ma anğôm gêñ teñ eselop sa atom.

²¹ [Ñalau amboac tonan ñai oc tauñ sêsa ñagaô sêna atom, taten mec to tanam dabuñ mogen, go êtôm.]”

*Jesu geoc êmac êndu to êndi sanğa lasê kêtu luagêcña
(Mar 9:30-32; Luk 9:43-45)*

²² Ac sêsêlêñ sêmoa Galilaia ma Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Kêdabiñ gebe sêkêñ Ñamalacnê Latu êndêñ ñamalac lemeñ êna

²³ nasênac eñ êndu e bêc êtu têlêac, go êndi sa êtiam.” Ma ñacsenominêñ ñalêlôm ñawapac kêsa ñanô.

Biñ takis lôm dabuñña

²⁴ Ac jasêô lasê Kapanaum ma lau, tañ sêjac takis lôm dabuñña sa nan, dêdêñ Petere jasêsôm gebe “Amacnêñ mêtêmôkê oc êkêñ takis me masi.”

²⁵ Tec eñ gêlôc gebe “Aec.” Ma gêdêñ tañ Petere kêpi andu gêja nan, Jesu sep tagen kêsôm gêdêñ eñ gebe “Simon, aôm gobe amboac ondoc. Kiñ nomña nan sêkôc awa to takis anğa asa nê, anğa tauñ latuñinêñ me anğa lau jaba nêñ.”

²⁶ Ma Petere kêsôm gebe “Anğa lau jaba nêñ.” Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Amboac tonan ma êsêac tauñ latuñi oc gacgeñ sêmoa.

²⁷ Mago aêac dabe dangôm êsêac sêli aweñ sa atom. Amboac tonan ôna bu tau naweñ i ma ôkôc

i nhamataña, tañ ôjac nan, ôña awasun, go ôtap mone tau nateñ sa, ma ôkôc naôkênj êndênj êsêac êtu aêagêc lemenj.”

18

Asa êtu ñac kapôênj

(Mar 9:33-37; Luk 9:46-48)

¹ Gêdênj ñasawa tonañ ñacseñomi dêdênj. Jesu sêja ma sêsôm gebe “Asa oc êtu ñac towae êlêlêc anga gamênj undambêña.”

² Tec enj gêmôêc ñapalê saunj tenj mênjketoc enj kêkô êsêac ñalunjenj

³ ma kêsôm gebe “Binñanô, aê jasôm êndênj amac gebe Amac embe akac taôm ôkwi ma atôm ñapalê atom, oc asô gamênj undambêña ana atomanô.

⁴ Ñac tañ kêkôninj tau kêtôm ñapalê tonec nan, kêtû ñac towae kêlêlêc anga gamênj undambêña.

⁵ Ma tenj embe êkôc ñapalê tenj amboac tonec sa êtu ñoc ñaêña, oc êkôc aê sa.

Tatim lau atom

(Mar 9:42-48; Luk 17:1-2)

⁶ “Ñac tenj, embe êtim lau saunj, tañ sêkênj gêwiñ aêña nan nêñ tenj e êtu sec, nan lau oc sêwa poctêmui sa enj gêsutêkwa ma sêmbalinj enj êsêp gwêc gêdimbobsêga êna, go ñajam.

⁷ Ojae êsêac kalomtênamênj. Binjalom oc êsa, mago ojae ñackalomma.

⁸ “Lêmam me amkainj embe êtim aôm gebe ôngôm sec, nan ôndim su ma ômbalinj sinj. Ôngônj matam jali amboac pulinj me magi kêsû nan, ñajam êlêlêc sembalinj aôm lêmam to amkainj samucgenj ôsêp ja, tañ kêsa gedenj tonjenña ôna nan su.

⁹ Ma matamanô embe êtim aôm gebe ôngôm sec, nañ ôkip sa ma ômbaliñ siñ, ômoa matam jali tomatamanô makengeñ nañ, ñajam êlêlêc sêmbaliñ aôm tomatamanô lulu ôsêp ja kêlakoc ñalamboam ñakêlêndiñ ôna nañ su.

Biñ gôliñ domba gêlaña
(Luk 15:3-7)

¹⁰ “Alic taôm gebe ambu êsêac lau sauñ tonec nêñ teñ atom. Aê jasôm êndêñ amac gebe Êsêacnêñ añela, tañ sêmoa undambê nañ, sêlic Tamoc, tañ gêmoa undambê nañ, lañôanô ñapañ.

¹¹ [Gebe Ñamalacnê Latu gêmêñ gebe ênam gêñgeben sa.]

¹² “Amac abe amboac ondoci. Ñac teñ embe nê domba 100. sêmoa e ñateñ êmbôm, oc endec 99, nañ sêmoa lôc ma naensom gêbôm tonañ atom me.

¹³ Aê jasôm biññanôgeñ enden amac gebe Embe êtap sa, oc êtu samuc gêñ tau ñanô êlêlêc 99, tañ sêbom atom nañ su.

¹⁴ Amboac tonañ tec Tamoc, tañ gêmoa undambê nañ, gebe êsêac sauñ tecenec nêñ teñ ênaña atom.

Lasitêwai tobiñ keso
(Luk 17:3)

¹⁵ “Lasim embe êngôm sec, go ôna e agêc taômgeñ lañômanô êpi tageñ ma ômêtôc eñ. Embe êkêñ taña aôm, go ambiñ taôm tôñ lasitêwaiña êtiam.

¹⁶ Ma embe êkêñ taña aôm atom, nañ ôkôc ñac teñ me luagêc sêwiñ aôm acgom, gebe ‘ñac luagêc me têlêac, tañ sêñô biñ sêwiñ nañ, sêpuc biñ tau tôñ amboac tonañ.’

17 Embe êkêñ taña Êsêac tonañ atom, nanj ôsôm êndênj gôlôac. Ma embe êkêñ taña gôlôac atom, nanj ôlic enj amboac ñac samuc me telonj teñ.

Dai biñ tôñ to tanac pêla biñ

18 “Biññanô, aê jasôm êndênj amac gebe Gêñ, tañ amac ai tôñ anja nom nanj, Anôtô i tôñ anja undambê, ma gêñ, tañ amac anac pêla anja nom nanj, Anôtô ênac pêla anja undambê.

19 “Ma jasôm teñ êndênj amac êwiñ gebe Amacnêm luagêc embe nêm ñalêlôm tagenj anja nom êtu gêñ samob, tañ abe atenj nanja, Tamoc tañ gêmoa undambê nanj, êngôm ñanô êsa êndênj amagêc.

20 Gebe gamêñ-gamêñ samob, tañ luagêc me têlêac sêpi tagenj kêtú ñoc ñaêña, tê gêngônj êsêac ñaluñ.”

Biñgôliñ kêpi sakiñwaga, tañ kêsuc biñ ôkwi atom

21 Go Petere kêsa jakêtu kênac Jesu gebe “Apômtau, lasic embe êngôm sec êndênj aê, oc jasuc ôkwi êtu dim tendocgenj. Êtu dim 7 oc êtôm me masi.”

22 Tec Jesu kêsôm gêdênj enj gebe “Aê jasôm êndênj aôm gebe êtu dim 7 genj atom, 70 e êtu dim 7 acgom.

23 Kêtu tonanña gamêñ undambêña kêtôm kiñ teñ, tañ gebe nê sakiñwaga sêwa ênê awa ñabiñ sa êndênj enj.

24 Gêgôm gêjac m gêmoa ma sêkôc ñac teñ, tañ nê tôp kêtôm gold totalu milion samuc teñ gêc nanj, dêdênj enj sêja.

25 Ma ñac tonañ nê gêñ gebe êjô tôpña gêc atom, tec ñatau kêjatu gebe sêkêñ êsêagêc nê awê to nêñ

gôlôac ma nêḡ waba samob lau sênam ôli, ma ḡaôli tau êjô ênê tôp.

²⁶ Tec sakinwaga kêpônḡ aduc ma ketenḡ nê ḡatau gebe ‘Ôê aêḡoc binḡ tônḡ ma aê janac nêḡm tôp samob e êmbacnê.’

²⁷ Amboac tonanḡ apômtau taê walô ḡac tonanḡ, tec kêgaboac enḡ su ma kêsuc tôp tau ôkwi gêwiḡ.

²⁸ “Sakinwaga tau kêsa gêja e gêdac nê ḡac tenḡ, taḡ sêjam kôm sêwiḡ taunḡ nanḡ. ḡac tonanḡ nê tôp denari 100 gêc enḡa. Tec kêkam enḡ tônḡ gêḡinḡ enḡ ma kêsôm gebe ‘Ônac ḡoc tôp.’

²⁹ Ma nê ḡac tonanḡ gêu tau ma ketenḡ enḡ gebe ‘Oê ḡoc binḡ tônḡ, ma aê janac nêḡm tôp e êmbacnê.’

³⁰ Mago enḡ gedec jakêbalinḡ enḡ kêsêp kapoacwalô gebe ênac ênê tôp e êmbacnê.

³¹ Tec nê lau, taḡ sêjam kôm sêwiḡ taunḡ nanḡ, sêlic gêḡ tonanḡ e têtac kêbôli auc, tec sêja sêsôm binḡ tonac lasê samob gêdêḡ nêḡ ḡatau.

³² Go nê ḡatau gêmôêc enḡ ma kêsôm gêdêḡ enḡ gebe ‘Aôm sakinwaga sec, aê kasuc aômḡnêḡm tôp samob ôkwi kêtu kotenḡ aêḡa.

³³ Aê tec taêc walô aôm, ma aôm gobe taêḡm walô nêḡm ḡac amboac tonanḡ atom me.’

³⁴ Ma nê ḡatau têtac ḡandanḡ sec ma kêkêḡ enḡ gêdêḡ gejobwaga kapoacwalôḡa gebe sêlêḡsu enḡ e ênac ênê tôp samob su.

³⁵ Ma amac embe asuc lasiminêḡ binḡ ôkwi tonêḡm ḡalêlômḡenḡ atom, go Tamoc undambêḡa êḡḡôm amac amboac tonanḡenḡ.” *

* **18:35:** Denari tagenḡ kêtu kômwaganêḡn ḡaôli bêc tagenḡa.

19

Bij sêmcwalôna (Mar 10:1-12; Luk 16:18)

¹ Jesu gêjac mata bij tônê su acgom, go gêdi anga Galilaia ma kêsêlêñ e gêô lasê Judaia ñagamêñ, tan gêc Jordan ñamakenj ôñêña.

² Ma lau topom-topom tédaguc enj jagêgôm êsêac ñajam kêsa anga tônê.

³ Ma Parisai ñagêdô dêdêñ enj sêja sebe sêlêtôm enj ma sêsôm gebe “Ñac tenj embe êwi nê awê sinj êtu bij gêga tenja paliñ-paliñgenj, oc êtôm me masi.”

⁴ Tec enj gêjô êsêac awenj gebe “Gêdêñ andanjenj ñac-kêkêñ-gêñwaga kêkêñ awêlu ñac, nanj asam atom me.

⁵ Anôtô kêsôm gebe ‘Amboac tonanj ñac oc êwi tama agêc têna sinj êsap nê awê tôn, ma agêc lulu têtû ñanô tagenj,’

⁶ ma agêc têtôm gêñ luagêc êtiam atom, têtôm ñanô tagenj. Gêñ tanj Anôtô kêkêñ kêkwa tau nanj, ñamalac tenj êcac su atom.”

⁷ Go Parisai sêsôm gêdêñ enj gebe “Ma kêtû asagenja Mose kêjatu gebe sêkêñ papia sêwi awê sinja acgom, go sêwi enj sinj.”

⁸ Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Mose gêlôc gêdêñ amac gebe awi nêñ lauo sinj kêtû nêñ kauc ñadanija. Mago gêdêñ andanjenj nanj amboac tonanj atom.

⁹ Tec aê jasôm êndêñ amac gebe Ñac tenj embe nê awê êsêlêñ mockaiñja atom, mago êwi enj sinj ma ênam awê tenj, nanj oc êñgôm bij sêjam taunja popoc.”

10 Go nê nacsenomi sêsôm gêdêñ enj gebe “Embe lauo to nãc sêjam tauñ nabinj amboac tonañ, go sênam tauñ nãmoasinj masi.”

11 Ma enj kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Lau samob oc nêñ kauc êsa êpi binj tonañ atom, lau tanj Anôtô gêwa sa gêdêñ êsêac nanjenj.

12 Lau nãgêdô sêmoa, tanj tenenji sêkôc êsêac têtôm gebe sênam awê atomña kwananjenj, ma nãgêdô nãmalac sêjam êsêac ôkwi gebe sênam awê atom, ma nãgêdô sêmoa, tanj sêjam awê atom kêtũ gamêñ undambêña. Tenj embe êjala nãam, oc êjala.”

*Jesu gêjam mec nãpalê nãsec-nãsec
(Mar 10:13-16; Luk 18:15-17)*

13 Ma sejonj nãpalê dêdêñ Jesu sêja gebe êkêñ lêma ênsac êsêac to etenj mec. Ma nacsenomi sec binj lau.

14 Mago Jesu kêsôm gebe “Andec, ma nãpalê dêndêñ aê sêmêñ. Akô êsêac auc atom, gebe lau tecenanj nãi têtũ gamêñ undambêña nãtau.”

15 Go kêkêñ lêma gêsac êsêac su ma gêdi anja tonañ gêja.

*Nacsenjom tolêlôm
(Mar 10:17-31; Luk 18:18-30)*

16 Ma nãc tenj gêdêñ enj jakêtũ kênac enj gebe “Mêtêmôkê, aê janjôm gêñ nãjam ondoc gebe janjônj matoc jali tenjenj.”

17 Tec Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Amboac ondoc kêtũ kênac aê kêtũ gêñ nãjamña. Nãc nãjam tagenãnô tê gêmoa. Embe taêm ênam gebe ôngônj matam jali tenjenj, nanj ômansañ binjsu.”

18 Enj kêtũ kênac gebe “Binjsu ondoc.” Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Ônac nãmalac êndũ atom. Ôngôm

gêḡ mockaiḡo to mockaiḡḡa atom. Ônam geḡgeḡ atom. Ôḡga biḡ atom.

¹⁹ Otoc tamam agêc tēnam sa ma tēmtac êwiḡ lau wacbaḡ aôm amboac tēmtac gēwiḡ taôm.”

²⁰ Ḥacsēḡom tau kēsôm gēdēḡ eḡ gebe “Gēḡ tonan ḡai samob kamasanḡ su, ma jaḡḡôm asageḡ teḡ êwiḡ.”

²¹ Jesu kēsôm gēdēḡ eḡ gebe “Embe taêm ênam gebe ômansanḡ taôm e ḡapeḡ sawa, go ôna naôkēḡ nēm waba samob lau sēnam ôli ma ôkēḡ ḡaawa êndēḡ lau ḡalêlôm sawa, go nēm awa oc ênêc undambê, ma ômôêḡ ôndaḡguc aê.”

²² Ḥacsēḡom tau gēḡô biḡ tonanḡ e nê ḡalêlôm ḡawapac ḡanô ma kêsa gēḡa, gebe nê waba taêsam.

²³ Ma Jesu kēsôm gēdēḡ nê ḡacsēḡomi gebe “Biḡḡanô, aê jasôm êndēḡ amac gebe Ḥac tolêlôm embe êsô gamêḡ undambêḡa êna, oc êḡḡôm elêmê.

²⁴ Ma jasôm êndēḡ amac êwiḡ gebe Bôc kamele teḡ oc êsêli êsô so ḡalasê êna ḡagaôgeḡ êlêlêc ḡac tolêlôm êsô Anôtônê gamêḡ ênaḡa su.”

²⁵ Ḥacsēḡomi sêḡô biḡ tonanḡ e tēkakê ḡanô ma tētu kēnac gebe “Ai, amboac tonan asa oc ênam samuc.”

²⁶ Tec Jesu mata gē êsêac ma kēsôm gebe “Ḥamalac oc têtôm gēḡ amboac tonanḡ atom, mago Anôtô oc êḡḡôm gēḡ samob naêtôm.”

²⁷ Go Petere gēḡô eḡ awa gebe “Ôlic acgom, aêacmêḡ tec awi ma gēḡ samob siḡ gēcḡa ma adaguc aôm nec. Oc akôc asageḡ êḡô.”

²⁸ Tec Jesu kēsôm gēdēḡ êsêac gebe “Biḡḡanô, aê jasôm êndēḡ amac, tec adaguc aê nec, gebe Êndēḡ taḡ gēḡ samob êtu wakuc nanḡ, Ḥamalacnê Latu oc êḡḡônḡ nê lêpônḡ ḡawasi, ma amac oc anḡônḡ lêpônḡ

12 amboac tonañ ma amêtoê Israelnêñ gôlôacmôkê
12.

²⁹ Lau samob, tañ sêwi andu me lasitêwai me lunjo me teneñi me tamenji me ñapalê me kôm sinj êtu aêña, oc sêkôc ñagêjô êtu dim 100 ma sêwê kainj sêngônj matenj jali tenjenj.

³⁰ Ma lau ñamataña taêsam oc têtù ñamu, ma ñamu oc têtù ñamata.

20

Bingôlinj ñapalê sêjam kôm wainja

¹ “Gamêñ undambêña kêtôm kôm wainja ñatau tenj, nañ bêbêc kanucgenj gêja gebe etenj kômwaga sênam ênê kôm wainja.

² Eñ to kômwaga nêñ binj kêpi tagenj gebe têtap denari tagenj-tagenj sa êndênj oc tenj. Su, go kêsakinj êsêac sêja ênê kôm wainja.

³ Oc mêngic launj sa ma kêsa gêja e jagêlic lau ñagêdô tau sêkô malaclunj.

⁴ Tec kêsôm gêdênj êsêac gebe ‘Ana kôm wainja êwiñmanj, oc janam ôli amac ñajam.’

⁵ Tec Êsêac sêja. Go ocsalô to ocmata ma kêsa gêja kêtiam nañ gêgôm amboac tonanjenj

⁶ e oc kêpô sisi, gocgo kêsa gêja e gêdac ñagêdô sêkô ma kêsôm gêdênj êsêac gebe ‘Asagenj oc samuc tonec amac taôm akô tonec.’

⁷ Êsêac sêsôm gêdênj enj gebe ‘Ñac tenj ketenj aêac kêtù anam kômña atom.’ Tec kêsôm gêdênj êsêac gebe ‘Ana kôm wainja êwiñmanj.’

⁸ “Kêtula acgom, go kôm wainja ñatau kêsôm gêdênj nê gejobwaga gebe ‘Ômôêc kômwaga ma ôkênj

nêñ ñaôli êndêñ êsêac, ônac m êndêñ lau ñamuña ma êsêlêñ e êndêñ lau ñamata.’

⁹ Tec lau, tañ sêmêñ gêdêñ oc kêpô sisi nañ, sêkôc denari tagen-tagen kêtôm êsêacgeñ.

¹⁰ Ma lau ñamataña sêmêñ, tec seboc oc sêkôc êlêlêc, mago êsêac sêkôc denari tagen-tagen kêtôm êsêacgeñ amboac tonañ.

¹¹ Ac sêkôc su acgom, go sêli awen sa gêdêñ ñatau

¹² ma sêsôm gebe ‘Lau ñamuña tonec sêjam kôm kêtôm ockatu ñasawa tagen, mago gôjam ôli êsêac kêtôm aêac, tec aóc wapac to ñandan oc samucgeñña nec.’

¹³ Tec ñatau gêjô acnêñ ñac ten awa gebe ‘Ñacnec, aê gagôm aôm sec atom, taôm gôlôc kêtû denari tagenña gêdêñ aê.

¹⁴ Ôkôc nêm ñaôli sa ma ôêc ôna. Aê gabe jakêñ ñac ñamuña tonec êkôc êtôm aôm.

¹⁵ Gêñ ñatau aê katôm gebe jangôm ñoc gêñ êtôm taêc gêjamña nec atom me. Ma aôm amboac ondod. Gôlic aê sec kêtû aê ñac wapômña me.’

¹⁶ Amboac tonañ tec lau ñamu têtû ñamata, ma ñamata têtû ñamu.”

*Jesu geoc êmac êndu to êndi sanja Iasê kêtû télêacña
(Mar 10:32-34; Luk 18:31-34)*

¹⁷ Ma gêdêñ tañ Jesu gebe êpi Jerusalem êna nañ, kêkôc êsêac ñacsenjomi 12 sa jasêmoa nêñ taunña ma kêsôm gêdêñ êsêac anga intêna gebe

¹⁸ “Alic acgom, aêac tapi Jerusalem tana ma oc sêkêñ Ñamalacnê Latu êndêñ lau dabunjsêga to biñsutau sêkic ênê biñ,

19 go sêkêñ enj êndêñ lau samuc gebe sêsu enj susu ma si enj to sênac enj êpi kakesotau. Ma ñabêc êtu têlêac, go êndi sa.”

*Jakobo agêc Joaņ teneñi ketenñ Jesu kêtú êsêagêcña
(Mar 10:35-45)*

20 Gêdêñ tonañ Sebedai latuagêc to teneñi dêdêñ Jesu sêja ma teneñi kêpônñ aduc gebe etenñ gêñ aña Jesunê.

21 Tec Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Aôm gobe amboac ondóc.” Awê tau kêsôm gêdêñ enj gebe “Ôsôm êtu tônñ gebe latucagêc tonec nêñ tenñ êngônñ aôm anônña ma tenñ êngônñ aôm gasêña aña nêñ gamêñ.”

22 Ma Jesu gêjô enj awa gebe “Amac ajam kauc gêñ, tañ atenñ nañ. Amac atôm gebe anôm êsêp laclu, tañ aê oc janôm êsêpña nañ me.” Ac sêsôm gêdêñ enj gebe “Aêac atôm.”

23 Enj kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac oc anôm êsêp aênoc laclu, tagenñ aê katôm gebe jakêñ lau sêñgenñ ñoc anônña to gasêña atom, gêjac lau, nañ Tamoc kêjal i ñ êsêac sa nañgenñ ñawae.”

24 Êsêac lau 10 sêñô e têtú môsi ñaclu lasi.

25 Tec Jesu gêmôêc êsêac dêdêñ enj sêja ma kêsôm gebe “Amac ajalagac gebe lau samuc nêñ gôlinñwaga sêkôninñ êsêac ma nêñ lau kapôênñ sêjam gôlinñ êsêac ñajaña.

26 Mago amac amboac tonañ atom. Ñac tenñ embe taê ênam gebe êtu amacnêñ ñac kapôênñ, nañ êtu amacnêñ sakinñwaga.

27 Ma tenñ embe taê ênam gebe êtu amacnêñ ñamata, nañ êtu amacnêñ gêñôma.

28 Njamalacnê Latu gêmêñ gebe sênam sakin enña atom, mago gebe ênam sakin to êkêñ tau ênac da lau taêsam.”

*Jesu gêgôm matapec luagêc sêlic gamêñ kêtiam
(Mar 10:46-52; Luk 18:35-43)*

29 Ma gêdêñ tañ sêwi Jeriko sin nañ, lau topom-topom sêwê têtadaguc Jesu.

30 Ma matapec luagêc sêngôn intêna natali, nañ sêñô gebe Jesu kêsêlêñ gêmêñ, tec sêmôêc gebe “Apômtau, Dawidnê Latu, taêm walô aêagêc.”

31 Tec lau tonañ ñai sec bin êsêagêc gebe sênam tauñ tôñ. Mago êsêagêc sêmôêc sêpuc sagen gebe “Apômtau, Dawidnê Latu, taêm walô aêagêc.”

32 Tec Jesu kêkô ma gêmôêc êsêagêc ma kêsôm gebe “Agêc abe jangôm asagen êndêñ amagêc.”

33 Agêc sêsôm gêdêñ en gebe “Apômtau, ôngôm aêagêc materjanô êpoa lasê.”

34 Tec Jesu taê walô êsêagêc ma kêmoasac êsêagêc materjanô e sep tagen materjan gêlac ma têtadaguc en. *

21

*Jesu jagêô lasê Jerusalem
(Mar 11:1-11; Luk 19:28-38; Joan 12:12-19)*

1 Ma gêdêñ tañ êsêac têtabin Jerusalem jasêsa Betpage, tañ gêc Lôkatêkwi nañ, Jesu kêsakin ñacsenom luagêc

2 ma kêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Agêc asêlêñ apen malac, tañ gêc nêmnã nañ, ana ma gaôgen andac donki têna teñ sêkô tôñ ma ñalatu kêkô gêwin, nañ angamboac su ma awê andêñ aê amêñ.

* 20:34: Alic Mat 18:28

³ Nac tenj embe êsôm binj êndênj amagêc, nanj agêc asôm gebe ‘Apômtau kêpô lêna genj tau’ ma oc êkênj gaôgenj êndênj amagêc.”

⁴ Binj tonanj kêsa gebe binj, tanj propete kêsôm nanj, êtu anô gebe

⁵ “Asôm êndênj Sion latuo gebe Gôlicgac me, nê m kinj gêdênj aôm gêmênj, njac malô kêpi jagêngônj donki ma gêngônj bôc wabaņa njalatu njao.”

⁶ Njacsenjomagêc sêja jasêsôm kêtôm Jesu kêsakinj êsêagêc,

⁷ sêwê donki têna to njalatu sêja jasêu nêj njakwê gêsac ma Jesu gêngônj njao.

⁸ Lau topom nêj taêsam sêja nêj njakwê gêc intêna, ma njagêdô, sêsapu kalaunj mênjsêja gêc intêna.

⁹ Ma lau, tanj sêwê topom-topom sêmunj to têdaguc nanj, sêmoêc gebe “Osana êndênj Dawidnê Latu, alanem enj, nanj gêmênj gêjam Apômtau lanjô. Osana êsa anja lôlôc.”

¹⁰ Ma gêdênj tanj Jesu jagêô lasê Jerusalem nanj, lau malacņa samucgenj sêjam sêjô ma sêsôm gebe “Tônê asa.”

¹¹ Go lau topom tonanj sêsôm gebe “Propete Jesu, tanj anja Nasaret Galilaianja nanj, njac tau tonsc.”

Jesu kêjanda lau anja lôm dabunj

(Mar 11:15-19; Luk 19:45-48; Joan 2:13-22)

¹² Ma Jesu kêsô lôm dabunj jakêjanda lau-samob, tanj têtulu gêj sêmoa lôm dabunj njalêlôm nanj, sêsa awê sêja ma kêtinj lau sêjam-mone-gêjô-tauwaga nêj tebo to lau-têtulu-balôsiwaga nêj lêpônj pinjonj.

13 Go kêsôm gêdêḡ êsêac gebe “Teto gêc gebe ‘Aêḡoc andu sêsam gebe andu mecḡa,’ mago amac agôm kêtû kêjaḡgowaganêḡ gêsunḡ.”

14 Ma matenḡec to magiḡ kêsû dêdêḡ eḡ sêja ma gêgôm êsêac ôliḡ ḡajam kêsa aḡga lôm dabunḡ.

15 Lau dabunḡsêga to biḡsutau sêlic gêḡ kainḡ teḡ, taḡ eḡ gêgôm naḡ, to ḡapalê, taḡ sêmôêc sêmoa lôm dabunḡ gebe “Osana êndêḡ Dawidnê Latu,” tec têtû môsi,

16 ma sêsôm gêdêḡ Jesu gebe “Biḡ tec êsêac sêsôm nec aôm gônô me.” Ma Jesu kêsôm gêdêḡ êsêac gebe “Aec, gaḡôgac. Ma bi ḡ tonec gebe “Aôm kômasaḡ lambiḡ kêsa ḡapalê sauḡ to gêḡ dedec awenḡsunḡ’ nec amac asam atom me.”

17 Ma gêwi êsêac siḡ kêsa aḡga malac gêja Betania ma gêc tônê.

Jesu kêpuc boa jambô

(Mar 11:12-14, 20-24)

18 Gêdêḡ bêbêcgeḡ Jesu gêmu gêja malac kêtiam e mo gêjô eḡ.

19 Ma gêlic jambô teḡ kêkô intêna, tec kêtû gasuc gêja e gêlic gêḡ teḡ atom, gêlic ḡalauḡ naômageḡ. Ma kêsôm gêdêḡ ka tau gebe “Aôm oc ônam ḡanô êtiam atom endeḡ tôngeḡ.” Ma jambô tau kêsêlic sep tageḡ.

20 Ma ḡacseḡomi sêlic e sêḡac lemeḡ ma sêsôm gebe “Amboac ondoc, tec jambô kêsêlic sep tageḡ nec.”

21 Tec Jesu gêjô êsêac awenḡ gebe “Biḡḡanô, aê jasôm êndêḡ amac gebe Embe akêḡ ôwiḡ ma têmtac lulu atomanô, oc aḡgôm gêḡ amboac tonarḡ api jambôgeḡ atom. Embe asôm êndêḡ lôc tonec gebe

‘Ômbuc taôm sa nau taôm ôsêp gwêc ôna,’ ma oc alic ñanô êsa.

²² Ma gêñ samob, tañ amac aten êsêp nê m mec ñalêlôm embe akêñ êwiñ, oc atap ñanô sa.”

*Judawaga têtú kênac Jesunê ñaclai ñam
(Mar 11:27-33; Luk 20:1-8)*

²³ Jesu kêsô lôm dabuñ gêja kêtiam jakêdôn lau. Tec lau dabuñsêga to launêñ laumata dêdêñ en sêja ma têtú kênac en gebe “Aôm gôgôm gêñ tonañ gôjam ñaclai ondoc lanô. Ma asa kêkêñ ñaclai tau gêdêñ aôm.”

²⁴ Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aê gabe jatu kênac biñ ten êndêñ amac amboac tonañ. Embe ajô ñoc kênac, go aê Jasam ñaclai, tañ gêjam aê sa ma gagôm gêñ tau nan, êndêñ amac amboac tonanjen.

²⁵ Joañné sanju anja ondoc, oc anja Anôtônê me anja ñamalacnêñ.” Ma Êsêac taên gêjam gêc taunjen gebe “Embe tasôm gebe anja Anôtônê, en oc êsôm êndêñ aêac gebe Ma amboac ondoc tec akêñ gêwiñ en atôm.

²⁶ Ma embe tasôm gebe anja ñamalacnêñ, oc tatêc lau gebe samob sêlic Joañ kêtôm propete.”

²⁷ Tec sêjô Jesu awa gebe “Aêac ajam kauc.” Ma en kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amboac tonañ aê jasôm ñaclai, tañ gêjam aê sa ma gagôm gêñ tau nan, lasê êndêñ amac atom amboac tonanjen.

Binjôlinj latuagêcnêñ binj keso taunja

²⁸ “Amac abe amboac ondoc. Nac tenj latu luagêc sênjôn. En gêdêñ ñacsêga gêja ma kêsôm gebe ‘Latucenec, ocsalô ôna ônam kôm wainja.’

²⁹ Nac tau gêjô en awa gebe ‘Apômtau, aêc.’ Mago gêja atom.

30 Go gédêñ ñac sêu ñ gêja ma kêsôm amboac tonanğen gédêñ en. Tec ñac tau gêjô en awa gebe ‘Aê gadeç.’ E saunğen, go taê gêjam tau tec gêja.

31 Ñaclagêc tonanğ nêñ asa gêgôm tameninê biñ kêtú tônğ.” Ma êsêac sêsôm gebe “Ñac sauğ.” Jesu kêsôm gédêñ êsêac gebe “Biññanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Telonğ to mockainğo oc sêsô Anôtônê gamêñ sêna sêmuğ amac.

32 Joağ tec gédêñ amac gêmêñ ma kêtôc biñ, tağ Anôtô kêjatu nağ, gédêñ amac gebe andanğuc, mago akêñ gêwiğ en atom. Telonğ to mockainğogenğ tec sêkêñ gêwiğ en. Amac tec alicğac, mago taêm gêjam taôm to akêñ gêwiğ en atom.

*Biñğolinğ kêpi kôm wainğa to ñagejobwaga
(Mar 12:1-12; Luk 20:9-19)*

33 “Anô biñğolinğ teğ. Andu ñatau teğ gêmoa, nağ kêsê wain kôm teğ, gêsô tunğ e kêsô tau ma kêsap sêpip wain ñamala to kêkwê andu ñaatêkwa baliğ kêtú sejop kôm taunğa, go kêmasağ biñ gédêñ lau sênam kôm êpiğa ma enğ tau gêja gamêñbôm teğ.

34 Noc wain ñanô êsağa kêdabiğ, go kêsakiğ nê sakiğwaga gédêñ kômwaga sêja gebe sêkôc ênê ñanô.

35 Ma lau-sêjam-kômwaga sêkôc ênê sakiğwaga tônğ jasi teğ ma sêjac teğ êndu ma têtuc teğ ña poc.

36 Ma kêsakiğ ñagêdô kêtiam sêlêlêc ñamatağa su sêja e sêgôm gêñ tonanğen gédêñ êsêac.

37 Kêtú ñamu enğ kêsakiğ nê latu gédêñ êsêac gêja ma kêsôm gebe ‘Êsêac oc tetoc aêñoc latuc sa.’

38 Kômwaga sêlic latu tau gêmêñ ma sêsôm gédêñ taunğ gebe ‘Ñac-gêwê-kaiğ-gêñlênsêmwaga tau tonec. Ajôc, tanac enğ êndu ma ênê gêñlênsêm êtu aêacnêñ.’

³⁹ Go sêkôc enj tônia ma têtinj enj anja kôm wainja kêsâ gêja e sêjac enj êndu.

⁴⁰ Amboac tonanj kôm wainja natau embe êo lasê, oc êngôm lau-sêjam-kômwaga tonanj amboac ondoc.”

⁴¹ Ma êsêac sêsôm gêdênj enj geb “Oc ensenj lau sec tonanj popoc ma êwi kôm wainja sinj êndênj lau tenj sênâ kôm êpi, tanj sêkênj kôm njanô êndênj enj êtôm njanocgenj nanj.”

⁴² Ma Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe
 “ ‘Poc tanj sêkwêwaga sêbaliñ sinj nanj,
 poc tonanjenj tec kêtû poc kêclêsunja.
 Gênj tonanj Apômtau gêgôm,
 tec matenjanô talic amboac gênsêga tenj.’
 Biñ tonanj teto gêc, oc asam atom me.

⁴³ Amboac tonanj jasôm êndênj amac gebe sêkôc Anôtônê gamênj su anja amacnêm ma sêkênj êndênj lau tenj gebe sênâ njananô.

⁴⁴ Nac tenj embe êtuc êpi poc tonec, oc ôli êngic, ma poc tau êmbe êtuc êpi tenj, oc êsac enj popocgenj.”

⁴⁵ Lau dabunjsêga to Parisai sênjô ênê biñgôlinj e sêjala gebe enj kêsôm biñ kêpi êsêac.

⁴⁶ Tec sebe sêkam enj tônia, mago têtêc lau gebe sêlic enj kêtôm propete tenj. *

22

*Biñgôlinj kêpi moasinj awêña
 (Luk 14:15-24)*

¹ Go Jesu gêoc awa sa ma gêjam kêtû biñgôlinjenj gêdênj êsêac kêtiam ma kêsôm gebe

* **21:46:** Osana ñam gebe lambiñ.

2 “Gamêḡ undambêḡa kêtôm kiḡ teḡ kêsi awê gebe latu ênam.

3 Ma kêsakiḡ nê sakiḡwaga gebe nasêkalem êsêac, taḡ jaenḡ moasiḡ awêḡa gêdêḡ êsêac kwananḡen naḡ, e dedec ma sêmêḡ atom.

4 Go kêsakiḡ sakiḡwaga ḡagêdô ma kêsôm gebe Asôm êndêḡ êsêac, taḡ jaenḡ gêdêḡ êsêac naḡ, gebe ‘Alicgac, aê gagôm ḡoc moasiḡ su, gaguḡ ḡoc bu-limakao to bôc ḡadambê kapôêḡ-kapôêḡ ma gajac dabiḡ gêḡ samob e gêbacnê. Amboac tonanḡ amêḡ ma aniḡ moasiḡ awêḡa tau.’

5 Lau tau sêḡo e sêkôḡ auc ma sêc êliḡ-êliḡ. Teḡ gêḡa nê kôm, ma teḡ gêgôm nê kôm awanḡa.

6 Lau ḡagêdô sêkam ênê sakiḡwaga tau tôḡ ma sêlêsu êsêac e sêjac êsêac êndu.

7 Tec kiḡnê lai kêpoa ma kêkêḡ nê lausiḡ sêḡa e sesiḡ lau, taḡ sêjac ênê sakiḡwaga êndu naḡ su ma sêkêc êsêacnêḡ malac ja geḡ.

8 Gocgo kêsôm gêdêḡ nê sakiḡwaga gebe ‘Moasiḡ tau tec gajac dabiḡ su, mago êsêac, taḡ jaenḡ gêdêḡ êsêac naḡ, têtôm atom.

9 Amboac tonanḡ naakô intêna gêḡa tau ma embe andac lau, go akalem êsêac sêmêḡ sêniḡ moasiḡ awêḡa.’

10 Tec sakiḡwaga tonanḡ ḡai sêsa intênanḡa sêḡa ma sêjac lau samob, taḡ dêdac naḡ sa, sec to ḡajam gôliḡ-goliḡenḡ e ḡaclenḡ sêlôc andu moasiḡḡa.

11 “Ma kiḡ kêsô gêḡa gebe êlic ḡaclenḡ. Ma gêlic ḡac teḡ gêmoa, taḡ kêsô ḡakwê moasiḡḡa atom.

12 Tec kêsôm gêdêḡ enḡ gebe ‘ḡacnec, aôm kôsô ḡakwê moasiḡḡa atom, mago amboac ondod tec kôsô gômôêḡ.’ Ma ḡac tau awamê kêsa.

13 Go kiŋ kêsôm gêdêŋ sakiŋwaga gebe ‘Ansô eŋ lêma to akaiŋ tôŋ ma ambaliŋ eŋ êsa naêsêp gêsunbôm ŋalêlôm êna, ec êtaŋ ma lulunġ êkôsiŋ êpi tau.’

14 Ŋakalem gêdêŋ lau gwalêkiŋ, mago sêjaliŋ ulugen sa.”

Biŋ takisŋa

(Mar 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Go Parisai sêja sêkic biŋ sebe sêwa lip Jesu ŋa tau nê biŋ.

16 Tec sêsakiŋ nêŋ ŋacseŋomi to Herodonê lau dêdêŋ Jesu jasêsôm gebe “Mêtêmôkê, aêac alic aôm ŋac biŋŋanôŋa ma kôdôŋ Anôtônê intêna ŋa biŋŋanôgeŋ ma goe go lau teŋ atom ma kôpuc open lau teŋ atom.

17 Amboac tonanġ ôsôm biŋ, taŋ taêm gêjam nanġ êndêŋ aêac. Embe takêŋ takis êndêŋ kaisara oc eso biŋsu me masi.”

18 Mago Jesu kêjala êsêacnêŋ ŋalêlôm sec, tec kêsôm gebe “Amac dansaŋtêna, amboac ondoc tec abe alêtôm aê.

19 Akôc mone takisŋa mênġjalic acgom.” Tec êsêac sêkôc denari teŋ dêdêŋ eŋ sêja.

20 Ma kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Asa nê ŋakatu to ŋatalô tonec.” Êsêac sêsôm gebe “Kaisaranê.”

21 Tec kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amboac tonanġ akêŋ kaisaranê gêŋ êndêŋ kaisara ma Anôtônê gêŋ êndêŋ Anôtô.”

22 Êsêac sêŋô biŋ tonanġ e sê taêŋ ma sêwi eŋ siŋ ma sêc sêja.

Ŋacmatê sêndi sa ŋabiŋ

(Mar 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Gêdêḡ bêc tonanḡ ma Sadukai, taḡ sêsôm sebe ḡacmatê oc sêndi sa atom naḡ, dêdêḡ Jesu sêja ma têtû kênac eḡ gebe

²⁴ “Mêtêmôke, Mose kasôm gebe ‘Ḥac teḡ embe êmac êndu ma nê gôlôac masi, naḡ lasi ênam ênê awêtuc gebe êka gôlôac lasê êjô têwa su.’

²⁵ Lasitêwai 7 sêmoa sêwiḡ aêac. Ḥacsêga gêjam awê e gêmac êndu. Ênê wakuc masi, tec gêwi nê awê siḡ gêdêḡ lasi, taḡ kêsi eḡ naḡ.

²⁶ Awê tagenḡ tonanḡ ma lasitêwa m teḡ tonanḡ sêjam gelom-gelom jakêsu ḡac saunḡ.

²⁷ Samob sêmac acgom, go awê tau gêmac êndu kêdaguc.

²⁸ Êndêḡ noc ḡacmatê sêndi saḡa, eḡ oc êtu lau 7 nêḡ asa nê awê gebe êsêac samob sêjam eḡ su.”

²⁹ Ma Jesu gêjô êsêac awenḡ gebe “Amac ajala mêtê to Anôtônê ḡaclai atom, tec taêm gêjam biḡ keso.

³⁰ Gebe êndêḡ noc ḡacmatê sêndi saḡa ḡacwaga oc sênam awê atom ma lauo sênam ḡac atom, samob têtôm aḡela, taḡ sêmoa undambê naḡ.

³¹ Biḡ ḡacmatê sêndi saḡa, taḡ Anôtô kêsôm gêdêḡ amac gêc mêtê naḡ, asam atom me. Eḡ kêsôm gebe

³² ‘Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô aê.’ Eḡ ḡacmatênêḡ Anôtô atom, eḡ lau matenḡ jali nêḡ Anôtô.”

³³ Lau topom-topom sêḡô biḡ, taḡ Jesu kêdônḡ naḡ, e têtakê.

*Biḡsu ḡalô, taḡ kêlêlêc ḡagêdô su naḡ
(Mar 12:28-34; Luk 10:25-28)*

³⁴ Parisai sêḡô eḡ gêjam Sadukai awenḡ auc, tec sêkac taunḡ sa

³⁵ ma acnêj biñsutau tenj gebe êlêtôm enj, tec kêtû kênac gebe

³⁶ “Mêtêmôkê, biñsu ñajatu ondoc kapôênj kêlêlêc ñagêdô su gêc biñsu ñabuku.”

³⁷ Ma enj kêsôm gêdênj enj gebe “ ‘Têmtac êwiñ Apômtau, aômniem Anôtô, tonêm ñalêlôm samuc ma nêmkatôm samuc ma nêmkau samuc êwiñ enjenj.’

³⁸ Biñsu ñajatu ñamataña tonanj tec kapôênj kêlêlêc.

³⁹ Kêtû luagêcña kêtôm tonanj gebe ‘Têmtac êwiñ lau wacbanj aôm amboac têmtac gêwiñ taôm.’

⁴⁰ Biñsu ñajam luagêc tonanj tec gedenj Mosenê biñsu samob to propetenênj biñ tônia.”

Kilisi asa nê latu enj

(Mar 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Parisai sêkac taun sa sêmoa ma Jesu kêtû kênac êsêac gebe

⁴² “Amac taêm gêjam biñ amboac ondoc kêpi Kilisi, asa nê latu enj.” Ma êsêac sêsôm gêdênj enj gebe “Dawidnê latu.”

⁴³ Enj kêtû kênac êsêac gebe “Amboac ondoc, Ñalau gêoc Dawid awa sa ma kêsam enj gebe ‘Apômtau’ ma kêsôm gebe

⁴⁴ ‘Apômtau kêsôm gêdênj aênoc Apômtau gebe mênôngônia aênoc anônia

e jakênj nêmkajo sênêc amkainj ñalabu acgom.’

⁴⁵ Embe Dawid êsam enj gebe ‘Apômtau’ mago amboac ondoc tec Kilisi kêtû ênê latu.”

⁴⁶ Ma ñac tenj kêtôm gebe êjô enj awa ña biñ tenj atom ma gêdênj bêc tonanj têtêc taun e têtû kênac biñ tenj gêdênj enj kêtiam atom.

23

Jesu geŋ oliŋ biŋsutau to Parisai

(Mar 12:38-40; Luk 11:37-52; 20:45-47)

¹ Gêdêŋ ŋasawa tonaŋ Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ lau pom kapôêŋ teŋ to nê ŋacsenomi gebe

² “Biŋsutau to Parisai têdôŋ to sêwa Mosenê biŋsu sa.

³ Amboac tonaŋ biŋ samob, taŋ sêsôm gêdêŋ amac naŋ, ajop to amansaŋ. Tagenŋ gêŋ, taŋ sêgôm naŋ, aŋgôm atom, gebe êsêac sêsôm gêc awenŋsunŋenŋ, mago taunŋ sêgôm atom.

⁴ Êsêac sêkic gêŋ ŋawapac ma sêu gêsac lau magiŋm, ma êsêac taunŋ segenŋ taunŋenŋ.

⁵ Êsêac sêgôm nêŋ gêŋ samob kêtû ŋamalac sêlichagenŋ, sebec naŋenŋenŋ kapôêŋ mecŋa to sêsô ŋakwê ŋalêsô baliŋ.

⁶ Ma êsêac têntac gêwiŋ sebe sênac taunŋ mata-mata gebe sêŋgôŋ ŋamatagenŋ aŋga gamêŋ sêniŋ gêŋŋa to aŋga lôm amboac tonanŋenŋ,

⁷ ma sebe lau awenŋ ênac êsêac aŋga malaclunŋ to sêsam êsêac gebe ‘Mêtêmôkê’.

⁸ Mago sêsam amac gebe ‘Mêtêmôkê’ atom, ŋac tagenŋ kêtû nêŋ mêtêmôkê ma amac samob atu ŋalasi-têwaigenŋ.

⁹ Ma asam ŋac teŋ aŋga nom gebe ‘Tamemi’ atom, amac Tamemi tagenŋ tê gêmôa undambê.

¹⁰ Ma sêsam amac gebe “Laumata mêtêŋa’ atom, gebe amacnêŋ laumata mêtêŋa tagenŋ tec Kilisi tau.

¹¹ Amacnêŋ ŋac kapôêŋ atu amacnêŋ sakiŋwaga.

12 Ten embe etoc tau sa, go Anôtô êkônin en ma ten embe êkônin tau, go Anôtô etoc en sa.

13 “Ojaê amac dansantêna, biñsutau to Parisaimên, tec êlai gamên undambêna auc gêdên ñamalacgoc. Amac taôm oc asô ana atom, ma lau tañ sebe sêsô sêna nañ, tec amac akô êsêac auc sêwiñ.

14 [“Ojae amac dansantêna, biñsutau to Parisaimên, tec ajañgo awêtucnên andu to ñawaba ñawaô, mago akwa taôm auc ña mec baliñ. Ñagêjô oc êtap amac sa êlêlêc.]

15 “Ojae amac dansantêna, biñsutau to Parisaimên, tec ajac laoc gwêc to masanmgen abe anam ñac jaba tagen ôkwi êtu Juda. Ma embe anam en ôkwi su, oc añgôm en êtu lamboam ñakêlêndin ñalatu êlêlêc amac taôm su.

16 “Ojae amacmên tec matempec, mago abe awê lau. Amac asôm gebe ‘Ñac ten embe êtôc lêma êpi lôm dabuñ, oc êñgôm nê biñ ñanô êsa atom. Ma tagen embe êtôc lêma êpi lôm dabuñ ñagold, tonan tec oc êñgôm ñanô êsa.’

17 Meloc to matempec ñanô amac. Gêñ ondoc ñanô, gold me lôm dabuñ, tañ gêgôm gold kêtú gêñ dabuñ.

18 Ma ten gebe ‘Ten embe êtôc lêma êpi altar, oc êñgôm nê biñ ñanô êsa atom. Ma tagen embe êtôc lêma êpi da, tañ gêsac altar tau ñaô, tonan tec oc êñgôm ñanô êsa.’

19 O matempecac, gêñ ondoc ñanô, da me altar, tañ gêgôm da kêtú dabuñ.

20 Ñac embe êtôc lêma êpi altar, nañ oc êtôc êpi altar tau to gêñ samob, tañ gêsac ñaô nañ êwiñ.

21 Ma tenj embe êtôc lêma êpi lôm dabun, nanj oc êtôc êpi lôm tau to njac, tanj gêmoa lôm njalêlôm nanj êwiñ.

22 Ma njac tenj embe êtôc lêma êpi undambê nanj oc êtôc êpi Anôtônê lêpônj to njac, tanj gêngônj njâo nanj êwiñ.

23 “Ojae amac dansantêna, binjsutau to Parisaimênj, amac embe atap laki to gwêc ma môsi 10-10 sa, go akêñ njatenj êtu da. Ma binjsu njakolenj njanô tonec binjêdêñ to taêm walô launja ma akêñ gêwiñ, tec awi sinj, Dangôm tenj ma dawî tenj sinj atom.

24 Amac matempec, mago abe awê lau. Embe aninj gwada saunjsaunj, go ajalinj njatêkwa njapepgeñ, ma bôc tec aenj totêkwagenj.

25 “Ojae amac dansantêna, binjsutau to Parisaimênj, tec akwasinj laclu to suc njadêmôêña njapep ma njalêlôm genjenj to gêñ wauc-wauc gêjam auc.

26 Aô, matapec Parisai, ôkwasinj laclu njalêlôm êmunj acgom, go njadêmôêña njawasi êsa êwiñ.

27 “Ojae amac dansantêna, binjsutau to Parisaimênj, amac tec atôm sêô, tanj sêsê njadêmôêña njapocko gebe njakatu njajam, go njalêlôm nanj njacmatê njatêkwa to gêñ gêmôb gêjam auc.

28 Amac atôm tonanj. Namalac sêlic amacnêm njadêmô njamboac lau gadêñ, mago nêm njalêlôm tec binjdansanj to gêñ sec gêjam auc.

29 “Ojae amac dansantêna, binjsutau to Parisaimênj, tec akwê andu kêkô propetenêñ sêô njâo to ajam gêlônj lau gêdêñ nêñ sêô

30 ma asôm gebe ‘Aêac embe dangônj êndêñ tamenjinêñ têm, oc tawe propetenêñ dec njakainj atom.’

³¹ Amacnê m bin tonan gêwa amac sa gebe Lau tan sêjac propete êndu nan, nêj latunj amac.

³² Amboac tonan anac dabinj tameminêj secmanj.

³³ Moac to lênjuckê m njalatu amac, abe aêc lamboam njakêlêndinj njamêtôc su amboac ondod.

³⁴ Amboac tonan alic acgom, aê jasaki nj propete to lau malô ma binjsutau êndêj amac, ma amac oc anac êsêacnêj njagêdô êndu to anac njagêdô sêpi kakesotau ma ai njagêdô anja nê m lôm ma ajanda njagêdô selom-selom malacgenj sêna,

³⁵ gebe dec njajam samob, tanj sêkêc sinj anja nom gêdêj njac gêdêj Abelnê dec e gêdêj Balakia latu Sakaria nê dec, tanj ajac enj êndu anja lôm dabuntau to altar dajanja njasawa nan, êpi amac samob.

³⁶ Binjanô, aê jasôm êndêj amac gebe Gêj samob tonan njai njagêjô oc êtap lau têm tonecja sa.

Jesu kêtanj tanjiboa kêpi Jerusalem

(Luk 13:34-35)

³⁷ “Jerusalem, Jerusalem, aôm gôjac propete êndu to kôtuc êsêac, tanj Anôtô kêsaki nj dêdêj aôm sêwac nan, ja poc êndu. Aê gagôm gênjlêlôm elê mê gabe janac aôm nê m njapalê sa amboac talec têna gêjac njalatu sa sêsô magê njalabu, mago amac adec.

³⁸ Alic acgom, amacnê m andu oc êtu tuc êkôja.

³⁹ Aê jasôm êndêj amac gebe Galoc oc alic aê êtiam atom, e taôm asôm gebe ‘Lambinj êndêj enj, tanj gêmêj gêjam Apômtau lanjô nan.’ ” * nanjenen toatali njasec-njasec. Êsêac teto binjsu njagêdô kêsêp papia ma sêkêj kêsêp atali ma sebec gêdêj noc

* **23:39:** Mosenê binjsu kêjatu gebe lau Juda sêmansan

mecña. Nàkwê ñalêsô aclê ñam gebe êkêñ puc lau e sêlin Anôtônê biñsu sinj atom.

24

Jesu geoc senseñ lôm dabuñ su ñabinj lasê

(Mar 13:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Jesu kêsa anğa lôm dabuñ gêja ma nê ñacsenjomi dêdêñ eñ sêja sebe têtôc lôm dabuñ ñaandu êndêñ eñ.

² Tec eñ gêjô êsêac awenj gebe “Amac alambinj gêñ samob tônê me. Binñanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Poc teñ oc êngôñ teñ ñaô anğa tonec atom, têta samob salinj-salinjgeñ.”

Gêñwapac ênac m tau

(Mar 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Jesu jagêngôñ Lôckatêkwi acgom, go ñacsenjomi dêdêñ eñ sêja jasêmoa nêñ taunja, go sêsôm gebe “Ôsôm êndêñ aêac acgom, êndêñ ondoc binj tonanñ ñanô êsa ma asagenj oc êtu aôm ômôênj to nom ñatêku êsuña ñabelo.”

⁴ Ma Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Alic taôm gebe lau sênam amac ôkwi atom.

⁵ Lau gwalêkinj oc sênam aê lanôc sêmênj ma sêsôm gebe ‘Aê Kilisi,’ ma sênam lau taêsam ôkwi.

⁶ Malôgenj oc anô sinj ñawae to sinj ñaborja. Alic taôm, atakê atom. Gêñ samob tonanñ mênjêsa, mago noc ñatêku êsuña atom tagenj.

⁷ Laum teñ sêndi sebe sênac sinj êndêñ laum teñ ma gamênj teñ êndêñ gamênj teñ to tóbôm êsa ma ôjô ênamênam êtôm gamênjenj.

⁸ Gêñ samob tonanñ ñai gêjac m gêñ ñandanñ ñanô tau.

9 “Go sêkêḅ amac gebe sêlênsu amac e sênac amac êndu. Ma lau tomôkêtomokê têtac endec amac êtu aêḅoc ḅaêḅa.

10 Êndêḅ tonan lau taêsam oc sêwi sêkêḅ gêwiḅ sin to seoc tauḅ lasê-lasê ma têtac endec tauḅ.

11 Ma propete dansan gwalêkin oc sêndi sa mêḅsênam lau taêsam ôkwi.

12 Êtu gêḅ alôb-alôb ênam sêgaḅa lau taêsam nêḅ têtac gêwiḅ oc ḅaluc êsa.

13 Ma ḅac, tan êpuc tau tôḅ e êndêḅ ḅamadin nan, Anôtô ênam eḅ kêsî.

14 Ma sênam mêtê êpi ḅawae ḅajam Anôtônê gamêḅḅa tonec anḅa nom samucgeḅ e lau samuc samob sêḅ, go bêc ḅatêku êsuḅa tau mêḅêsa.”

Gêḅwapac ḅanô tau

(Mar 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 “Embe alic gêḅ alôb-alôb, tan propete Daniel kêsôm ḅabin nan, enseḅ gêḅ ḅawaô êkô gamêḅ dabuḅ—lau tan sêsam biḅ tonec nan, nêḅ kauc êsamaḅ —

16 go êsêac, tan sêḅgôḅ Judaia nan, sêc sêpi lôc sêna.

17 Teḅ embe êḅgôḅ salôm ḅaô, nan oc ê-sêḅ naêkôc nê gêḅ su anḅa nê andu atom.

18 Ma teḅ embe êmoa kôm, nan êmu naêkôc nê ḅakwê atom.

19 Ojae lauo, tan sêmoa teḅ to êsêac, tan sêkêḅ su ḅapalê sêmoa nanmêḅ êndêḅ bêc ônê.

20 Amboac tonan aten mec êtu aêc êndêḅ komô to êndêḅ sabat atomḅa,

21 gebe êndêḅ bêc ônê gêḅwapac kapôêḅ êsa êtôm tan kêsâ gêdêḅ nom ḅatêm andanḅeḅḅa e mêḅgêdêḅ

galoc atom, ma êtu njamu oc êsa amboac tonañ êtiam atomanô.

²² Ma embe Anôtô ênac bêc tonañ nãgêdô êngic atom, oc lau tej sêngôn maten jali atom. Mago êtu lau, tan en kêjalij êsêac sa nanña, tec oc ênac bôc tonañ êngic.

²³ “Êndên tonañ tej embe êsôm êndên amac gebe ‘Alic acgom, Kilisi tec gêmoa tonec’ me ‘Gêmoa ônê,’ nan akên êwiñ atom.

²⁴ Kilisi dansañ to propete dansañ oc mênjsêsa ma sêngôm gêntalô kapônê to gênsêga. Embe têtôm, go sêwê lau Anôtô kêjalij êsêac sanja ôkwi amboac tonañ.

²⁵ Alic acgom, aê kakên puc amac kwanangenjac.

²⁶ “Amboac tonañ embe sêsôm êndên amac gebe ‘Alic acgom, en gêmoa gamên sawa,’ nan asa ana atom. Embe sêsôm gebe ‘Alic acgom, en gêmoa balêmlêlôm,’ nan akên êwiñ atom.

²⁷ Kêtôm ôsic kêkac anga gamên oc kêpiña gê tângen e gêdên gamên oc kêsêpna nan Njamalacné Latu embe êmên, oc êtôm tonañ.

²⁸ Gêngêmbê tej embe ênêc, nan aoco sêkac taun sa.

*Njamalacné latu êmu êmên
(Mar 13:24-27; Luk 21:25-28)*

²⁹ “Gênwapac nãbêc tonañ êmbacné, go sep tagen oc ênam kanuc ma ajôn êngamin nãwê ma utitala êpôp-êpôp anga undambê, ma gên nãclai undambêna kôtên-kôtêngeñ.

³⁰ Tonañ su acgom, go Njamalacné Latunê gêbôm anga undambê mênjsêsa ma lau tomôkê-tomôkê samob anga nom oc têtan tanjboa ma sêlic

Ŋamalacnê Latu êngôn tao undambêña ñaô tonjaclai ma tonjawasi kapôênj êmêj.

³¹ Ma enj oc êsakiñ nê añela todauc êtañ kapôênj ma êsêac sênac ênê lau, tañ kêjaliñ êsêac aña mu aclê ñam to aña undambê ñamadiñ samobgenj nan sa.

Kalelonj êkêj puc aéac
(*Mar 13:28-31; Luk 21:29-33*)

0

³² “Kalelonj êtu biñgôlinj êwa nê m kauca sa. Êndênj tañ ñalaka êlinj têkwi to ñamatadêbu êjac sa nan, ajala gebe ockêsa kêdabiñ.

³³ Amac amboac tonañ. Êndênj tê alic gêj samob tonañ ñai mênêsa nê, ajala gebe Ñac tau mênkêdabiñ katam.

³⁴ Biñjanô, aê jasôm Êndênj amac gebe Gôlôac tonec oc sênaña atom e gêj tonañ ñai samob ñanô êsa acgom.

³⁵ Undambê to nom oc ênaña, mago aênjoc biñ oc ênaña atomanô.

Ñac tej kêjala bêc to ockatu atom
(*Mar 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36*)

³⁶ “Bêc tonañ to ockatu ñac tej kêjala atom e añela undambêña sêjam kauca ma Latu gêjam kauca amboac tonañ, Tama taugenj tec gêlic.

³⁷ Ŋamalacnê Latu êmu êmêj ñabêc oc êtôm Noanê bêc.

³⁸ Gêdênj tañ bu kêsunj atomgenj nan, senj to sênôm gêj ma ñac sêjam awê to awê sêjam ñac, sêgôm sêmoa e gêdênj bêc, tañ Noa kêsô wanj ñalêlôm gêja nan,

39 ma sêjam kauc tauŋ sêmoa e bu kêsun mêngeŋeŋ êsêac samob su. Njamalacnê Latu êmu êmêŋ ŋabêc oc êtôm tonan.

40 Êndêŋ tonan ŋac luagêc oc sêmoa kôm, nan Anôtô oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ,

41 ma awê luagêc oc sêlai polom sêmoa, nan Anôtô oc êkôc teŋ sa ma êwi teŋ siŋ.

42 Amboac tonan anam jali gebe ajam kauc bêc amacnê Amômtau êmu êmêŋŋa.

43 Ajala tonec gebe Andu ŋatau embe êjala ockatu geŋgeŋtêna oc êmêŋ êndêŋ êmbêcŋa, nan oc ênam jali gebe êkô geŋgeŋtêna auc, ec êtuc ênê andu popoc atom.

44 Tec amansaŋ taôm amboac tonanŋeŋ gebe Njamalacnê Latu êmêŋ êndêŋ ockatu, nan amac abe oc êmêŋ atom nan.

*Binŋôliŋ sakiŋwaga gêdeŋ to kesonja
(Luk 12:41-48)*

45 “Sakiŋwaga ŋaŋêŋ ma tokauc ondoc, taŋ nê ŋatau kêkêŋ eŋ gebe ejop ênê komwaga gebe êkêŋ mo êndêŋ êsêac êtôm ŋanocgeŋ.

46 Aê aoc êôc sakiŋwaga tonan, taŋ nê ŋatau êmu êmêŋ ma êtap eŋ sa gebe kêsap nê kôm tônŋ gêmoa.

47 Binŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe ŋatau oc êkêŋ eŋ ejop ênê waba samob.

48 Ma sakiŋwaga sec tonan embe taê ênam ênêc tau gebe ‘Noc ŋatau gêjam gamêŋ tônŋ,’

49 ma ênac m gebe i nê sakiŋwaga ŋagêdô ma êniŋ to ênôm gêŋ êwiŋ lau, taŋ sênôm gêŋ e kêjaŋiŋ êsêac nan,

50 go sakinwaga tonan nê natau êmên êndên bêc, nan en gebe oc êmên atom nan, to êndên ockatu, nan en kêjala atom nan,

51 oc ênac en popoc to êkên ñagêjô êpi en êwiñ dansantêna, go ac têtan ñanô ma lunlun êkôsin êpi tau anga ônê.

25

Bingôlin awêtakin 10ña

1 “Êndên tonan gamên undambêna oc êtôm awêtakin 10 sêkôc nên lamp sa ma sêpuc ñac-gebe-ênam-awêwaga tônia sêja.

2 Êsêacnên lemen ten nên kaucmê ma lemen ten tokauc.

3 Kaucmêo sêkôc nên lamp sa, mago sêkôc buja gêwiñ atom.

4 Ma êsêac tokauc, nan tec sêkôc buja kêsêp kekec gêwiñ nên lamp.

5 Ñac-gebe-ênamawêwaga gêjam gamên tônia ma êsêac sêjac tuluc sêngôn e sêc bêc samob.

6 “Gêdên gêbêc gêja lugen môêc ten kêtan gebe ‘Aô, ñac-gebe-ênam-awêwaga gêmên, apuc en tônia ana.’

7 Gêdên tonan awêtakin samob dêdi sa ma sêmasan nên lamp.

8 Go kaucmêo sêsôm gêdên tokauc gebe ‘Akên buja ñagêdô êndên aêc gebe aêcma lamp oc êmac.’

9 Tec tokauc sêjô êsêac awen gebe ‘Masigoc, oc êtôm aêc sêlên atom. Amboac tonan naanam ôli nêm êndên têtulu-gênwaga acgomman.’

10 Êsêac tonan sebe sênam ôli, tec têtû lênña sêmoa ma ñac-gebe-ênamawêwaga gêmên e êsêac, tan

sêmasañ tañ kwananğen nañ, sêsô sêwiñ eñ gebe nasêniñ nıamoasiñ ma katam nıajana kêsas.

¹¹ “Sêmoa acgom, go awêtakiñ nıagêdô, nañ sêmênğ amboac tonañ ma sêsôm gebe ‘Apômıtau, Apômıtau, ôiêc katam su êndênğ aêac.’

¹² Mago eñ gêjô êsêac awenğ gebe ‘Bıñıanô, aê jasôm êndênğ amac gebe Gajam kauc amac.’

¹³ Amboac tonañ anam jali, gebe nıabêc to nıaockatu amac ajam kauc.

Bıñğôliñ gold totaluğa
(Luk 19:12-27)

¹⁴ “Têm tau tonañ tanam dônğ êpi nıamalac, tañ gebe êna gamênğbôm tenğ nañ. Eñ kêkalem nê sakiñwaga gebe ênac sam nê waba êndênğ êsêac.

¹⁵ Eñ kêkênğ gold talu lemenğ tenğ gêdênğ nıac tenğ, ma luagêc gêdênğ nıac tenğ, ma tenğ gêdênğ nıac tenğ, kêtôm êsêacnênğ kauc, ma gêc gêja.

¹⁶ Ma nıac, tañ kêkôc talu lemenğ tenğ nañ, gêja sebenğ jagêjam kôm kêpi awa tau ma kêtulu gênğ e kêtap talu lemenğ tenğ sa mênğgêwiñğ.

¹⁷ Ma nıac, tañ kêkôc talu luagêc nañ, kêtulu luagêc mênğgêwiñğ.

¹⁸ Ma nıac, tañ kêkôc tagenğ nañ, gêja jakêkwê nom ma kêsunğ nê nıataunê awa auc.

¹⁹ “Nasawa nêñgenğ gêjağa su, go sakiñwaga tonañ nênğ nıatau gêmu gêmênğ gebe sêwa awa nıam sa êndênğ eñğ.

²⁰ Ma nıac, tañ kêkôc gold talu lemenğ tenğ nañ, kêsas gêja ma kêkôc gold talu lemenğ tenğ mênğgêwiñğ ma kêsôm gebe ‘Apômıtau, aôm kôkênğ gold talu lemenğ tenğ gêdênğ aê, mago aê katap lemenğ tenğ sa mênğgêwiñğ.’

21 Tec nê n̄atau kêsôm gêdêñ en gebe 'O n̄ajam, aôm sakin̄waga n̄ajam ma n̄añêñ, tec gojob geñ luagêcgeñ n̄apep. Aê jakêñ aôm ojop gêñ taêsam. Ôsô nêñ n̄ataunê gamêñ têtac n̄ajam̄ña ôna.'

22 Ma n̄ac, tañ kêkôc gold talu luagêc nan, kêsã gêja ma kêsôm gebe 'Apôm̄tau, aôm kôkêñ gold talu luagêc gêdêñ aê, mago aê katap gold talu luagêc sa mên̄gêwiñ.'

23 Ma nê n̄atau kêsôm gêdêñ en gebe 'O n̄ajam, aôm sakin̄waga n̄ajam ma n̄añêñ, tec gojob gêñ luagêgeñ n̄apep. Aê jakêñ aôm ojop gêñ taêsam. Ôsô nêñ n̄ataunê gamêñ têtac n̄ajam̄ña ôna.'

24 Go n̄ac, tañ kêkôc gold talu tagen̄ nan, kêsã gêja amboac tonan̄ ma kêsôm gebe 'Apôm̄tau, aê galic aôm n̄ac lan̄ômsiboa. Gêñ tañ aôm kôsê atom, mago kôkôc n̄anô, ma gêñ tañ aôm kôpalip atom, mago gôjac sa elêmê.

25 Aê katêc tauc, tec gaja ma kasuñ nêñ gold totalu auc kêsêp nom. Ôlic acgom, nêñ gêñ tau tec gêwac.'

26 Mago nê n̄atau gêjô en awa gebe 'Aôm sakin̄waga sec to ojom, aôm gôlic aê kakoc gêñ, tañ kêsê atom nan, n̄anô sa to gajac gêñ, tañ kapalip atom nan, sa me.

27 Embe amboac tonan̄, go ôkêñ ñoc awa êndêñ lausêjam-mone-gêjô-tauwaga acgomman̄, go embe jamu jamêñ amboac tec ma jakôc ñoc gêñ ton̄alakacgeñ.

28 Amboac tonan̄ akôc ênê gold totalu tau su ma akêñ êndêñ n̄ac, tañ kêkôc gold talu 10 nan.

29 Gebe n̄ac, tañ kêtap gêñ sa su nan, oc sêkêñ n̄agêdô naêwiñ e êlêlêc su. Ma n̄ac, tañ kêkôc gêñ

teŋ atom nan, oc sêkôc gêŋ ŋagec, taŋ gêc eŋŋa nan su êwiŋ.

³⁰ Ma sakiŋwaga ŋanô masi nan, ambaliŋ eŋ siŋ êsêp gêsunbômsêga êna. Anŋa ônê êsêac oc têtaiŋ ma lunlun ekôsiŋ tau.’ ”

Jesu êmêtôc laum nomŋa samob

³¹ “Êndêŋ taŋ Ŋamalacnê Latu êmu êmêŋ tonê ŋawasi ma aŋela samob sêwiŋ eŋ nan, êŋgôn ŋawasi ŋalêpônŋa

³² ma êkac laum nomŋa samob sa sêkô eŋ laŋônêm ma êwa êsêac êkôc amboac ŋacgejob gêwa nê domba to noniŋ kêkôc

³³ ma êkêŋ domba sêkô ênê anôŋa ma noniŋ sêkô gasêŋa.

³⁴ Go kiŋ oc êsôm êndêŋ êsêac, taŋ sêkô ênê anôŋa nan gebe ‘Amac taŋ Tamoc gêjam mec amac nan amêŋ. Tamoc kêmasaŋ gamêŋ kwananŋeŋ kêtui amacŋa gêdêŋ taŋ kêkêŋ undambê to nom nan. Tec akôc gamêŋ tau sa êtu nêm gêŋlênsêm.

³⁵ Mo gêjô aê, ma amac akêŋ gêŋ aê gaen, bu gêjô aê, ma amac akêŋ bu aê ganôm, aê ŋac jaba, ma amac agôm ja aê.

³⁶ Aê ôlic ŋaôma, ma amac akêŋ ŋakwê aê kasô, gêmac gêgôm aê, ma amac ajac aê kêsi, aê ganŋônŋa kapoacwalô, ma amac adêŋ aê amêŋ.’

³⁷ Êndêŋ tonan lau gêdêŋ oc sêjô eŋ awa gebe ‘Apômtau, gêdêŋ ondoci aêac alic mo gêjô aôm, ma akêŋ gêŋ aôm goen, me bu gêjô aôm, ma akêŋ bu aôm gônôm.

³⁸ Gêdêŋ ondoci aêac alic aôm ŋac jaba, ma agôm ja aôm, me ôlim ŋaôma, ma akêŋ ŋakwê aôm kôsô.

39 Ma gêdêñ ondoc alic gêmâc gêgôm aôm me gôngông kapoacwalô, ma adêñ aôm awac ajac aôm kêsi.’

40 Ma kin oc êjô êsêac awen gebe ‘Binñanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Gêñ tañ amac agôm gêdêñ aêñoc lasici ñasec-sec tecenec ñai nêñ teñ nañ, agôm gêdêñ aêgac.’

41 “Go êsôm êndêñ êsêac, tañ sêkô gasêña nañ, amboac tonec gebe ‘Sec ñalatu amac, aêc su asêp ja kêlakoc tengeñña, tañ Tamoc kêmasañ kêtû Sadan to nê añelana nañ ana.

42 Mo gêjô aê, ma amac akêñ gêñ aê gaen atom, bu gêjô aê, ma amac akêñ bu aê ganôm atom.

43 Aê ñac jaba, ma agôm ja aê atom, aê ôlic ñaôma, ma amac akêñ ñakwê aê kasô atom, gêmâc gêgôm aê, ma gêñgông kapoacwalô, ma amac ajac aê kêsi atom.’

44 Go êsêac oc sêjô en awa gebe ‘Apômtau, gêdêñ ondoc aêac alic mo gêjô aôm, me bu gêjô aôm, me alic aôm ñac jaba, me ôlim ñaôma, me gêmâc gêgôm aôm, me gôngông kapoacwalô, ma ajam sakin aôm atom.’

45 Go en êjô êsêac awen gebe ‘Binñanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Gêñ tañ amac agôm gêdêñ lau ñasec-sec tecenec ñai nêñ teñ atom nañ, agôm gêdêñ aê atom amboac tonañ.’

46 Ma êsêac tonañ sêsêp ñagêjô ñañandan ênêc tengeñña, mago lau gêdêñ oc sêngông maten jali tengeñ.”

26

Sêkic Jesunê binj

(Mar 14:1-2; Luk 22:1-2; Joaņ 11:45-53)

1 Jesu gêjac mata biñ tonañ ñai samob su, go kêsôm gêdêñ nê ñacsenomi gebe

2 “Amac alicgac, bêc luagêc ênaña acgom, ma Pasa, ma oc sêkêñ Ñamalacnê Latu êpi kakesotau êna.”

3 Gêdêñ tonañ lau dabuñsêga to launêñ laumata sêkac taun sa sêmoa dabuñsêga, tañ sêsam en gebe Kaiapa nan, nê gamêñ,

4 ma sêkic Jesunê biñ gebe sêkôc en tôñ kelecgen e sênac en êndu.

5 Mago sêsôm gebe “Danğôm êndêñ om atom, moae tali launêñ ñalêlôm sa.”

*Awê tenj genj oso Jesu anja Betania
(Mar 14:3-9; Joan 12:1-8)*

6 Jesu gêmoa Betania gêngônñ ñac tokamobôm Simon nê andu,

7 nanj awê tenj kêkôc ñop kwalam-kwalam togêñmalu, tañ ñaôli kapôêñ nanj. Enj kêtú gasuc gêdêñ Jesu, tañ genj gêñ nanj, jakêkêc kêpi enj môkêapac.

8 Ñacsenomi sêlic e têtú môsi ma sêsôm gebe “Amboac ondóc sêjainj gêñ tonanj.

9 Sêkêñ êndêñ lau sênam ôlimanj ma sêkôc ñaawa kapôêñ ma sêkêñ êndêñ lau ñalêlôm sawa acgom.”

10 Jesu gêñô ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amboac ondóc tec agôm awê tonec nê ñalêlôm ñawapac kêsa nec. Enj gêjam kôm ñajam kêpi aê.

11 Lau ñalêlôm sawa oc sêngônñ sêwiñ amac ñapanj, mago aê oc janğônñ jawiñ amac ñapanj atom.

12 Enj kêsêwa gêñmalu tonec kêpi aê ôlic gêgôm kêtú sênsuñ aêña.

13 Biñjanô, aê jasôm êndên amac gebe Anğa nom samucgen ñagamên embe sênam mêtê êpi ñawae ñajam tonec, go sênac miñ gên, tañ enj gêgôm nan, êwiñ gebe taên ênam enj.”

Juda geoc nê ñatau lasê
(Mar 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Go êsêac lau 12 nêñ tenj, tañ sêsam enj gebe Juda Isariot nan, gêdên lau dabuñsêga gêja

15 ma kêsôm gebe “Embe jaoc Jesu lasê êndên amac, oc akên asagenj êndên aê.” Ma êsêac sêjam ôli enj ña silber 30.

16 Gêdên tonanjenj enj gêdib gebe êtap ñasawa ñajam tenj sa gebe eoc enj lasêña.

Jesu genj Pasa gêwiñ nê ñacsenjomi
(Mar 14:12-21; Luk 22:7-14, 21-23; Joaņ 13:21-30)

17 Gêdên Om Polom Ñalucña ñabêc ñamataña ñacsenjomi dêdên Jesu sêja ma têtû kênac gebe “Aôm gobe aêac amansañ ôniñ Pasa ñamala anğa ondoc.”

18 Ma enj kêsôm gebe “Asa malac andên ñac tenj ana ma asôm êndên enj gebe ‘Mêtêmôkê awa tonec gebe Ñoc noc kêdabiñ ma aê to ñoc ñacsenjomi abe aniñ Pasa anğôn awiñ aôm.’ ”

19 Ma ñacsenjomi sêgôm kêtôm Jesu kêsakiñ êsêac ma sêmasañ Pasa.

20 Kêtula acgom ma enj to nê ñacsenjomi 12 sêsa taunj sic.

21 Senj gên sêmoa ma Jesu kêsôm gebe “Biñjanô, aê jasôm êndên amac gebe Amacnêm ñac tenj oc eoc aê lasê.”

22 Êsêacnêḡ ḡalêlôm ḡawapac ḡanô ma sêkêḡ taun tagen-tagen jatêtu kênac enḡ gebe “Apômtau, oc aê me.”

23 Ma enḡ gêjô êsêac awenḡ gebe “ḡac tau, taḡ aêagêc asac polom tôḡ selenḡenḡ kêsêp laclu su, ḡac tonanḡ tec oc eoc aê lasê.

24 ḡamalacnê Latu tau oc êsa nê lêḡ êtôm teto gêc. Tagenḡ ojae ḡac tauma, nanḡ eoc ḡamalacnê Latu lasê nanḡ, têna êkôc enḡ atommanḡ.”

25 Ma Juda tau, taḡ gebe eoc enḡ lasê nanḡ, kêsôm gebe “Mêtêmôkê, oc aê me.” Jesu kêsôm gadêḡ enḡ gebe “Taôm kôsômḡac.”

Biḡ moasiḡa dabunḡa

(Mar 14:22-26; Luk 22:15-20; 1Kor 11:23-25)

26 Senḡ gêḡ sêmoa, go Jesu kêkôc polom mênḡgêjam danḡe ma kêpô kêkôc jakêkên gêdêḡ ḡacsenomi ma kêsôm gebe “Akôc êwac aniḡ. Aêḡoc ôlic tonec.”

27 Go kêkôc laclu mênḡgêjam danḡe ma kêkêḡ gêdêḡ êsêac ma kêsôm gebe “Samob akôc êwac anôm.

28 Aêḡoc dec jamoatiḡ poacḡa tau tonec, taḡ kakêc siḡ kêtú taêsamiḡa gebe êsuc sec ôkwi.

29 Aê jasôm êndêḡ amac gebe Aê janôm wain ḡanô tonec êtiam atom, e êndêḡ bêc ônê, go janôm wakuc jawiḡ amac anḡa Tamocnê gamêḡ.”

30 Sêsôm wê moasiḡa su acgom, go sêpi Lôkatêkwi sêja.

Jesu kêkêḡ puc Petere

(Mar 14:27-31; Luk 22:31-34; Joaḡ 13:36-38)

31 Sêsêlêḡ sêmoa, go Jesu kêsôm gêdêḡ êsêac gebe “Êmbêc tonec amac samob awi aê siḡ gebe teto gêc

gebe ‘Aê janac ñacgejob ma domba samob sêc êliņ-êliņ.’

³² Mago embe jandi sa su, oc jamuņ amac jana Galilaia.”

³³ Ma Petere gêjô eņ awa gebe “Samob embe sêwi aôm siņ, mago aê taucgeņ oc jawi aôm siņ atomanô.”

³⁴ Jesu kêsôm gêdêņ eņ gebe “Biņņanô, aê jasôm êndêņ aôm gebe Êmbêc tonec talec oc êtaņ atomgeņ, ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac.”

³⁵ Ma Petere kêsôm gêdêņ eņ gebe “Sênac aê êndu jawiņ aômman, aê gabe jansa aôm auc atomanô.” Ma ñacsenomi samob sêsôm amboac tonanğeņ.

*Jesu keteņ mec gêmoa kôm Getsemane
(Mar 14:32-42; Luk 22:30-46)*

³⁶ Go Jesu kêkôc êsêac sa sêja gamêņ teņ, ñaê Getsemane, ma kêsôm gêdêņ ñacsenomi gebe “Anğôn tonec ma aê gabe jana ônê najateņ mec.”

³⁷ Ma kêkôc Petere to Sebedai latuagêc sêwiņ eņ. Nê ñalêlôm ôluņ-ôluņgeņ ma katu kêlênim tau.

³⁸ Go kêsôm gêdêņ êsêac lau têlêac gebe “Ñoc katuc ôluņôluņgeņ e gabe jamac. Amoa tonec ma anam jali awiņ aê.”

³⁹ Go kêsa ñasawa gêņgic sauņgeņ e gêu tau laņôanô jagêdêņ nom ma keteņ mec gebe “Tamoc, embe êtôm, go ôkôc laclu tonec su anğa aêņoc. Mago aêņoc biņ êtu tôņ atom, aôm taôm nêmbiņ.”

⁴⁰ Go gêmu gêdêņ ñacsenomi gêja e gêlic êsêac sêc bêc ma kêsôm gêdêņ Petere gebe “Amboac ondoc, amac oc anam jali ockatu ñasawa tageņ awiņ aê atôm atom me.

41 Anam jali to aten mecman gebe lêtôm êtap amac sa atom. Nalau ôli palê, mago ôlim tekwem gêbac.”

42 Go gêja kêtiam kêtû dim luagêcna ma keten gebe “Tamoc, embe êtôm gebe ôkôc laclu tonec su atom, nan janômman. Aôm taôm nêmbi êtu têt.”

43 Ma gêmu gêja kêtiam e gêlic êsêac sêc bêc gebe matenanô nwapac kêsa su.

44 Tec gêwi êsêac sin kêtiam ma gêja jaketen kêtû dim têtêac ma kêsôm bin tonangen kêtiam.

45 Go gêmu gêdên nacsenomi gêja ma kêsôm gêdên êsêac gebe “Aêc bêc to alêwan taôm amoa me. Alicgac, nanoc tau kêdabinac, oc sêkên Namalacnê Latu êsêp lau sec lemen.

46 Andi sa ma tawac. Alic acgom, nac-eoc-aê-lasêwaga mênkêdabin.”

Sêkôc Jesu ton

(Mar 14:43-50; Luk 22:47-53; Joa 18:3-12)

47 Kêsôm bin kêkô ma êsêac 12 nên ten, Juda, kêkôc lau pom kapôtên ten sêoc sin to olopoac anga dabunsga to launên laumata nên sêmên.

48 Nac-eoc-en-lasêwaga kêkên nabelo ten gêdên êsêac ma kêsôm gebe “Nac tan jalêsôp en alianô nan, nac tau tonan. Akôc en têt.”

49 Go gacgen kêtû gasuc gêdên Jesu gêja ma kêsôm gebe “O Metêmokê” ma kêlêsôp en alianô.

50 Ma Jesu kêsôm gêdên en gebe “Nacnec, gômôên kêtû agenja.” Go êsêac têtû gasuc sêja e sêjac lemen kêsêp Jesu ma sêkôc en têt.

51 Ma êsêac tan sêwin Jesu nan, nên ten kêkên lêma jagêbuc nê sin sa ma gêjac dabunsganê sakinwaga e kêpa tanalau su.

⁵² Ma Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Ônsêmuñ nêmuñ siñ êsêp ñamala êtiam, gebe samob, tañ lemeñ gêdêñ siñ nañ, siñ oc enseñ êsêac su.

⁵³ Aôm gobe aê embe jateñ Tamoc gebe êkêñ añela êlêlêc toñ kapôêñ 12 su sep tagenñ mênşênam aê kêsi, oc jatôm atom me.

⁵⁴ Aê embe jañgôm amboac tonañ. go biñdêm, tañ teto gêc gebe biñ tonec mênşesaña nañ, oc êtu anô amboac ondoc.”

⁵⁵ Gêdêñ ñasawa tonañ Jesu kêsôm gêdêñ lau tau gebe “Amac amên abe akôc aê tônia, mago agôm amboac adêñ kêjañgowaga teñ, tec aóc siñ to olopoac gêwiñ. Kêtom bêcgeñ kadônia lau gêñgônia lôm dabuñ ma amac akôc aê tônia atom.

⁵⁶ Biñ tonañ samob mênkêsa gebe propetenêñ biñ, tañ teto gêc nañ, êtu tônia.”

Ma ñacsenomi samob sêwi enj siñ ma sêc su sêja.

Dabuñwaga to laumata sêgôm Jesunê biñ

(Mar 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Joan 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Lau tañ sêkôc Jesu tônia nañ, sêwê enj dêdêñ dabuñşêga Kaiapa sêja. Añga tônia biñsutau to laumata sêkac taun sa sêmoa.

⁵⁸ Ma Petere gêjac tau susu kêdaguc e jakêsa dabuñşeganê andu ñamalacluñ ma kêsô jagêñgônia gêwiñ sakiñwaga gebe êlic biñ tau ñam.

⁵⁹ Lau dabuñşêga to laumata samob, tañ sêkac sa sêmoa nañ, sêsôm biñ sebe sêñgôliñ êpi Jesu gebe sênac enj ênduñja.

⁶⁰ Lau taêsam sêgôliñ biñ kêpi enj, mago têtap ñanô teñ sa atom. Ñac luagêc dêdi sa kêtü ñamu

61 ma sêsôm gebe “Nac tonec kêsôm gebe ‘Aê katôm gebe jansenj Anôtônê lôm dabunj su ma jakwê sa êtôm bêc têlêac.’ ”

62 Ma dabunjsêga gêdi sa ma kêsôm gêdênj enj gebe “Aôm gobe ôjô binj atom me. Binj amboac ondoc tec sêgôlinj kêpi aôm.”

63 Mago Jesu gêjam tau tôngenj. Ma dabunjsêga kêsôm gêdênj enj gebe “Aê jatôc lemoc êpi Anôtô mata jali gebe aôm ôwa taôm sa êndênj aêacmanj gebe Kilisi, Anôtônê Latu tau aôm me masi.”

64 Jesu gêjô enj awa gebe “Taôm kôsôm-gac. Mago jasôm êndênj amac gebe Oc alic Njamalacnê Latu êngônj njaniniñ Njatau nê anôña ma êngônj tao undambêña ñaô êmênj.”

65 Kêsôm e dabunjsêga kêkac nê ñakwê gêngic ma kêsôm gebe “Enj kêsôm binj alôbalôbgoc, tapô lêna lau sêsôm binj lasêña ñagêdô êtu asagenña. Binj alôbalôb tau tec galoc anjôgac.

66 Ma abe amboac ondoc.” Tec êsêac sêjô enj awa gebe “Enj êmac êndugenj.”

67 Sêsôm tonanj ma sêkasôp kêpi enj lanjôanô sêmêgôm lemenj ma têtuc enj, ma ñagêdô têtap enj

68 ma sêsôm gebe “Kilisi, oc lasê êndênj aêac. Asa tanj gêjac aôm.”

Petere gêsa Jesu auc

(Mar 14:66-72; Luk 22:56-62; Joan 18:15-18, 25-27)

69 Petere gêngônj malaclunj ma sakinjwagao tenj kêtû gasuc enj ma kêsôm gebe “Aôm tec gôwinj Jesu Galilaiana amboac tonanj.”

70 Mago enj kêpa tau gêdênj êsêac samob gebe “Binj tanj kôsôm nanj, aê gajam kauc.”

⁷¹ Go Petere gebe êsa sacgêdôŋa êna e sakinwagao tenj gêlic enj kêtiam ma kêsôm gêdênj lau, taŋ sêkô nanj, gebe “Ŋac tonec gêwiŋ Jesu Nasaretna.”

⁷² Ma Petere kêpa tau kêtiam e kêtôc lêma gêwiŋ gebe “Aê kajala ŋamalac tônê atom.”

⁷³ Saunjenj acgom, go lau, taŋ sêkô-sêkô nanj, têtû gasuc sêja ma sêsôm gêdênj Petere gebe “Biŋŋanôgoc, êsêacnênj ŋac tenj aôm, tec awam tau jala.”

⁷⁴ Go enj gêôc awa sa, kêpuc boa tau ma kêtôc lêma gebe “Aê kajala ŋamalac tônê atom.” Kêsôm biŋ tonanj gêmoa e gacgenj talec kêtaŋ.

⁷⁵ Tec taŋ gêjam biŋ, taŋ Jesu kêsôm nanj, gebe “Talec oc êtaŋ atomgenj, ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac.” Tec kêsa gêja kêtaŋ ŋanô.

27

Sêwê Jesu dêdênj gôliŋwaga Pilata (Mar 15:1; Luk 23:1-2; Joaŋ 18:28-32)

¹ Oc mênjkêtuŋ tau ma lau dabuŋsêga samob to launênj laumata sêkac taunj sa ma sêkic Jesunê biŋ gebe sênac enj êndu.

² Tec sêsô enj tôŋ ma sêkôc enj dêdênj gôliŋwaga Pilata sêja.

Juda gêjaŋa (Apos 1:18-19)

³ Gêdênj taŋ ŋac-geoc-enj-lasêwaga Juda gêlic gebe sêkic Jesunê biŋ e gêbacnê, tec taê gêjam tau ma kêkôc awa silber 30 nanj gêdênj lau dabuŋsêga to laumata gêmu gêja,

4 ma kêsôm gebe “Aê gagôm secgoc, gebe gaoc ñac gêdêñ lasê.” Ma êsêac sêsôm gebe “Aêacma gêñ atom, aôm taôm ôlic.”

5 Tec eñ kêbaliñ silber siñ gêc lôm dabuñ ma kêtaiñ tau su jagêbic tau êndu.

6 Go dabuñsêga sêkôc awa tau sa ma sêsôm gebe “Awa decña tonec embe takêñ êsêp kanom lôm dabuñña, oc eso biñsu.”

7 Tec sêsôm biñ kêpi tagen ma sêjam ôli ñac-gêjac-kuwaga nê kôm gebe sênsuñ lau jaba sênêc.

8 Kêtu tonanña sêsam kôm tau gebe “Kômdec” e mênghêdêñ galoc.

9 Tec biñ, tañ propete Jeremia kêsôm nan, kêtú anô gebe “Êsêac sêkôc silber 30, tañ kêtú ênê ñaôli lau Israel sêlôc kêpi nan,

10 ma sêkêñ gêdêñ ñac-gêjackuwaga nê kôm kêtôm Apômtau kêsakiñ aê.”

Pilata kêtú lêsu Jesu

(Mar 15:2-5; Luk 23:3-5; Joaņ 18:33-38)

11 Êsêac sêkôc Jesu kêkô gôliñwaga lanônêm, ma gôliñwaga kêtú kênac eñ gebe “Judanêñ kiñ aôm me masi.” Tec Jesu gêiôc gebe “Kôsômgaç.”

12 Go lau dabuñsêga to laumata sêgôliñ biñ kêpi eñ, tec gêjô êsêac aweñ atom.

13 Ma Pilata kêsôm gêdêñ eñ gebe “Gônô biñ, tê sêgôliñ kêpi aôm nê atom me.”

14 Ma Jesu gêjô ênê biñ ten atomanô, tec gôliñwaga tau gê taê ñanô.

Sêsôm kêtú tôñ gebe Jesu êmac êndu

(Mar 15:6-15; Luk 23:13-25; Joaņ 18:39-19:16)

15 Kêtom omsêgagen gôliwaga kêsâ nê lêñ ten amboac tonec. Enj kêgaboac ñac kapoacwalôña ten su gêdên lau kêtôm êsêac taunj sêsam.

16 Ma gêdên tonan êsêacnên ñac kapoacwalôña towae secña ten gêngôn, ñaê Baraba.

17 Sêkac taun sa su, go Pilata kêtû kênac êsêac gebe “Amac abe janngamboac asa êndên amac, Baraba me Jesu, tanj sêsam enj gebe Kilisi nanj.”

18 Pilata kêjalagac gebe sêkên Jesu kêtû têtac secña gêdên enj gêja.

19 Pilata jagênngôn lêpôn sêmêtoc binja, ma nê awê kêsakin binj gêdên enj gêja gebe “Ôlic gebe ôwê ñac gêdên tonan nê binj ñakain atom, gebe aê gaêc mê kêpi enj ma ênê binj kêkên wapac aê ñanô.”

20 Ma lau dabunjsêga to laumata sêsôm binj kêsêp lau têtac gebe tetenj êtu Barabaña ma sensen Jesu sunja.

21 Ma gôliwaga kêsôm gêdên êsêac gebe “Amac abe janngamboac ñac luagêc tonec nêñ asa su êndên amac.” Ma êsêac sêsam “Baraba”.

22 Pilata kêsôm gêdên êsêac gebe “Ma Jesu, tanj sêsam enj gebe Kilisi nanj, oc janngôm enj amboac ondoc.” Ma êsêac samob sêsôm gebe “Enj êpi kakesotau êna.”

23 Ma enj kêsôm gebe “Enj gêngôm sec amboac ondoc.” Mago êsêac sêmôêc sêoc aucgenj gebe “Enj êpi kakesotau êna.”

24 Pilata gêlic gebe oc êngôm êtôm atom ma lau sêli taun sa ênam sêga, tec kêkôc bu jakêkwasiñ lêma lau sêlic ma kêsôm gebe “Aê jawê ñac tonec nê dec ñakain atom, amac taôm alic.”

25 Ma lau samob sêjô ênê binj gebe “Ênê dec êpi aêac taunj to ma ñapalê.”

²⁶ Go Pilata kêgaboac Baraba su gêdêñ êsêac, ma si Jesu ma kêkêñ enj gêja gebe sênac enj êpi kakesotau.

Lau sinj sêsu Jesu susu

(Mar 15:16-20; Joaņ 19:2-3)

²⁷ Ma gôliñwaganê lau sinj sêkôc Jesu sêja gôliñwaganê andu ma sêkac sinjwaga samucgen sa gebe sêlic enj.

²⁸ Êsêac sêkwalec ênê ñakwê su ma sêu sinjwaganêñ ñakwê asôsamuc baliñ jagêsañ enj,

²⁹ go sêmôê okêm kêtú sunsuñ jasêkêñ enj kêkuc to sêkêñ ôpic enj kêkam gêc lêma anôña ma sêpôn aenduc gêdêñ enj to sêsu enj susu gebe “Judanêñ kin, ômoa ñajamôn.”

³⁰ Sêkasôp kêpi enj to si enj ña ôpic tau kêsêp môkêapac.

³¹ Sêsu enj susu su acgom, go sêkwalec ñakwê baliñ nañ su ma sêu enj tau nê ñakwê gêsañ enj, go sêwê enj sêja sebe sênac enj êpi kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi ka

(Mar 15:21-32; Luk 23:26-43; Joaņ 19:17-27)

³² Sêsêlêñ sêmoa e jadêdac ñac tenj, ñaê Simon anga Kurene, ma sêkac enj gebe êoc Jesunê kakesotau su.

³³ Jasêo lasê gamêñ tenj, ñaê Golgata, ñam gebe “Gamêñ môkêlacña”

³⁴ ma sêkêñ wain to ñaikisi gêdêñ enj gebe ênôm. Enj kêsaê ma gebe ênôm atom.

³⁵ Sêjac enj kêpi kakesotau su acgom, go sêpuc kapoac ênê ñakwê ma sêjac sam

³⁶ ma sejop enj Sêngôn tônê.

³⁷ Ma teto ênê biñ ma sêjac tamiñ ka gêc enj môkêapac ñaôña gebe “Judanêñ kin Jesu tau tonec.”

38 Gêdêñ tonañ sêjac kêjañgowaga luagêc sêpi kakesotau sêwiñ eñ, teñ geñkaleñ anôña ma teñ geñkaleñ gasêña.

39 Ma lau, tañ sêwê sêja sêmêñ sêmoa nañ, têdain gêsun ma sêsôm biñ alôb-alôb kêpi eñ

40 gebe “Aôm tau, tañ gobe onseñ lôm dabun su ma ôkwê sa êndêñ bêc télêac nañ, embe Anôtônê Latu aôm, go ônam taôm sa ôsêp anga kakesotau ômôêñmañ.”

41 Lau dabunșêga to biñsutau ma laumata sêsu eñ susu amboac tonañ gebe

42 “Lau ñagêdô tec gêjam êsêac sa, mago gêjam tau sa jakêtom atom. Israelnêñ kiñ eñ, tec galoc êsêp anga kakesotau êmêñmañ, go aêac takêñ êwiñ eñ.

43 Eñ taê kêka Anôtô ma kêsôm gebe Anôtônê Latu eñ. Tec galoc embe Anôtô taê ênam eñ, nañ ênam eñ kêsi.”

44 Ma kêjañgowaga, tañ sêjac êsêagêc sêpi kakesotau sêwiñ eñ nañ, sêbu eñ amboac tonañ.

Jesu gêmâc endu

(Mar 15:33-41; Luk 23:44-49; Joaņ 19:28-30)

45 Gêdêñ tañ oc kêkô ñaluñ nañ, gêsunbôm gêjam gamêñ samob auc e gêdêñ oc mata.

46 Ma gadêñ oc mata tonañ Jesu gêmôêc awa kapôêñ gebe “Êli, Êli, lêma sabatani,” ñam gebe “Aêñoc Anôtô, aêñoc Anôtô, amboac ondoci gôwi aê siñ.”

47 Ma lau ñagêdô, tañ sêkô ñagala nañ sêñô, tec sêsôm gebe “Ñac tau gêmôêc Elia.”

48 Ma êsêacnêñ ñac teñ kêlêti sebeñ jakêsac mêckelep têtñ kêsêp bu ñamakic ma gêjac kêsô ôpic jagêsun gêdêñ eñ gênôm.

49 Ma ñagêdô sêsôm sebe “Akôgen ma talic acgom, Elia oc êmêñ ênam enj kêsî me masi.”

50 Go Jesu gêmôêc awa kapôênj kêtiam ma gêwi katu sinj.

51 Ma obo baliñ, tañ genkaleñ lôm dabuñ nañ, kêkac tau gêngic gêja luagêc anja ñaô e jakêsu ñalabu, ma ôjô gêjam e poc gêôc kêkôc,

52 ma sêô gêña ma lau dabuñ, tañ sêc bêc sêc nañ, nêñ taêsam dêdi sa toôliñgenj

53 sêsa anja sêô sêmêñ. Ma gêdêñ tañ enj gêdi sa nañ, sêsa malac dabuñ sêja ma têtôc tauñ dêdêñ lau taêsam sêlic.

54 Ma kapitai to nê lau, tañ sejop Jesu sêmoa nañ, sêlic ôjô gêjam to gêñ samob tonañ tec têtakê ñanô ma sêsôm sebe “Ñac tonec Anôtônê Latu enj biññanôgoc.”

55 Ma lauo taêsam, tañ têdaguc Jesu anja Galilaia sêmêñ sêjam sakinj enj nañ, sêkô ec jaêcgenj ma sêlic.

56 Ma lauo tau nêñ ñagêdô tonec Maria anja Magdala ma Jakobo agêc Josep tenenji Maria ma Sebedai latuagêc tenenji.

Sêsunj Jesu

(Mar 15:42-47; Luk 23:50-56; Joañ 19:38-42)

57 Ñakêtula ma ñac tolêlôm tenj anja Arimatia, ñaê Josep, gêmêñ. Enj kêtû Jesunê ñacsenjom amboac tonañ.

58 Enj gêdêñ Pilata gêja ma ketenj Jesunê ñawêlêlanj, tec Pilata kêjatu gebe sêkêñ êndêñ enj.

59 Josep kêkôc ñawêlêlanj jakêkwa auc ña obo kwalam-kwalam ñajam tenj

⁶⁰ ma ketoc en gêc nê sêô wakuc, taŋ kêsap kêsêp poc naŋ, ma kêsabi poc kapôêŋ jagêŋgôŋ sêawa auc, ma gêc gêja.

⁶¹ Ma Maria aŋga Magdala agêc Maria teŋ sêmoa tône sêŋgôŋ sêkanôŋ sêô tau.

Sinwaga sejop sêô

⁶² Bêc sêmasaŋ taunŋa gêjaŋa su, ma ŋabêc teŋ, go lau dêbuŋsêga to Parisai sêwiŋ taun dêdêŋ Pilata sêja

⁶³ ma sêsôm gebe “Apômtau, aêac taêŋ gêjam biŋ, taŋ dansaŋtêna tône kêsôm gêdêŋ taŋ gêmoa mata jaligeŋ naŋ, gebe ‘Bêc têlêac ênaŋa acgom, go jandi sa êtiam.’

⁶⁴ Tec abe akêŋ lau nasejop ênê sêô e bêc têlêac ênaŋa acgom gebe moae ênê ŋacsêŋomi nasênam geŋgeŋ en ma sêsôm êndêŋ lau gebe ‘En gêdi sa aŋga ŋacmatênenê.’ Biŋdansaŋ ŋamuŋa tonan oc êtu kapôêŋ êlêlêc gêmuŋŋa su.”

⁶⁵ Tec Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Akôc sinwagamaŋ, ana ma amansaŋ sêô ŋajaŋa êsa e alic naêtôm.”

⁶⁶ Êsêac sêja sêpac katêkwi gêwê kêsêp poc ŋasawa e sêmasaŋ sêô ŋajaŋa kêsa ma sêkêŋ sinwaga sejop.

28

Jesu gêdi sa

(Mar 16:1-10; Luk 24:1-12; Joaŋ 20:1-10)

¹ Gêdêŋ woke ŋabêc ŋamata ŋabêbêc kanucgeŋ, go Maria aŋga Magdala agêc Maria teŋ sêja sebe sênac e sêô kêsi.

² Ma Apômtaunê anjela tenj kêsêp anjga undambê gêmên, tec ôjô gêjam kapôên ma anjela tau kêsabi poc su ma gêngôn ñaô.

³ Ñac tau ôli amboac ôsic ma nê ñakwê sêp samuc amboac oc ñaboatilo.

⁴ Gejobwaganên ñalêlôm ñatutuc e têtênêp ma matenj kêlô sêsêp jasêc.

⁵ Ma anjela awa gêjac lauo gebe “Atêc taôm atom. Aê galic amac asôm Jesu, tanj sêjac enj kêpi kakeso-tau nanj.

⁶ Enj gêc tonec atom, enj gêdi sa su kêtôm tanj enj kêsôm nanj. Amên, mênêlic mala, tanj enj gêc nanj.

⁷ Go sebenj naasôm ñawae êndên ênê ñacsenjomi gebe ‘Enj gêdi sa anjga ñacmatênên su ma alicgac, enj oc êmunj amac êna Galilaia, oc alic enj anjga ônê.’ Binj tau tanj kasôm gêdên amac.”

⁸ Awêlagêc tonanj sêsa anjga sêo sebenj sêja totetec taunj ma totêntac ñajam samucgenj. Agêc sêlêti sebe nasêsôm ñawae êndên ênê ñacsenjomi.

⁹ Tec Jesu gêdac êsêagêc ma kêsôm gebe “Têmtac ñajam êsa.” Ma agêc têtû gasuc sêja e sêkam enj akainj tônj ma sêpônj aenjduc gêdên enj.

¹⁰ Go Jesu kêsôm gêdên êsêagêc gebe “Atêc taôm atom. Ana asôm ñawae êndên ñoc lasici gebe sêna Galilaia acgom, go sêlic aê anjga tônê.”

Sinjwaga sêsôm Jesu gêdi sa ñawae

¹¹ Agêc sêsêlênj sêmoa ma sinjwaga, tanj sejob sêo nanj, nênj ñagêdô sêja malac ma sêsôm binj samob, tanj gêgôm êsêac nanj, ñawae gêdên lau dabunjsêga.

¹² Ma êsêac sêkac sa sêwinj laumata ma sêmasanj e sêkênj awa taêsam gêdên sinjwaga

¹³ ma sêsôm gebe “Asôm gebe Aêac aêc bêc, ma gêdêñ gêbêc ênê ñacseñomi sêmêñ sêjam geñgeñ ênê ñawêlêlan.

¹⁴ Ma biñ tau embe ñapuc êsa êndêñ gôliñwaga, aêac oc anac eñ têtac tôñ ma akac amac su ança gêñwapac.”

¹⁵ Tec siñwaga sêkôc nêñ awa sa ma sêgôm kêtôm sêjac biñsu êsêac. Ma biñ tau kêtû tapa ança Judanêñ ma gêc mêngeñgaloc.

Jesu geoc tau lasê gêdêñ nê ñacseñomi

(Mar 16:14-18; Luk 24:36-49; Joañ 20:19-23; Apos 1:6-8)

¹⁶ Êsêac ñacseñomi 11 sêja Galilaia jasêpi lôc, tañ Jesu gêjac noc êsêac nañ.

¹⁷ Ac sêlic eñ e sêpôn aenñduc ma êsêacnêñ ñagêdô têtac lulu.

¹⁸ Tec Jesu kêsa jakêsôm gêdêñ êsêac gebe “Undambê to nom ñatau aê.

¹⁹ Amboac tonañ ana e akalem lau samob sa têtû ñoc ñapalê, go ansañgu êsêac anam Tamoc agêc Latu ma Ñalau Dabuñ nê lanô,

²⁰ ma andôn êsêac gebe sêmansañ biñ samob, tañ kasakiñ amac nañ. Alicgac me, aê jawiñ amac êtôm bêc samob e nom ñatêm êmbacnê.”

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb